

I

(Informacje)

RADA

WSPÓLNE STANOWISKO (WE) NR 10/2005

przyjęte przez Radę dnia 21 grudnia 2004 r.

w sprawie przyjęcia dyrektywy 2005/.../WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia ... w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych

(Tekst mający znaczenia dla EOG)

(2005/C 58 E/01)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności jego art. 40, art. 47 ust. 1, art. 47 ust. 2, zdanie pierwsze i trzecie oraz art. 55,

uwzględniając wniosek Komisji ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. c) Traktatu, jednym z celów Wspólnoty jest zniesienie przeszkód w swobodnym przepływie osób i usług między Państwami Członkowskimi. Dla obywateli Państw Członkowskich oznacza to w szczególności możliwość wykonywania zawodu jako osoba pracująca na własny rachunek lub jako pracownik najemny, w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym zdobyli kwalifikacje zawodowe. Ponadto, art. 47 ust. 1 Traktatu przewiduje uchwalenie dyrektyw zmierzających do wzajemnego uznawania dyplomów, świadectw i innych dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji.

⁽¹⁾ Dz.U. L 181E z 30.7.2002, str. 183.

⁽²⁾ Dz.U. C 61 z 14.3.2003, str. 67.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lutego 2004 r. (Dz.U. C 97E z 22.4.2004, str. 231.), wspólne stanowisko Rady z dnia 21 grudnia 2004 r. oraz stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia ... (dotychczas niepublikowane w Dzienniku Urzędowym).

(2) Po posiedzeniu Rady Europejskiej w Lizbonie w dniach 23 i 24 marca 2000 r. Komisja przyjęła komunikat w sprawie „Strategii rynku wewnętrznego w dziedzinie usług”, zakładającej w szczególności stworzenie takich warunków, by swobodne świadczenie usług na terytorium Wspólnoty było równie proste jak w przypadku usług świadczonych na terytorium pojedynczego Państwa Członkowskiego. Nawiązując do komunikatu Komisji zatytułowanego „Nowe europejskie rynki pracy, otwarte i dostępne dla wszystkich”, Rada Europejska na posiedzeniu w Sztokholmie w dniach 23 i 24 marca 2001 r. powierzyła Komisji zadanie przedstawienia wiosennej Radzie Europejskiej w 2002 r. szczegółowych propozycji dotyczących bardziej jednolitego, przejrzystego i elastycznego systemu uznawania kwalifikacji.

(3) Gwarancje przyznane w niniejszej dyrektywie osobom, które uzyskały kwalifikacje zawodowe w jednym z Państw Członkowskich, w zakresie dostępu do tego samego zawodu i jego wykonywania w innym Państwie Członkowskim na takich samych prawach jak obywatele tego drugiego Państwa Członkowskiego, nie zwalniają migrujących specjalistów z obowiązku wypełniania wszelkich niedyskryminujących warunków wykonywania zawodu, które mogą zostać ustanowione przez to drugie Państwo, o ile znajdują one obiektywne uzasadnienie i są proporcjonalne.

(4) W celu ułatwienia swobodnego świadczenia usług należy ustanowić szczegółowe przepisy zmierzające do poszerzenia możliwości prowadzenia działalności zawodowej pod tytułem zawodowym w oryginalnym brzmieniu. W przypadku usług społeczeństwa informacyjnego świadczonych na odległość powinny obowiązywać także przepisy dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego, w ramach rynku wewnętrznego ⁽⁴⁾.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 178 z 17.7.2000, str. 1.

- (5) Ze względu na obowiązywanie odrębnych systemów z jednej strony dla transgranicznego świadczenia usług o charakterze tymczasowym i okazjonalnym, a z drugiej strony dla podejmowania działalności gospodarczej, powinny zostać określone kryteria rozróżnienia tych dwóch form w przypadku, gdy usługodawca przenosi się na terytorium przyjmującego Państwa Członkowskiego.
- (6) Wprowadzanie ułatwień w świadczeniu usług musi odbywać się przy pełnym poszanowaniu wymogów w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa publicznego oraz ochrony konsumentów. Dlatego należy ustanowić szczególnie przepisy dotyczące przedstawicieli zawodów regulowanych, związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym, którzy świadczą usługi transgraniczne tymczasowo lub okazjonalnie.
- (7) Przyjmujące Państwo Członkowskie może, w niezbędnych przypadkach i zgodnie z prawem wspólnotowym, ustanowić wymogi dokonywania odpowiednich zgłoszeń. Wymogi te nie mogą skutkować nałożeniem na usługodawców nieproporcjonalnych ciężarów i uniemożliwić im korzystania ze swobody świadczenia usług albo zmniejszać wynikające z niej korzyści. Należy dokonywać okresowej oceny potrzeby dalszego utrzymywania takich wymogów w świetle postępu dokonywanego w tworzeniu wspólnotowych ram współpracy administracyjnej Państw Członkowskich.
- (8) Usługodawca powinien podlegać obowiązującym w przyjmującym Państwie Członkowskim przepisom dyscyplinarnym, bezpośrednio związanym z kwalifikacjami zawodowymi, takim jak przepisy regulujące kwestie definicji zawodu, zakresu czynności należących do danego zawodu lub zastrzeżonych dla jego przedstawicieli, używania tytułów zawodowych oraz poważnych uchybień zawodowych, co bezpośrednio wiąże się z ochroną i bezpieczeństwem konsumentów.
- (9) Przy zachowaniu, dla celów swobody przedsiębiorczości, zasad i gwarancji stanowiących podstawę obecnie obowiązujących, zróżnicowanych systemów uznawania kwalifikacji, należy poprawić odpowiednie przepisy opierając się na dotychczasowym doświadczeniu. Dodatkowo, ze względu na to, że odpowiednie dyrektywy były kilkakrotnie zmieniane, należy zreorganizować i racjonalizować ich przepisy poprzez ujednoczenie obowiązujących zasad. W tym celu niezbędne jest zastąpienie
- dyrektyw Rady 89/48/EWG⁽¹⁾ i 92/51/EWG⁽²⁾, jak również dyrektywy 1999/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽³⁾, dotyczących ogólnego systemu uznawania kwalifikacji zawodowych oraz dyrektyw Rady 77/452/EWG⁽⁴⁾, 77/453/EWG⁽⁵⁾, 78/686/EWG⁽⁶⁾, 78/687/EWG⁽⁷⁾, 78/1026/EWG⁽⁸⁾, 78/1027/EWG⁽⁹⁾, 80/154/EWG⁽¹⁰⁾, 80/155/EWG⁽¹¹⁾, 85/384/EWG⁽¹²⁾, 85/432/EWG⁽¹³⁾, 85/433/EWG⁽¹⁴⁾ i 93/16/EWG⁽¹⁵⁾, dotyczących zawodów: pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentysty, lekarza weterynarii, położnej, architekta, farmaceuty i lekarza, poprzez połączenie ich w jednym tekście.
- (10) Niniejsza dyrektywa nie stanowi przeszkody dla uznawania przez Państwa Członkowskie, zgodnie z własnymi przepisami, kwalifikacji zawodowych zdobytych poza terytorium Unii Europejskiej przez obywateli państw trzecich. Uznawanie kwalifikacji powinno być w każdym przypadku uzależnione od spełnienia minimalnych wymogów w zakresie wykształcenia, przewidzianych dla danego zawodu.
- (11) W przypadku zawodów objętych ogólnym systemem uznawania kwalifikacji, zwanym dalej „systemem ogólnym”, Państwa Członkowskie powinny zachować prawo do określania minimalnego poziomu kwalifikacji wymaganego dla zagwarantowania właściwej jakości usług świadczonych na ich terytorium. Jednakże, zgodnie z art. 10, 39 i 43 Traktatu, nie powinny one wymagać od obywatela jednego z Państw Członkowskich uzyskania kwalifikacji, określonych wyłącznie na podstawie odniesienia do dyplomów uzyskiwanych w ramach ich własnego systemu szkolnictwa w przypadku gdy obywatel ten uzyskał całość lub część tych kwalifikacji w innym Państwie Członkowskim. W konsekwencji należy ustanowić zasadę, zgodnie z którą każde przyjmujące Państwo Członkowskie, w którym dany zawód jest zawodem regulowanym, powinno uwzględnić kwalifikacje zdobyte w innym Państwie Członkowskim oraz ustalić, czy kwalifikacje te odpowiadają kwalifikacjom, których ono wymaga.

⁽¹⁾ Dz.U. L 19 z 24.1.1989, str. 16. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2001/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 206 z 31.7.2001, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. L 209 z 24.7.1992, str. 25. Dyrektywa ostatnio zmieniona decyzją Komisji 2004/108/WE (Dz.U. L 32 z 5.2.2004, str. 15).

⁽³⁾ Dz.U. L 201 z 31.7.1999, str. 77.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 176 z 15.7.1977, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 roku.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 176 z 15.7.1977, str. 8. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2001/19/WE

⁽⁶⁾ Dz.U. L 233 z 24.8.1978, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 roku.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 233 z 24.8.1978, str. 10. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 roku.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 362 z 23.12.1978, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/19/WE.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 362 z 23.12.1978, str. 7. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/19/WE.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 33 z 11.2.1980, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 roku.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 33 z 11.2.1980, str. 8. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2001/19/WE.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 223 z 21.8.1985, str. 15. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 roku.

⁽¹³⁾ Dz.U. L 253 z 24.9.1985, str. 34. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 2001/19/WE.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 253 z 24.9.1985, str. 37. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 roku

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 165 z 7.7.1993, str. 1. Dyrektywa ostatnio zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

- (12) W przypadku braku harmonizacji minimalnych wymogów w zakresie wykształcenia, wymaganego do dostępu do zawodów objętych systemem ogólnym, przyjmujące Państwo Członkowskie powinno mieć możliwość wprowadzenia środka wyrównawczego. Środek ten powinien być proporcjonalny i uwzględniać, w szczególności, doświadczenie zawodowe wnioskodawcy. Doświadczenie pokazuje, że pozostawienie migrantowi możliwości wyboru, zdania testu umiejętności bądź odbycia stażu adaptacyjnego stanowi wystarczającą gwarancję stwierdzenia poziomu jego kwalifikacji, dlatego odstąpienie od tego wyboru musi być w każdym przypadku uzasadnione istotnym wymogiem interesu publicznego.
- (13) W celu wspierania swobodnego przepływu specjalistów, przy równoczesnym zapewnieniu właściwego poziomu kwalifikacji, poszczególne stowarzyszenia i organizacje zawodowe lub Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość zaproponowania stworzenia wspólnych platform na szczeblu europejskim. Niniejsza dyrektywa powinna, pod określonymi warunkami i zgodnie z uprawnieniami Państw Członkowskich w dziedzinie określania kwalifikacji niezbędnych dla wykonywania zawodu na ich terytorium, jak również istoty i organizacji ich systemów kształcenia zawodowego oraz zgodnie z prawem wspólnotowym, a w szczególności wspólnotowym prawem konkurencji, uwzględniać takie inicjatywy, równocześnie wspierając w tym kontekście nadanie bardziej automatycznego charakteru uznawaniu kwalifikacji w ramach systemu ogólnego. Stowarzyszenia zawodowe zdolne do przedstawienia propozycji wspólnych platform, powinny być reprezentatywne na szczeblu krajowym lub europejskim. Wspólną platformę stanowi zespół kryteriów umożliwiających złagodzenie w jak najszerszym zakresie skutków znaczących różnic w dziedzinie wymogów dotyczących wykształcenia, jakie stwierdzono, w co najmniej dwóch trzecich Państw Członkowskich, w tym we wszystkich Państwach Członkowskich, w których dany zawód jest regulowany. Kryteria te mogłyby przykładowo obejmować wymogi takie jak: dodatkowe szkolenie, staż adaptacyjny odbywany w formie nadzorowanej praktyki, test umiejętności, wymóg posiadania minimalnego poziomu doświadczenia zawodowego albo też połączenie tych wymogów.
- (14) W celu uwzględnienia wszystkich sytuacji, które w dalszym ciągu nie podlegają przepisom dotyczącym uznawania kwalifikacji zawodowych, system ogólny powinien zostać rozszerzony na te przypadki, które nie zostały objęte systemem szczególnym wskutek tego, że dany zawód nie został objęty żadnym systemem, bądź też w przypadku, gdy dany zawód wprawdzie został objęty takim szczególnym systemem, jednakże wnioskodawca z pewnych szczególnych i wyjątkowych przyczyn nie spełnia warunków koniecznych do skorzystania z tego systemu.
- (15) Istnieje potrzeba uproszczenia warunków podejmowania szeregu rodzajów działalności przemysłowej, handlowej i rzemieślniczej w Państwach Członkowskich, w których zawody te są regulowane, przez osoby, które wykonywały daną działalność przez stosowny i wystarczająco długi okres w innym Państwie Członkowskim, z równoczesnym utrzymaniem co do tych rodzajów działalności systemu automatycznego uznawania kwalifikacji na podstawie doświadczenia zawodowego.
- (16) Swoboda przemieszczania się i wzajemne uznawanie dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji lekarzy, pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną (przy czym termin ten obejmuje również pielęgniarzy), lekarzy dentyistów, lekarzy weterynarii, położnych, farmaceutów i architektów, muszą opierać się na ogólnej zasadzie automatycznego uznawania kwalifikacji na podstawie skoordynowanych, minimalnych wymogów w zakresie wykształcenia. Dodatkowo, warunkiem wykonywania w Państwach Członkowskich zawodu lekarza, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza weterynarii, położnej (przy czym termin ten obejmuje również położnego) i farmaceuty powinno być posiadanie przez osobę zainteresowaną kwalifikacji gwarantujących, że posiada ona wykształcenie spełniające ustanowione minimalne wymogi. Powyższy system należy uzupełnić o szereg przepisów dotyczących ochrony praw nabytych, z których wykwalifikowani specjaliści będą mogli korzystać pod pewnymi warunkami.
- (17) W celu uproszczenia systemu, w szczególności w świetle rozszerzenia Unii, zasada automatycznego uznawania kwalifikacji powinna obowiązywać tylko w przypadku tych specjalności medycznych i dentystrycznych, które występują w przynajmniej dwóch piątych Państw Członkowskich. Specjalności medyczne i dentystryczne występujące jedynie w ograniczonej liczbie Państw Członkowskich należy włączyć do ogólnego systemu uznawania kwalifikacji bez naruszania praw nabytych. W praktyce zmiana ta powinna mieć ograniczone skutki dla migrantów, ze względu na to, że wymienione sytuacje nie powinny podlegać środkom wyrównawczym. Ponadto, niniejsza dyrektywa nie narusza prawa Państw Członkowskich do ustanowienia między sobą na odrębnych zasadach systemu automatycznego uznawania kwalifikacji w określonych specjalnościach medycznych i stomatologicznych występujących w tych Państwach.
- (18) Automatyczne uznawanie formalnych kwalifikacji lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego nie narusza uprawnienia Państw Członkowskich do decydowania, czy kwalifikacje te będą powiązane z czynnościami zawodowymi.
- (19) Wszystkie Państwa Członkowskie powinny formalnie rozróżniać zawód lekarza dentysty od zawodu lekarza, niezależnie od posiadanej przez niego specjalizacji z odontostomatologii. Państwa Członkowskie powinny zagwarantować, że kształcenie lekarzy dentyistów zapewni im uzyskanie umiejętności niezbędnych dla zapobiegania, diagnozowania i leczenia nieprawidłowości i chorób zębów, jamy ustnej, szczęki, żuchwy oraz okolic przyległych. Działalność zawodowa lekarza dentysty powinna być wykonywana przez osoby posiadające kwalifikacje lekarza dentysty określone w niniejszej dyrektywie.

- (20) Nie wydaje się pożądane określanie jednolitych norm kształcenia położnych dla wszystkich Państw Członkowskich. Powinno się raczej zapewnić im możliwie największą swobodę w organizowaniu swojego kształcenia.
- (21) W celu uproszczenia niniejszej dyrektywy należy odnieść się do pojęcia „farmaceuta”, aby wyznaczyć zakres stosowania przepisów dotyczących automatycznego uznawania kwalifikacji bez uszczerbku dla odrębności występujących w przepisach krajowych regulujących tą działalność.
- (22) Osoby posiadające kwalifikacje farmaceuty są specjalistami w dziedzinie leków i z zasady powinny być uprawnione do wykonywania zawodu farmaceuty w jego podstawowym zakresie we wszystkich Państwach Członkowskich. Określenie tego minimalnego zakresu w niniejszej dyrektywie nie powoduje ani ograniczenia zakresu uprawnień farmaceutów w Państwach Członkowskich, w szczególności dotyczących analiz biomedycznych, ani też stworzenia monopolu dla tych specjalistów, jako że pozostaje to wyłącznie w kompetencji Państw Członkowskich. Przepisy niniejszej dyrektywy nie naruszają prawa Państw Członkowskich do wprowadzenia dodatkowych wymogów w zakresie kształcenia, warunkujących możliwość wykonywania czynności nie ujętych w skoordynowanym podstawowym zakresie czynności. Oznacza to, że Państwo Członkowskie powinno mieć możliwość wprowadzania tych wymogów wobec obywateli posiadających kwalifikacje objęte automatycznym uznawaniem w rozumieniu niniejszej dyrektywy.
- (23) Niniejsza dyrektywa nie zapewnia koordynacji wszystkich wymogów w zakresie podejmowania i wykonywania działalności w dziedzinie farmacji. W szczególności kwestie rozmieszczenia geograficznego aptek i monopolu na wydawanie produktów leczniczych powinny pozostać w kompetencji Państw Członkowskich. Dyrektywa nie wprowadza żadnych zmian w przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich wprowadzających zakaz wykonywania przez spółki niektórych czynności w dziedzinie farmacji lub uzależniających wykonywanie tych czynności od spełnienia określonych warunków.
- (24) Projekt architektoniczny, jakość obiektów budowlanych, ich harmonijne wkomponowanie w otoczenie, poszanowanie charakteru krajobrazu naturalnego i miejskiego oraz zbiorowego i prywatnego dziedzictwa należą do kwestii o znaczeniu publicznym. Dlatego też wzajemne uznawanie kwalifikacji powinno być oparte na kryteriach jakościowych i ilościowych gwarantujących, że osoby posiadające uznane kwalifikacje potrafią zrozumieć i wyrazić potrzeby jednostek, grup społecznych i władz w zakresie planowania przestrzennego, projektowania, organizacji i konstrukcji budynków, konserwacji i wykorzystywania dziedzictwa architektonicznego oraz ochrony naturalnej równowagi.
- (25) Krajowe regulacje w dziedzinie architektury oraz podejmowania i wykonywania działalności zawodowej przez architektów mają bardzo zróżnicowany zakres. W większości Państw Członkowskich działalność w dziedzinie architektury prowadzona jest *de iure* bądź *de facto* przez osoby posiadające wyłącznie tytuł architekta lub dodatkowo także inny tytuł, przy czym osoby te nie mają wyłączności na prowadzenie takiej działalności, chyba, że wynika to z przepisów ustawowych. Działalność ta, bądź tylko niektóre jej rodzaje, może być wykonywana także przez przedstawicieli innych zawodów, w szczególności przez inżynierów, którzy uzyskali specjalistyczne wykształcenie w dziedzinie budownictwa lub sztuki budowania. W celu uproszczenia niniejszej dyrektywy należy odnieść się do pojęcia „architekt”, aby wyznaczyć zakres stosowania przepisów dotyczących automatycznego uznawania kwalifikacji w dziedzinie architektury, bez uszczerbku dla odrębności występujących w przepisach krajowych regulujących tą działalność.
- (26) Aby system uznawania kwalifikacji zawodowych był skuteczny, powinny zostać ustalone jednolite procedury i zasady postępowania w zakresie jego wprowadzenia w życie, jak również określone warunki wykonywania zawodu.
- (27) Ponieważ współpraca między Państwami Członkowskimi oraz pomiędzy Państwami Członkowskimi a Komisją powinna ułatwić wdrożenie niniejszej dyrektywy oraz realizację wynikających z niej zobowiązań, należy zapewnić warunki służące tej współpracy.
- (28) Ustanowienie sieci ośrodków informacji mających za zadanie dostarczenie obywatelom Państw Członkowskich informacji i wsparcia zapewni przejrzystość systemowi uznawania kwalifikacji. W ośrodkach informacji każdy zainteresowany obywatel oraz Komisja uzyskają wszelkie informacje i adresy istotne w procedurze uznawania. Wyznaczenie przez każde Państwo Członkowskie pojedynczego ośrodka informacji w ramach tej sieci nie wpływa na ich organizację i uprawnienia na szczeblu krajowym. W szczególności, nie stanowi to przeszkody dla wyznaczenia szeregu innych biur na szczeblu krajowym, przy czym ośrodek informacji wyznaczony w ramach wyżej wymienionej sieci będzie odpowiedzialny za koordynację działań z tymi biurami oraz kierowanie obywateli, w razie potrzeby, do właściwego biura.
- (29) Zarządzanie różnorodnymi systemami uznawania kwalifikacji ustanowionymi w dyrektywach sektorowych oraz systemem ogólnym okazało się zadaniem uciążliwym i skomplikowanym. Dlatego potrzebne jest uproszczenie zarządzania i dostosowania niniejszej dyrektywy do postępu naukowego i technicznego, w szczególności w przypadku koordynacji minimalnych wymogów w zakresie wykształcenia dla potrzeb automatycznego uznawania kwalifikacji. W tym celu powinien zostać powołany wspólny komitet ds. uznawania kwalifikacji zawodowych.

- (30) Środki niezbędne dla wdrożenia niniejszej dyrektywy należy przyjąć zgodnie z procedurą określoną w decyzji Rady 1999/468/WE z 28 czerwca 1999 r. ustanawiającej warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji⁽¹⁾.
- (31) Sporządzanie przez Państwa Członkowskie sprawozdania okresowego z wdrożenia niniejszej dyrektywy zawierającego dane statystyczne, umożliwi ocenę oddziaływania systemu uznawania kwalifikacji zawodowych.
- (32) Należy ustanowić odpowiednią procedurę przyjmowania środków tymczasowych, na wypadek, gdyby stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy napotykało na istotne trudności w Państwie Członkowskim.
- (33) Przepisy niniejszej dyrektywy nie wpływają na kompetencje Państw Członkowskich w zakresie organizacji ich krajowego systemu ubezpieczeń społecznych oraz określania działań, które należy w ramach tego systemu realizować.
- (34) Wobec szybkości przemian technologicznych i postępu naukowego, ustawiczne kształcenie ma szczególne znaczenie w odniesieniu do znaczącej liczby zawodów. W tym kontekście, rolę Państw Członkowskich jest przyjęcie szczegółowych przepisów dotyczących odpowiedniego dalszego kształcenia, które umożliwi przedstawięciom tych zawodów stałe zaznajamianie się ze zmianami, które przynosi postęp techniczny i naukowy.
- (35) W związku z tym, że cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie racjonalizacja, uproszczenie i poprawa regulacji dotyczących uznawania kwalifikacji zawodowych, nie mogą być w wystarczającym stopniu osiągnięte przez Państwa Członkowskie, a możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Wspólnoty, Wspólnota może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (36) Niniejsza dyrektywa nie dotyczy tych rodzajów działalności zawodowej, które wiążą się bezpośrednio, nawet okazjonalnie, z wykonywaniem zadań władzy publicznej.
- (37) Niniejsza dyrektywa w zakresie dotyczącym swobody przedsiębiorczości i świadczenia usług nie narusza innych, szczególnych przepisów prawnych dotyczących uznawania kwalifikacji zawodowych, takich jak przepisy obowiązujące w odniesieniu do transportu, pośredników ubezpieczeniowych oraz biegłych rewidentów. Niniejsza dyrektywa nie wpływa na stosowanie dyrektywy Rady 77/249/EWG z dnia 22 marca 1977 r. mającej na celu ułatwienie skutecznego korzystania przez prawników ze swobody świadczenia usług⁽²⁾ ani dyrektywy 98/5/WE

Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. mającej na celu ułatwienie stałego wykonywania zawodu prawnika w Państwie Członkowskim innym niż państwo uzyskania kwalifikacji zawodowych⁽³⁾. Uznawanie kwalifikacji zawodowych prawników dla celów podejmowania przez nich bezpośredniej działalności w przyjmującym Państwie Członkowskim na podstawie tytułu zawodowego przyjmującego Państwa Członkowskiego powinno zostać objęte przepisami niniejszej dyrektywy.

- (38) Niniejsza dyrektywa nie narusza przepisów niezbędnych dla zapewnienia wysokiego poziomu ochrony zdrowia i konsumentów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Cel

Niniejsza dyrektywa ustanawia zasady, na podstawie których każde Państwo Członkowskie, które uzależnia dostęp do zawodu regulowanego lub jego wykonywanie na swoim terytorium od posiadania szczególnych kwalifikacji zawodowych (zwane dalej „przyjmującym Państwem Członkowskim”) uznaje, dla celów dostępu do tego zawodu i jego wykonywania, kwalifikacje zawodowe uzyskane w innym lub innych Państwach Członkowskich (zwanym dalej „rodzinnym Państwem Członkowskim”), które umożliwiają posiadaczowi wymienionych kwalifikacji wykonywanie w tych Państwach tego samego zawodu.

Artykuł 2

Zakres

1. Niniejszą dyrektywę stosuje się wobec wszystkich obywateli Państw Członkowskich, zamierzających wykonywać zawód regulowany w Państwie Członkowskim innym niż to, w którym uzyskali kwalifikacje zawodowe, zarówno jako osoba pracująca na własny rachunek, jak też jako pracownik najemny.

2. Każde Państwo Członkowskie może zezwolić obywatelom Państwa Członkowskiego posiadającym dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, który nie został uzyskany w jednym z Państw Członkowskich, na wykonywanie na swoim terytorium zawodu regulowanego w rozumieniu art. 3 ust.1 lit. a) zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym Państwie. W przypadku zawodów określonych w przepisach tytułu III, rozdział III, wstępne uznanie jest uzależnione od spełnienia minimalnych wymogów w zakresie wykształcenia ustanowionych w tym rozdziale.

⁽¹⁾ Dz. U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ Dz.U. L 78 z 26.3.1977, str. 17. Dyrektywa ostatnio zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 roku.

⁽³⁾ Dz.U. L 77 z 14.3.1998, str. 36. Dyrektywa zmieniona Aktem Przystąpienia z 2003 roku.

3. Jeżeli w odniesieniu do danego zawodu regulowanego obowiązują inne szczególne przepisy bezpośrednio dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych, ustanowione w odrębnym instrumencie prawa wspólnotowego, odpowiadających im przepisów niniejszej dyrektywy nie stosuje się.

Artykuł 3

Definicje

1. Dla celów niniejszej dyrektywy stosuje się poniższe definicje:

- a) „zawód regulowany”: działalność zawodowa lub zespół działalności zawodowych, których podjęcie, wykonywanie, lub jeden ze sposobów wykonywania wymaga, bezpośrednio bądź pośrednio, na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, posiadania specjalnych kwalifikacji zawodowych; w szczególności używanie tytułu zawodowego zastrzeżonego na mocy przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dla osób posiadających odpowiednie kwalifikacje zawodowe, stanowi sposób wykonywania działalności zawodowej. W przypadkach, w których nie stosuje się pierwszego zdania niniejszej definicji, działalność zawodowa, o której mowa w ust. 2, traktowana jest jako zawód regulowany;
- b) „kwalifikacje zawodowe”: kwalifikacje potwierdzone dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji, poświadczaniem kompetencji, o którym mowa w art. 11 ust. 2 lit. a) i/lub doświadczenia zawodowego;
- c) „dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji”: dyplomy, świadectwa lub inne dokumenty wydane przez organ Państwa Członkowskiego wyznaczony zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi tego Państwa, potwierdzające pomyślne ukończenie kształcenia zawodowego, odbywanego w przeważającej części na terytorium Wspólnoty. W przypadkach, w których nie stosuje się zdania pierwszego niniejszej definicji, dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, o którym mowa w ust. 3 traktowany jest jako dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji;
- d) „kształcenie regulowane”: każdy rodzaj kształcenia, które w szczególności sposób przystosowane jest na potrzeby wykonywania określonego zawodu oraz obejmuje kurs lub kursy uzupełnione, w stosownych przypadkach, kształceniem zawodowym albo praktyką w okresie próbnym lub praktyką zawodową.

Struktura i poziom kształcenia zawodowego oraz praktyk w okresie próbnym lub praktyk zawodowych określone są w ustawach, przepisach wykonawczych lub administracyjnych danego Państwa Członkowskiego albo są nadzorowane bądź zatwierdzone przez wyznaczony w tym celu organ;

- e) „doświadczenie zawodowe”: faktyczne i zgodne z prawem wykonywanie danego zawodu w Państwie Członkowskim;
- f) „staż adaptacyjny”: wykonywanie zawodu regulowanego w przyjmującym Państwie Członkowskim pod nadzorem

wykwalifikowanego przedstawiciela tego zawodu, gdzie takiej praktyce odbywanej pod nadzorem powinno towarzyszyć dalsze kształcenie. Powyższy okres nadzorowanej praktyki podlega ocenie. Szczegółowe zasady regulujące kwestie stażu adaptacyjnego i jego oceny, jak również status migranta objętego nadzorem, określa właściwy organ przyjmującego Państwa Członkowskiego.

Status prawny osoby odbywającej nadzorowaną praktykę w przyjmującym Państwie Członkowskim, zwłaszcza w zakresie prawa pobytu, obowiązków, uprawnień i przywilejów socjalnych, świadczeń i wynagrodzenia, określany jest przez właściwe organy tego Państwa Członkowskiego zgodnie z obowiązującymi przepisami wspólnotowymi;

- g) „test umiejętności”: test ograniczony do sprawdzenia poziomu wiedzy zawodowej wnioskodawcy, przeprowadzony przez właściwe władze przyjmującego Państwa Członkowskiego w celu oceny zdolności wnioskodawcy do wykonywania zawodu regulowanego w tym Państwie Członkowskim. Aby umożliwić przeprowadzenie powyższego testu, właściwe organy sporządzają listę zagadnień, ustaloną w wyniku porównania zakresu kształcenia wymaganego w danym Państwie Członkowskim z zakresem kształcenia odbytego przez wnioskodawcę, których nie obejmuje posiadane przez wnioskodawcę dyplom lub inny dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji.

Test umiejętności musi uwzględniać fakt, że wnioskodawca jest wykwalifikowanym specjalistą w rodzimym Państwie Członkowskim lub Państwie Członkowskim, z którego przybywa. Test umiejętności obejmuje zagadnienia wybrane z listy, których znajomość jest niezbędna do wykonywania danego zawodu w przyjmującym Państwie Członkowskim. Test może sprawdzać również znajomość przepisów dotyczących wykonywania danego zawodu obowiązujących w przyjmującym Państwie Członkowskim.

Szczegóły dotyczące przeprowadzania testu umiejętności oraz status prawny wnioskodawcy, który w przyjmującym Państwie Członkowskim pragnie przygotowywać się do testu umiejętności, określone są przez właściwe organy tego Państwa Członkowskiego.

- h) „kierownik przedsiębiorstwa”: każda osoba, która w przedsiębiorstwie działającym w danym sektorze zawodowym sprawowała funkcję:
- i) kierownika przedsiębiorstwa lub oddziału przedsiębiorstwa; lub
 - ii) przedstawiciela właściciela lub zastępcy kierownika przedsiębiorstwa, przy czym stanowisko wiązało się z takimi samymi obowiązkami, jakie spoczywały na zastępowanym właścicielu albo kierowniku; lub
 - iii) na stanowisku kierowniczym z obowiązkami o charakterze handlowym i/lub technicznym, związanym z odpowiedzialnością za jeden lub kilka działów przedsiębiorstwa.

2. Zawód wykonywany przez członków stowarzyszeń lub organizacji wyszczególnionych w załączniku I traktowany jest jako zawód regulowany.

Celem realizowanym przez stowarzyszenia i organizacje, o których mowa w akapicie pierwszym, jest w szczególności wspieranie i utrzymywanie wysokiego standardu w danej dziedzinie zawodowej. W tym celu podlegają one specjalnej formie uznania przez Państwa Członkowskie, oraz wydają swoim członkom dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, zapewniają przestrzeganie przez członków przyjętych zasad wykonywania zawodu i przyznają im prawo używania tytułu bądź skrótu tytułu zawodowego lub prawo do korzystania ze statusu odpowiadającego temu wykształceniu.

Za każdym razem, gdy Państwo Członkowskie uzna stowarzyszenie lub organizację, o których mowa w akapicie pierwszym, powiadamia o tym Komisję, która opublikuje odpowiednie zawiadomienie w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

3. Potwierdzenie kwalifikacji zawodowych wydane przez państwo trzecie uznawane jest za dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, jeżeli jego posiadacz legitymuje się trzyletnim doświadczeniem zawodowym w danym zawodzie, zdobytym na terytorium Państwa Członkowskiego, które uznało to potwierdzenie kwalifikacji zawodowych zgodnie z przepisami art. 2 ust. 2 oraz państwo to potwierdziło uzyskane doświadczenie zawodowe.

Artykuł 4

Skutki uznania

1. Uznanie kwalifikacji zawodowych przez przyjmujące Państwo Członkowskie pozwala beneficjentowi na podjęcie w tym Państwie Członkowskim zawodu, do którego posiada kwalifikacje w rodzimym Państwie Członkowskim, oraz wykonywanie tego zawodu w przyjmującym Państwie Członkowskim na tych samych warunkach, jakie obowiązują obywateli przyjmującego Państwa Członkowskiego.

2. Dla celów niniejszej dyrektywy, zawód, który wnioskodawca pragnie wykonywać w przyjmującym Państwie Członkowskim uznaje się za ten sam, do którego wykonywania kwalifikacje wnioskodawca posiada w rodzimym Państwie Członkowskim, jeżeli w obu przypadkach chodzi o porównywalną działalność.

TYTUŁ II

SWOBODA ŚWIADCZENIA USŁUG

Artykuł 5

Zasada swobodnego świadczenia usług

1. Bez uszczerbku dla szczególnych przepisów prawa wspólnotowego jak również przepisów art. 6 i 7 niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie nie wprowadzają ograniczeń w swobodnym świadczeniu usług w innym Państwie Członkowskim, które w jakikolwiek sposób byłyby związane z kwalifikacjami zawodowymi:

a) jeżeli usługodawca prowadzi zgodną z prawem działalność w zakresie tego samego zawodu w innym Państwie Człon-

kowskim (zwanym dalej „Państwem Członkowskim siedziby”), oraz

b) w przypadku przeniesienia się usługodawcy, jeżeli wykonywał zawód w Państwie Członkowskim siedziby przez co najmniej dwa lata w okresie dziesięciu lat poprzedzających świadczenie usług, jeżeli dany zawód nie jest w tym Państwie Członkowskim regulowany. Wymóg dotyczący wykonywania zawodu przez okres dwóch lat nie obowiązuje, jeżeli zawód lub kształcenie prowadzące do zdobycia zawodu są regulowane.

2. Przepisy niniejszego tytułu obowiązują w przypadku przeniesienia się usługodawcy na terytorium przyjmującego Państwa Członkowskiego w celu tymczasowego i okazjonalnego wykonywania zawodu, o którym mowa w ust. 1.

Tymczasowy i okazjonalny charakter świadczenia usług podlega każdorazowo indywidualnej ocenie, przy uwzględnieniu przede wszystkim jego długości, częstotliwości, regularności i ciągłości.

3. Usługodawca, który przeniósł się do innego Państwa Członkowskiego, podlega przepisom dyscyplinarnym o charakterze zawodowym lub administracyjnym regulującym kwestie bezpośrednio powiązane z kwalifikacjami zawodowymi, takimi jak definicja zawodu, używanie tytułów zawodowych i poważne uchybienia zawodowe, w sposób bezpośredni i szczególnie związane z ochroną i bezpieczeństwem konsumentów, które obowiązują w przyjmującym Państwie Członkowskim osoby wykonujące ten sam zawód.

Artykuł 6

Wyłączenia

Zgodnie z art. 5 ust. 1, przyjmujące Państwo Członkowskie zwalnia usługodawców prowadzących działalność w innym Państwie Członkowskim z wymogów obowiązujących osoby wykonujące dany zawód, prowadzące działalność na jego terytorium, dotyczących:

a) uzyskania zezwolenia, rejestracji albo członkostwa w organizacji lub instytucji zawodowej. W celu ułatwienia stosowania, zgodnie z art. 5 ust. 3, przepisów dyscyplinarnych obowiązujących na ich terytorium, Państwa Członkowskie mogą wprowadzić automatyczną rejestrację tymczasową albo członkostwo *pro forma* w organizacji lub instytucji zawodowej, o ile taka rejestracja lub uzyskanie członkostwa nie spowoduje w żaden sposób opóźnienia ani utrudnienia w świadczeniu usług ani nie spowoduje obciążenia usługodawcy dodatkowymi kosztami. Odpis oświadczenia oraz, w stosownych przypadkach jego odnowionej wersji, o której mowa w art. 7 ust. 1, z załączonym, w przypadku określonych w art. 7 ust. 4 zawodów związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym lub zawodów korzystających z automatycznego uznawania kwalifikacji na podstawie przepisów tytułu III rozdział III, kopią dokumentów, o których mowa w art. 7 ust. 2, jest przesyłany przez właściwy organ do odpowiedniej organizacji lub instytucji zawodowej i uznawany jest za automatyczną rejestrację tymczasową albo uzyskanie członkostwa *pro forma* w powyższym celu,

- b) rejestracji w publicznej instytucji ubezpieczenia społecznego w celu dokonywania z ubezpieczycielem rozliczeń związanych ze świadczeniem usług na rzecz osób ubezpieczonych.

Jednakże usługodawca informuje instytucję, o której mowa w lit. b) o świadczonych usługach przed ich świadczeniem, albo, w nagłych wypadkach, po ich wykonaniu.

Artykuł 7

Upřednie oświadczenie składane w przypadku przeniesienia się usługodawcy

1. Państwa Członkowskie mogą wymagać od usługodawcy, który po raz pierwszy przynosi się z jednego Państwa Członkowskiego do innego w celu świadczenia usług, poinformowania o tym z wyprzedzeniem właściwego organu przyjmującego Państwa Członkowskiego w formie pisemnego oświadczenia obejmującego informacje o posiadanym ubezpieczeniu lub innych środkach indywidualnego lub zbiorowego zabezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej. Oświadczenie takie składa się ponownie raz na rok, o ile usługodawca zamierza świadczyć w danym roku w tym Państwie Członkowskim usługi w sposób tymczasowy i okazjonalny. Usługodawca może przekazać oświadczenie w dowolny sposób.

2. Ponadto, w przypadku świadczenia usług po raz pierwszy lub w przypadku istotnej zmiany sytuacji potwierdzonej dokumentami, Państwo Członkowskie może wymagać dołączenia do oświadczenia następujących dokumentów:

- a) dokumentu potwierdzającego obywatelstwo usługodawcy,
- b) zaświadczenia potwierdzającego, że jego posiadacz prowadzi zgodnie z prawem działalność w Państwie Członkowskim,
- c) potwierdzenia kwalifikacji zawodowych,
- d) w przypadkach, o których mowa w art. 5 ust. 1 lit. b), dowolnego dowodu potwierdzającego wykonywanie przez usługodawcę danej działalności przez co najmniej dwa lata w okresie ostatnich dziesięciu lat.

3. Usługi świadczone są przy użyciu tytułu zawodowego Państwa Członkowskiego siedziby, o ile w tym Państwie Członkowskim istnieje taki tytuł dla danego rodzaju działalności zawodowej. Tytuł ten podawany jest w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych Państwa Członkowskiego siedziby w sposób uniemożliwiający pomylenie go z tytułem zawodowym występującym w przyjmującym Państwie Członkowskim. Jeżeli w Państwie Członkowskim siedziby nie ma takiego tytułu, usługodawca podaje informacje o formalnie uzyskanych kwalifikacjach w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych tego Państwa Członkowskiego. Świadczenie usług pod tytułem zawodowym występującym w przyjmującym Państwie Członkowskim jest możliwe, w drodze wyjątku, w przypadkach, o których mowa w przepisach tytułu III rozdział III.

4. W przypadku świadczenia po raz pierwszy usług w ramach zawodów regulowanych, związanych ze zdrowiem lub bezpieczeństwem publicznym, co do których nie obowiązuje automatyczne uznawanie kwalifikacji na podstawie przepisów tytułu III rozdział III, właściwy organ przyjmującego Państwa Członkowskiego może sprawdzić kwalifikacje zawodowe usługodawcy przed rozpoczęciem świadczenia przez niego usług. Taka wstępna kontrola możliwa jest jedynie wtedy, gdy jej celem jest zapobieżenie poważnym szkodom dla zdrowia lub bezpieczeństwa usługobiorcy, które mogłyby powstać wskutek braku kwalifikacji zawodowych usługodawcy i gdy nie wykracza poza zakres niezbędny dla osiągnięcia tego celu.

Właściwy organ zobowiązany jest dołożyć starań, by w terminie miesiąca od otrzymania oświadczenia wraz z załączonymi dokumentami poinformować usługodawcę o decyzji dotyczącej odstąpienia od kontroli jego kwalifikacji lub o wynikach takiej kontroli. W przypadku zaistnienia trudności mogących skutkować opóźnieniem, właściwy organ powiadomi usługodawcę w ciągu pierwszego miesiąca o przyczynie opóźnienia oraz o przewidywanym terminie wydania decyzji, która musi zostać wydana w ciągu drugiego miesiąca od otrzymania kompletnej dokumentacji.

W przypadku, gdy pomiędzy kwalifikacjami zawodowymi usługodawcy oraz wykształceniem wymaganym w przyjmującym Państwie Członkowskim występują różnice na tyle istotne, że zagrażają zdrowiu lub bezpieczeństwu publicznemu, przyjmujące Państwo Członkowskie umożliwi usługodawcy wykazanie, w szczególności poprzez poddanie się testowi umiejętności, że uzyskał on brakującą wiedzę lub umiejętności. W każdym przypadku świadczenie usług musi być możliwe w terminie miesiąca od wydania decyzji zgodnie z przepisami poprzedniego akapitu.

W przypadku beczynności właściwego organu w terminach określonych w poprzednich akapitach, usługi mogą być świadczone.

W przypadkach, gdy kwalifikacje zostały sprawdzone zgodnie z przepisami niniejszego ustępu, usługi są świadczone przy użyciu tytułu zawodowego używanego w przyjmującym Państwie Członkowskim.

Artykuł 8

Współpraca administracyjna

1. Właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego mogą wezwać organy Państwa Członkowskiego siedziby, w odniesieniu do każdego świadczenia usług, do przedstawienia informacji potwierdzających, że usługodawca prowadzi działalność zgodnie z prawem, że wykonywał zawód w sposób należyty, jak również, że nie zostały na niego nałożone kary dyscyplinarne lub sankcje karne związane z wykonywaniem działalności zawodowej. Właściwe organy Państwa Członkowskiego siedziby przekazują powyższe informacje zgodnie z przepisami art. 56.

2. Właściwe organy zapewniają wymianę wszelkich informacji niezbędnych dla prawidłowego rozpatrywania skarg składanych przez usługobiorcę na usługodawcę. Usługobiorcy informowani są o rezultatach złożonej skargi.

Artykuł 9

Informacje przekazywane usługobiorcom

W przypadkach, w których usługa świadczona jest przy użyciu tytułu zawodowego Państwa Członkowskiego siedziby lub na podstawie dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji usługodawcy, obok innych wymogów dotyczących przekazania informacji wynikających z prawa wspólnotowego, właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego mogą wymagać od usługodawcy przekazania usługobiorcy wszystkich lub niektórych spośród następujących informacji:

- a) w przypadku, gdy usługodawca wpisany jest do rejestru przedsiębiorców lub podobnego rejestru publicznego - wskazania rejestru, w którym jest on wpisany, numeru, pod jakim występuje w rejestrze lub innych danych pozwalających na identyfikację usługodawcy, zawartych w tym rejestrze;
- b) w przypadku, gdy w Państwie Członkowskim siedziby dana działalność wymaga uzyskania zezwolenia - nazwy i adresy właściwego organu nadzoru;
- c) wskazania stowarzyszenia zawodowego lub podobnej instytucji, w której zarejestrowany jest usługodawca;
- d) tytułu zawodowego lub, w przypadku gdy taki tytuł nie istnieje - wskazania formalnych kwalifikacji zawodowych usługodawcy oraz nazwy Państwa Członkowskiego, w którym zostały one uzyskane;
- e) w przypadku gdy usługodawca prowadzi działalność podlegającą opodatkowaniu podatkiem VAT - numeru identyfikacji podatkowej VAT, o którym mowa w art. 22 ust. 1 Szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw Państw Członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych - wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednoliconą podstawą wymiaru podatku (¹),
- f) szczegółów dotyczących polisy ubezpieczeniowej lub innych środków indywidualnego lub zbiorowego zabezpieczenia w odniesieniu do odpowiedzialności zawodowej.

TYTUŁ III

SWOBODA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

ROZDZIAŁ I

OGÓLNY SYSTEM UZNAWANIA DOKUMENTÓW POTWIERDZAJĄCYCH POSIADANIE KWALIFIKACJI

Artykuł 10

Zakres

Przepisy niniejszego rozdziału mają zastosowanie do wszystkich zawodów, które nie są objęte przepisami rozdziałów II i III niniejszego tytułu oraz w następujących przypadkach, w

których wnioskodawca, z przyczyn szczególnych i wyjątkowych nie spełnia warunków określonych w przepisach zawartych w tych rozdziałach:

- a) w przypadku czynności wyszczególnionych w załączniku IV - jeżeli migrant nie spełnia wymogów określonych w art. 17, 18 oraz 19;
- b) w przypadku lekarzy posiadających podstawowy poziom wykształcenia medycznego, lekarzy specjalistów, pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną, lekarzy dentyistów, wyspecjalizowanych lekarzy dentyistów, lekarzy weterynarii, położnych, farmaceutów i architektów - jeżeli migrant nie spełnia wymogów dotyczących odbycia faktycznej i zgodnej z prawem praktyki zawodowej, o których mowa w art. 23, 27, 33, 37, 39, 43 i 49;
- c) w przypadku architektów - jeżeli migrant posiada dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji inny niż wyszczególnione w załączniku V, pkt. 5.7;
- d) bez uszczerbku dla przepisów art. 21 ust. 1, art. 23 i 27, w przypadku lekarzy, pielęgniarek, lekarzy dentyistów, lekarzy weterynarii, położnych, farmaceutów i architektów posiadających dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji specjalisty, uzyskany w wyniku odbycia kształcenia prowadzącego do zdobycia jednego z tytułów wymienionych w załączniku V pkt. 5.1.1, 5.2.2, 5.3.2, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 i 5.7.1, wyłącznie na potrzeby uznania właściwej specjalizacji;
- e) w przypadku pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną i pielęgniarek wyspecjalizowanych posiadających dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji specjalistów, uzyskane po odbyciu kształcenia prowadzącego do zdobycia jednego z tytułów wyszczególnionych w załączniku V, pkt. 5.2 - jeżeli migrant wnosi o uznanie swoich kwalifikacji w innym Państwie Członkowskim, w którym właściwe rodzaje działalności zawodowej wykonywane są przez pielęgniarki wyspecjalizowane, które nie odbyły kształcenia w dziedzinie pielęgniarstwa ogólnego;
- f) w przypadku wyspecjalizowanych pielęgniarek, które nie odbyły kształcenia w dziedzinie pielęgniarstwa ogólnego - jeżeli migrant wnosi o uznanie swoich kwalifikacji w innym Państwie Członkowskim, w którym właściwe rodzaje działalności zawodowej wykonywane są przez pielęgniarki odpowiedzialne za opiekę ogólną, wyspecjalizowane pielęgniarki nie posiadające wykształcenia w dziedzinie pielęgniarstwa ogólnego lub wyspecjalizowane pielęgniarki posiadające dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji specjalistek, uzyskane po odbyciu kształcenia prowadzącego do zdobycia jednego z tytułów wyszczególnionych w załączniku V, pkt. 5.2.2;
- g) w przypadku migrantów spełniających wymogi określone w art. 3 ust. 3.

Artykuł 11

Poziomy kwalifikacji

1. Dla potrzeb stosowania przepisów art. 13 ustanawia się cztery poziomy kwalifikacji zawodowych.

(¹) Dz. U. L 145 z 13.6.1977, str.1 Dyrektywa zmieniona ostatnio dyrektywą 2004/85/WE (Dz. U. L 168 z 1.5.2004, str. 35).

2. Poziom A odpowiada poświadczeniu kompetencji wydanemu przez właściwy organ w rodzimym Państwie Członkowskim, wyznaczony zgodnie z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi Państwa Członkowskiego na podstawie:

- a) ukończenia szkolenia nie stanowiącego elementu kształcenia prowadzącego do uzyskania świadectwa lub dyplomu w rozumieniu ust. 3, 4 i 5 lub specjalnego egzaminu nie poprzedzonego kształceniem lub wykonywania w Państwie Członkowskim zawodu w pełnym wymiarze czasu pracy przez okres trzech kolejnych lat lub przez równoważny okres w niepełnym wymiarze czasu pracy w okresie ostatnich dziesięciu lat,
- b) albo ogólnego wykształcenia podstawowego lub średniego, potwierdzającego, że jego posiadacz uzyskał wiedzę ogólną.

3. Poziom B odpowiada świadectwu potwierdzającemu ukończenie kształcenia w szkole średniej:

- a) o charakterze ogólnym, uzupełnionego o kurs lub szkolenie zawodowe inne niż te, o których mowa w ust. 4, i/lub praktykę w okresie próbnym lub praktykę zawodową wymaganą jako uzupełnienie tego kursu,
- b) lub o charakterze technicznym lub zawodowym, uzupełnionego w stosownych przypadkach kursem lub szkoleniem zawodowym, o których mowa w pkt. a), i/lub praktyką w okresie próbnym lub praktyką zawodową wymaganą jako uzupełnienie tego kursu.

4. Poziom C odpowiada dyplomowi poświadczającemu ukończenie:

- a) kształcenia na poziomie pomaturalnym innego niż określone w ust. 5, trwającego przynajmniej rok, które generalnie można podjąć dopiero po uzyskaniu wykształcenia średniego wymaganego do przyjęcia na studia uniwersyteckie lub inne studia wyższe, jak również szkolenia zawodowego, które może być wymagane jako uzupełnienie tego kursu na poziomie pomaturalnym;
- b) lub w przypadku zawodu regulowanego, kształcenia o specjalnym programie, wymienionego w załączniku II, równoważnego z kształceniem, o którym mowa w pkt. a), które zapewnia porównywalny poziom przygotowania zawodowego i przygotowuje do pełnienia porównywalnych obowiązków i funkcji. Wykaz zawarty w załączniku II może być zmieniany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2, w celu uwzględnienia kursów kształcenia, spełniających wymogi przewidziane w zdaniu poprzedzającym.

5. Poziom D odpowiada dyplomowi poświadczającemu ukończenie kształcenia na poziomie pomaturalnym, trwającego przynajmniej trzy lata, w ramach studiów uniwersyteckich lub innych studiów wyższych lub studiów w innej placówce prowadzącej kursy na równoważnym poziomie, jak również

odbycie kształcenia zawodowego, które może być wymagane jako uzupełnienie tego kształcenia pomaturalnego.

Artykuł 12

Równe traktowanie kwalifikacji

Każdy dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji lub zestaw dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji wydany przez właściwy organ Państwa Członkowskiego, potwierdzający ukończenie we Wspólnocie kształcenia, którego poziom został uznany przez Państwo Członkowskie za równoważny i przyznający posiadaczowi dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji lub zestawu dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji te same prawa w zakresie dostępu do zawodu lub jego wykonywania, albo które przygotowuje do wykonywania tego zawodu, jest traktowany jako dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji należący do rodzaju objętego art. 11, co dotyczy także odpowiedniego poziomu.

Wszelkie kwalifikacje zawodowe, które mimo iż nie spełniają wymogów dotyczących dostępu do zawodu lub jego wykonywania zawartych przepisach ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych obowiązujących w rodzimym Państwie Członkowskim, stanowią na mocy tych przepisów podstawę do przyznania ich posiadaczowi praw nabytych, traktowane są również jako kwalifikacje zawodowe na takich samych warunkach, jak określone w ustępie pierwszym.

Artykuł 13

Warunki uznania

1. W przypadku, gdy w przyjmującym Państwie Członkowskim podjęcie lub wykonywanie zawodu regulowanego uzależnione jest od posiadania określonych kwalifikacji zawodowych, właściwy organ tego Państwa obowiązany jest zezwolić na podjęcie i wykonywanie tego zawodu na tych samych warunkach, które obowiązują własnych obywateli, przez wnioskodawców posiadających poświadczenie kompetencji lub dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji wymagany w innym Państwie Członkowskim do dostępu do danego zawodu lub jego wykonywania na terytorium tego Państwa.

Poświadczenie kompetencji lub dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji musi spełniać następujące warunki:

- a) muszą być wydane przez właściwy organ Państwa Członkowskiego, wyznaczony zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi tego Państwa Członkowskiego;
- b) muszą potwierdzać uzyskanie kwalifikacji zawodowych na poziomie co najmniej równoważnym z poziomem bezpośrednio poprzedzającym ten, jaki wymagany jest w przyjmującym Państwie Członkowskim, zgodnie z art. 11.

2. Zezwolenie na dostęp do zawodu, o którym mowa w ust.1, lub jego wykonywanie udzielane jest także wnioskodawcom, którzy wykonywali zawód określony w tym ustępie w pełnym wymiarze czasu pracy przez dwa lata w okresie ostatnich dziesięciu lat w innym Państwie Członkowskim, które nie reguluje tego zawodu, o ile posiadają oni jedno lub więcej poświadczeń kompetencji lub dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji.

Poświadczenie kompetencji lub dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji musi spełniać następujące warunki:

- a) musi być wydane przez właściwy organ Państwa Członkowskiego, wyznaczony zgodnie z przepisami ustawowymi, wykonawczymi lub administracyjnymi tego Państwa Członkowskiego;
- b) musi potwierdzać uzyskanie kwalifikacji zawodowych na poziomie co najmniej równoważnym z poziomem bezpośrednio poprzedzającym ten, jaki wymagany jest w przyjmującym Państwie Członkowskim, określonym w art. 11.
- c) musi poświadczać, że jego posiadacz jest przygotowany do wykonywania danego zawodu.

Jednakże nie można wymagać posiadania dwuletniego doświadczenia zawodowego, o którym mowa w ustępie pierwszym, jeżeli dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji wnioskodawcy poświadczą ukończenie kształcenia regulowanego w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. d) na poziomie B, C lub D określonych w art. 11. Rodzaje kształcenia regulowanego wyszczególnione w załączniku III uznaje się za kształcenie regulowane na poziomie C. Wykaz w załączniku III może być zmieniany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2, w celu uwzględnienia kształcenia regulowanego, zapewniającego porównywalny poziom przygotowania zawodowego i przygotowującego do pełnienia porównywalnych obowiązków i funkcji.

3. Przyjmujące Państwo Członkowskie nie jest zobowiązane do stosowania przepisów niniejszego artykułu, jeżeli dostęp do zawodu na jego terytorium uzależnione jest od posiadania kwalifikacji na poziomie D, potwierdzających ukończenie studiów uniwersyteckich lub innych studiów wyższych trwających dłużej niż cztery lata, a wnioskodawca posiada kwalifikacje na poziomie C.

Artykuł 14

Środki wyrównawcze

1. Przepisy art. 13 nie stanowią przeszkody dla wymagania przez Państwo Członkowskie od wnioskodawcy odbycia stażu adaptacyjnego trwającego nie dłużej niż trzy lata lub przystąpienia do testu umiejętności, jeżeli:

- a) okres kształcenia, wykazanego przez wnioskodawcę zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1 lub 2, jest co najmniej o rok krótszy od okresu wymaganego w przyjmującym Państwie Członkowskim;

- b) kształcenie, które wnioskodawca odbył, obejmuje materiał zasadniczo różniący się od tego, którego opanowanie jest podstawą uzyskania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji w przyjmującym Państwie Członkowskim

- c) na zawód regulowany w przyjmującym Państwie Członkowskim składają się jedna lub więcej regulowanych działalności zawodowych, które nie wchodzą w zakres odpowiadającego mu zawodu w rodzimym Państwie Członkowskim wnioskodawcy w rozumieniu art. 4 ust. 2, a różnica ta polega na specyficznym programie kształcenia wymaganym w przyjmującym Państwie Członkowskim, który obejmuje materiał zasadniczo różniący się od objętego kształceniem, którego ukończenie potwierdza poświadczenie kompetencji lub dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji wnioskodawcy.

2. Jeżeli przyjmujące Państwo Członkowskie korzysta z możliwości przewidzianej w ust. 1, musi umożliwić wnioskodawcy wybór między odbyciem stażu adaptacyjnego a zdaniem testu umiejętności.

Jeżeli w odniesieniu do określonego zawodu Państwo Członkowskie uzna za konieczne odstępienie od wymogu określonego w akapicie poprzedzającym, dotyczącego umożliwienia wnioskodawcy wyboru pomiędzy odbyciem stażu adaptacyjnego a zdaniem testu umiejętności, obowiązane jest poinformować o tym z wyprzedzeniem pozostałe Państwa Członkowskie i Komisję, odpowiednio uzasadniając to odstępstwo.

Jeżeli, po otrzymaniu wszelkich niezbędnych informacji, Komisja uzna odstępstwo, o którym mowa w akapicie drugim, za niewłaściwe lub niezgodne z prawem wspólnotowym, wzywa dane Państwo Członkowskie w ciągu trzech miesięcy do zaniechania wprowadzenia planowanego środka. W przypadku braku odpowiedzi ze strony Komisji w powyższym trzymiesięcznym terminie odstępstwo takie może zostać zastosowane.

3. W drodze odstępstwa od określonej w ust. 2 zasady umożliwienia wnioskodawcy wyboru, w odniesieniu do zawodów, których wykonywanie wymaga dokładnej znajomości prawa krajowego i w odniesieniu do których udzielanie porad i/lub pomocy związanej z prawem krajowym jest zasadniczą i trwałą cechą działalności zawodowej, przyjmujące Państwo Członkowskie może samo wyznaczyć staż adaptacyjny lub test umiejętności.

Dotyczy to także przypadków przewidzianych w art. 10 lit. b) i c), art. 10 lit. d) w odniesieniu do lekarzy i lekarzy dentyków, w art. 10 lit. f) jeżeli migrant ubiega się o uznanie swoich kwalifikacji w innym Państwie Członkowskim, gdzie odpowiedzialność zawodowa wykonywana jest przez pielęgniarki odpowiedzialne za opiekę ogólną lub pielęgniarki wyspecjalizowane posiadające dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji specjalisty, uzyskany po odbyciu kształcenia prowadzącego do zdobycia tytułów wyszczególnionych w załączniku V, pkt. 5.2.2, a także w art. 10 lit. g).

W przypadkach objętych art. 10 lit. a) przyjmujące Państwo Członkowskie może wymagać od migranta odbycia stażu adaptacyjnego lub zdania testu umiejętności, jeżeli migrant przewiduje możliwość wykonywania na własny rachunek lub w charakterze kierownika przedsiębiorstwa działalności zawodowej wymagającej znajomości i stosowania szczególnych przepisów krajowych, pod warunkiem, że znajomość i stosowanie tych przepisów wymagane jest przez właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego od własnych obywateli, podejmujących taką działalność.

4. Do celów stosowania ust. 1 lit. b) i c) „zasadniczo różniący się materiał” oznacza materiał, którego znajomość jest niezbędna dla wykonywania zawodu, a w odniesieniu do którego kształcenie odbyte przez migranta wykazuje istotne różnice pod względem długości i treści w porównaniu z kształceniem wymaganym przez przyjmujące Państwo Członkowskie.

5. Przepisy ust. 1 stosuje się z należyтым uwzględnieniem zasady proporcjonalności. W szczególności, jeżeli przyjmujące Państwo Członkowskie zamierza wymagać od wnioskodawcy odbycia stażu adaptacyjnego lub zdania testu umiejętności, musi najpierw upewnić się, że wiedza wnioskodawcy wynikająca z doświadczenia zawodowego zdobytego w jednym z Państw Członkowskich lub państwie trzecim może wyrównać w całości lub w części zasadnicze różnice w materiale, o których mowa w ust. 4.

Artykuł 15

Odstąpienie od środków wyrównawczych na podstawie wspólnych platform

1. Do celów niniejszego artykułu „wspólne platformy” oznaczają zestaw kryteriów dotyczących kwalifikacji zawodowych, których spełnienie pozwala na wyrównanie ustalonych zasadniczych różnic występujących pomiędzy poszczególnymi Państwami Członkowskimi odnośnie wymogów w zakresie kształcenia obowiązujących w danym zawodzie. Wymienione zasadnicze różnice ustala się przez porównanie długości i programów kształcenia w przynajmniej dwóch trzecich Państw Członkowskich, w tym we wszystkich Państwach Członkowskich regulujących dany zawód. Różnica w programie kształcenia może wynikać z zasadniczych różnic dotyczących zakresu działalności zawodowych.

2. Propozycje wspólnych platform w rozumieniu ust. 1 mogą być przekazywane Komisji przez Państwa Członkowskie lub stowarzyszenia zawodowe, reprezentatywne na szczeblu krajowym lub europejskim. Jeżeli Komisja, po konsultacji z Państwami Członkowskimi, uważa, że projektowana wspólna platforma ułatwi wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych, może przedstawić projekty środków w celu przyjęcia ich zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2.

3. Jeżeli kwalifikacje zawodowe wnioskodawcy spełniają kryteria określone w środku przyjętym zgodnie z ust. 2, przyj-

mujące Państwo Członkowskie odstąpi od stosowania środków wyrównawczych na podstawie art. 14.

4. Przepisy ust. 1-3 nie wpływają na uprawnienia Państw Członkowskich w zakresie określania kwalifikacji zawodowych niezbędnych dla wykonywania zawodów na ich terytorium ani na program i organizację ich systemów kształcenia i szkolenia zawodowego.

5. Jeżeli Państwo Członkowskie uzna, że kryteria ustanowione w środku przyjętym zgodnie z ust. 2 nie zapewniają dłuższej odpowiedniej gwarancji odnośnie kwalifikacji zawodowych, poinformuje o tym odpowiednio Komisję, która w stosownym przypadku przedstawi projekt środka zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2.

6. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w terminie do...(*) sprawozdanie w sprawie wykonywania przepisów niniejszego artykułu i w razie konieczności odpowiednio propozycje ich zmiany.

ROZDZIAŁ II

UZNAWANIE DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO

Artykuł 16

Wymogi dotyczące doświadczenia zawodowego

Jeżeli podjęcie lub wykonywanie jednego z rodzajów działalności wymienionych w załączniku IV w danym Państwie Członkowskim zależy od posiadania wiedzy i umiejętności o charakterze ogólnym, handlowym lub zawodowym, to Państwo Członkowskie uzna za dowód posiadania takiej wiedzy i takich umiejętności fakt, że działalność taka była uprzednio wykonywana w innym Państwie Członkowskim. W tym celu działalność taka musiała być prowadzona zgodnie z art. 17, 18 i 19.

Artykuł 17

Rodzaje działalności ujęte w wykazie I w załączniku IV

1. W odniesieniu do rodzajów działalności ujętych w wykazie I w załączniku IV, przedmiotowa działalność musi być uprzednio prowadzona:

- nieprzerwanie przez sześć lat na własny rachunek albo na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa; lub
- nieprzerwanie przez trzy lata na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, jeśli beneficjent wykaże, że uprzednio odbył przynajmniej trzyletnie kształcenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, co zostało potwierdzone świadectwem uznawanym przez Państwo Członkowskie lub uznany przez właściwą instytucję zawodową za spełniające wszystkie warunki formalne; lub

(*) Pięć lat od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

- c) nieprzerwanie przez cztery lata na własny rachunek lub na stanowisku dyrektora przedsiębiorstwa, jeśli beneficjent wykaże, że uprzednio odbył przynajmniej dwuletnie kształcenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, co zostało potwierdzone świadectwem uznawanym przez Państwo Członkowskie lub uznanym przez właściwą instytucję zawodową za spełniające wszystkie warunki formalne; lub
- d) lub nieprzerwanie przez trzy lata na własny rachunek, jeśli beneficjent wykaże, że, przez co najmniej pięć lat wykonywał przedmiotową działalność w charakterze pracownika najemnego; lub
- e) nieprzerwanie przez pięć lat na stanowisku kierowniczym, przy czym przez co najmniej trzy lata sprawował obowiązki o charakterze technicznym i odpowiadał za przynajmniej jeden dział przedsiębiorstwa, jeżeli beneficjent wykaże, że uprzednio odbył co najmniej trzyletnie kształcenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, co zostało potwierdzone świadectwem uznawanym przez Państwo Członkowskie lub uznanym przez właściwą instytucję zawodową za spełniające wszystkie warunki formalne.

2. W przypadkach określonych w lit. a) i d) okres od zaprzestania wykonywania danej działalności do wystąpienia z kompletnym wnioskiem do właściwego organu, o którym mowa w art. 56, nie może przekraczać dziesięciu lat.

3. Przepisów ust. 1 lit. e) nie stosuje się do rodzajów działalności z grupy Ex 855 w nomenklaturze ISIC - salony fryzjerskie.

Artykuł 18

Rodzaje działalności ujęte w wykazie II w załączniku IV

1. W przypadku rodzajów działalności ujętych w wykazie II w załączniku IV, przedmiotowa działalność musi być uprzednio prowadzona:

- a) nieprzerwanie przez pięć lat na własny rachunek albo na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa; lub
- b) nieprzerwanie przez trzy lata na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, jeśli beneficjent wykaże, że uprzednio odbył co najmniej trzyletnie kształcenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, co zostało potwierdzone świadectwem uznawanym przez Państwo Członkowskie lub uznanym przez właściwą instytucję zawodową za spełniające wszystkie wymogi formalne; lub
- c) nieprzerwanie przez cztery lata na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, jeśli beneficjent wykaże, że uprzednio odbył co najmniej dwuletnie kształcenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, co zostało potwierdzone świadectwem uznawanym przez Państwo Członkowskie lub uznanym przez właściwą instytucję zawodową za spełniające wszystkie wymogi formalne; lub
- d) nieprzerwanie przez trzy lata na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, jeśli beneficjent

wykaże, że przez co najmniej pięć lat wykonywał przedmiotową działalność w charakterze pracownika najemnego, lub

- e) nieprzerwanie przez pięć lat w charakterze pracownika najemnego, jeśli beneficjent wykaże, że uprzednio odbył co najmniej trzyletnie kształcenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, co zostało potwierdzone świadectwem uznawanym przez Państwo Członkowskie lub uznanym przez właściwą instytucję zawodową za spełniające wszystkie wymogi formalne; lub
- f) nieprzerwanie przez sześć lat w charakterze pracownika najemnego, jeśli beneficjent wykaże, że uprzednio odbył co najmniej dwuletnie kształcenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, co zostało potwierdzone świadectwem uznawanym przez Państwo Członkowskie lub uznanym przez właściwą instytucję zawodową za spełniające wszystkie wymogi formalne.

2. W przypadkach określonych w lit. a) i d) okres od zaprzestania danej działalności do wystąpienia z kompletnym wnioskiem do właściwego organu, o którym mowa w art. 56, nie może przekraczać dziesięciu lat.

Artykuł 19

Rodzaje działalności ujęte w wykazie III w załączniku IV

1. W przypadku rodzajów działalności ujętych w wykazie III w załączniku IV przedmiotowa działalność musi być uprzednio prowadzona:

- a) nieprzerwanie przez trzy lata na własny rachunek albo na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa; lub
- b) nieprzerwanie przez dwa lata na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, jeśli beneficjent wykaże, że uprzednio odbył kształcenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, co zostało potwierdzone świadectwem uznawanym przez Państwo Członkowskie lub uznanym przez właściwą instytucję zawodową za spełniające wszystkie wymogi formalne; lub
- c) nieprzerwanie przez dwa lata na własny rachunek lub na stanowisku kierownika przedsiębiorstwa, jeśli beneficjent wykaże, że przez co najmniej trzy lata wykonywał przedmiotową działalność w charakterze pracownika najemnego, lub
- d) nieprzerwanie przez trzy lata w charakterze pracownika najemnego, jeśli beneficjent wykaże, że uprzednio odbył kształcenie przygotowujące do wykonywania tej działalności, co zostało potwierdzone świadectwem uznawanym przez Państwo Członkowskie lub uznanym przez właściwą instytucję zawodową za spełniające wszystkie wymogi formalne.

2. W przypadkach określonych w lit. a) i c), okres od zaprzestania danej działalności do wystąpienia z kompletnym wnioskiem do właściwego organu, o którym mowa w art. 56, nie może przekraczać dziesięciu lat.

Artykuł 20

Zmiany wykazów działalności w załączniku IV

Zawarty w załączniku IV wykaz działalności, które podlegają systemowi uznawania kwalifikacji zawodowych zgodnie z art. 16, może być zmieniany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2 w celu jego aktualizacji lub wyjaśnienia nazewnictwa, o ile nie spowoduje to zmian w rodzajach działalności związanych z poszczególnymi kategoriami.

ROZDZIAŁ III

UZNAWANIE NA PODSTAWIE KOORDYNACJI MINIMALNYCH WYMOGÓW W ZAKRESIE KSZTAŁCENIA

SEKCJA 1

Przepisy ogólne

Artykuł 21

Zasada automatycznego uznawania

1. Każde Państwo Członkowskie uznaje dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji lekarzy uprawniające do podejmowania działalności zawodowej w charakterze lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego lub lekarza specjalisty, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentystry lub wyspecjalizowanego lekarza dentystry, lekarza weterynarii, farmaceuty oraz architekta wyszczególnione odpowiednio w załączniku V, pkt. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 i 5.7.1 spełniające minimalne wymogi w zakresie kształcenia, o których mowa odpowiednio w art. 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 oraz 46 i nadaje tym dokumentom potwierdzającym posiadanie kwalifikacji, na potrzeby podejmowania i prowadzenia działalności zawodowej taką samą moc na swoim terytorium, jak dokumentom potwierdzającym posiadanie kwalifikacji, które samo wydaje.

Wymienione dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji muszą być wydane przez właściwe organy w Państwach Członkowskich i w stosownym przypadku muszą im towarzyszyć świadectwa wyszczególnione odpowiednio w załączniku V, pkt. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 oraz 5.7.1.

Przepisy akapitu pierwszego i drugiego nie wpływają na prawa nabyte, o których mowa w art. 23, 27, 33, 37, 39 i 49.

2. Każde Państwo Członkowskie uznaje, w ramach własnego systemu zabezpieczenia społecznego, na potrzeby prowadzenia działalności w zakresie ogólnej praktyki medycznej dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji wyszczególnione w załączniku V, pkt. 5.1.4 i wydane obywatelom Państw Członkowskich przez inne Państwa Członkowskie, zgodnie z mini-

malnymi wymogami w zakresie kształcenia określonymi w art. 28.

Przepisy akapitu poprzedzającego nie wpływają na prawa nabyte, o których mowa w art. 30.

3. Każde Państwo Członkowskie uznaje dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji położnych wydane obywatelom Państw Członkowskich przez inne Państwa Członkowskie i wyszczególnione w załączniku V, pkt. 5.5.2, które spełniają minimalne wymogi w zakresie kształcenia, o których mowa w art. 40, i kryteria określone w art. 41 oraz nadaje im na potrzeby podejmowania i prowadzenia działalności zawodowej taką samą moc na swoim terytorium, jak dokumentom potwierdzającym posiadanie kwalifikacji, które samo wydaje. Powyższy przepis nie narusza praw nabytych, o których mowa w art. 23 i 43.

4. Państwa Członkowskie nie są zobowiązane do uznawania, że dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, o których mowa w załączniku V, pkt. 5.6.2, uprawniają do otwierania nowych, ogólnodostępnych aptek. Do celów niniejszego ustępu, za nowe uważane będą także apteki działające krócej niż trzy lata.

5. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji architekta, o którym mowa w załączniku V, pkt. 5.7.1, który podlega zgodnie z ust. 1 automatycznemu uznaniu, stanowi dowód odbycia kształcenia, które rozpoczęło się nie wcześniej niż w akademickim roku odniesienia, o którym mowa w tym załączniku.

6. Każde Państwo Członkowskie uzależnia dostęp do zawodu lekarza, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentystry, lekarza weterynarii, położnej i farmaceuty, i jego wykonywanie od posiadania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, o którym mowa odpowiednio w załączniku V, pkt. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 i 5.6.2, poświadczającego, że dana osoba uzyskała w trakcie kształcenia i w stosownych przypadkach wiedzę i umiejętności, o których mowa w art. 24 ust. 3, art. 31 ust. 6, art. 34 ust. 3, art. 38 ust. 3, art. 40 ust. 3 oraz art. 44 ust. 3.

Wykaz wiadomości i umiejętności, o których mowa w art. 24 ust. 3, art. 31 ust. 6, art. 34 ust. 3, art. 38 ust. 3, art. 40 ust. 3 oraz art. 44 ust. 3, może być zmieniany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2 w celu dostosowania go do postępu naukowego i technicznego.

Takie aktualizacje nie pociągają za sobą żadnych zmian w istniejących w Państwach Członkowskich zasadach prawnych dotyczących struktury specjalności zawodowych w zakresie dotyczącym kształcenia osób fizycznych i ich dostępu do zawodu.

7. Każde Państwo Członkowskie zawiadamia Komisję o wszelkich przyjmowanych przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących wydawania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w dziedzinach objętych przez przepisy niniejszego rozdziału. W przypadku dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w dziedzinie, o której mowa w sekcji 8, zawiadomienie to adresowane jest także do pozostałych Państw Członkowskich.

Komisja publikuje stosowny komunikat w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, podający tytuły przyporządkowane przez Państwa Członkowskie dokumentom potwierdzającym posiadanie kwalifikacji oraz, w stosownych przypadkach, organ wydający dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, świadectwo, które mu towarzyszy oraz odpowiadający mu tytuł zawodowy, o którym mowa odpowiednio w załączniku V, pkt. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2, 5.6.2 oraz 5.7.1.

Artykuł 22

Wspólne przepisy w sprawie kształcenia

W odniesieniu do kształcenia, o którym mowa w art. 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 i 46:

- a) Państwa Członkowskie mogą zezwolić na kształcenie w niepełnym wymiarze godzin na warunkach określonych przez właściwe organy, które zapewniają, by łączny czas trwania, poziom i jakość takiego kształcenia nie były niższe niż w przypadku ciągłego kształcenia w pełnym wymiarze godzin.
- b) zgodnie z procedurami obowiązującymi w poszczególnych Państwach Członkowskich, prowadzone jest stałe dokończenie gwarantujące, że osoby, które uzyskały wykształcenie, na bieżąco zaznajamiają się ze zmianami, które przynosi postęp techniczny i naukowy, w zakresie niezbędnym dla prowadzenia przez nie bezpiecznej i efektywnej praktyki zawodowej.

Artykuł 23

Prawa nabyte

1. Bez uszczerbku dla szczególnych praw nabytych w odniesieniu do określonych zawodów, w przypadkach, w których dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji uprawniający do podjęcia działalności zawodowej lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego lub lekarza specjalisty, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentysty lub wyspecjalizowanego lekarza dentysty, lekarza weterynarii, położnej lub farmaceuty, uzyskany przez obywatela Państwa Członkowskiego nie spełnia wszystkich wymogów w zakresie wykształcenia, o których mowa w art. 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 oraz 44, każde Państwo Członkowskie uznaje ten dokument za wystarczający dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji wydany przez te Państwa Członkowskie, o ile dokument ten poświadcza ukończenie kształcenia, które rozpoczęło się przed datami odniesienia określonymi w załączniku V, pkt. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 i 5.6.2 oraz załączone jest do niego zaświadczenie, stwierdzające, że posiadacz danego dokumentu faktycznie i zgodnie z prawem wykonywał przedmiotowe rodzaje działal-

ności nieprzerwanie przez co najmniej trzy lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia.

2. Te same przepisy obowiązują także w przypadku dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji uprawniającego do podejmowania działalności zawodowej lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego i lekarza specjalisty, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentysty, wyspecjalizowanego lekarza dentysty, lekarza weterynarii, położnej i farmaceuty, uzyskanych na terytorium byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej, który nie spełnia minimalnych wymogów w zakresie wykształcenia określonych w art. 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 i 44, jeżeli taki dokument poświadcza ukończenie kształcenia rozpoczętego przed:

- a) 3 października 1990 r., w przypadku lekarzy posiadających podstawowy poziom wykształcenia medycznego, pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną, lekarzy dentystów bez specjalizacji, wyspecjalizowanych lekarzy dentystów, lekarzy weterynarii, położnych i farmaceutów, oraz
- b) 3 kwietnia 1992 r., w przypadku lekarzy specjalistów.

Dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, o których mowa w akapicie pierwszym, uprawniają ich posiadacza do prowadzenia działalności zawodowej na terytorium Niemiec na tych samych warunkach, jak wydane przez właściwe organy niemieckie dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, określone w załączniku V, pkt. 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 i 5.6.2.

3. Bez uszczerbku dla przepisów art. 37 ust. 1, każde Państwo Członkowskie uznaje dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji uprawniający do podejmowania działalności zawodowej lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego i lekarza specjalisty, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza weterynarii, położnej, farmaceuty i architekta, uzyskane przez obywateli Państw Członkowskich i wydane przez byłą Czechosłowację lub uzyskane przez obywateli, których kształcenie rozpoczęło się, w przypadku Republiki Czeskiej i Słowacji, przed 1 stycznia 1993 r. w przypadkach, gdy organy jednego z wyżej wymienionych Państw Członkowskich poświadczyły, że taki dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji ma taką samą moc prawną na ich terytorium, jak dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji wydawane przez te Państwa, a w stosunku do architektów, jak dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji przyporządkowane tym Państwom Członkowskim w załączniku VI, pkt. 6.2, w odniesieniu do podejmowania i wykonywania działalności zawodowej w charakterze lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego i lekarza specjalisty, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza weterynarii, położnej lub farmaceuty w zakresie rodzajów działalności, o których mowa w art. 45 ust. 2, oraz architekta w zakresie rodzajów działalności, o których mowa w art. 48.

Do takiego poświadczenia należy dołączyć zaświadczenie wydane przez te same organy, stwierdzające, że dane osoby faktycznie i zgodnie z prawem wykonywały danego rodzaju działalność nieprzerwanie przez co najmniej trzy lata w okresie pięciu lat przed wydaniem zaświadczenia.

4. Każde Państwo Członkowskie uznaje dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji uprawniające do podejmowania działalności zawodowej w charakterze lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego i lekarza specjalisty, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentystry, wyspecjalizowanego lekarza dentystry, lekarza weterynarii, położnej, farmaceuty i architekta, posiadane przez obywateli Państw Członkowskich i wydane przez były Związek Radziecki, lub obywateli, których kształcenie rozpoczęło się:

- a) w przypadku Estonii, przed 20 sierpnia 1991 r.,
- b) w przypadku Łotwy, przed 21 sierpnia 1991 r.,
- c) w przypadku Litwy, przed 11 marca 1990 r.,

jeżeli organy jednego z trzech wyżej wymienionych Państw Członkowskich poświadczą, że taki dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji ma taką samą moc prawną na ich terytorium, jak dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji przez nie wydawane, a w stosunku do architektów, jak dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji przyporządkowane tym Państwom Członkowskim w załączniku VI, pkt. 6.2, w odniesieniu do podejmowania i wykonywania działalności zawodowej w charakterze lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego i lekarza specjalisty, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentystry, wyspecjalizowanego lekarza dentystry, lekarza weterynarii, położnej, farmaceuty, w zakresie rodzajów działalności, o których mowa w art. 45 ust. 2 oraz architekta w zakresie rodzajów działalności, o których mowa w art. 48.

Do takiego poświadczenia należy dołączyć zaświadczenie wydane przez te same organy, stwierdzające, że dane osoby faktycznie i zgodnie z prawem wykonywały danego rodzaju działalność nieprzerwanie przez co najmniej trzy lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia.

W odniesieniu do dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji lekarzy weterynarii, wydanych przez były Związek Radziecki lub w odniesieniu do kształcenia rozpoczętego w przypadku Estonii przed 20 października 1991 r., do zaświadczenia, o którym mowa w poprzednim akapicie, należy dołączyć zaświadczenie wydane przez organy estońskie, stwierdzające, że osoby te faktycznie i zgodnie z prawem wykonywały danego rodzaju działalność na terytorium Estonii nieprzerwanie przez co najmniej trzy lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia.

5. Każde Państwo Członkowskie uznaje dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, uprawniający do podejmowania działalności zawodowej lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego i lekarza specjalisty, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentystry, wyspecjalizowanego lekarza dentystry, położnej, farmaceuty i architekta uzyskane przez obywateli Państw Członkowskich i wydane przez byłą Jugosławię, lub uzyskane przez obywateli, których kształcenie rozpoczęło się w przypadku Słowenii przed 25 czerwca 1991 r., jeżeli organy wymienionego Państwa Członkowskiego poświadczą, że taki dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji ma taką samą moc prawną na terytorium Słowenii, jak dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji wydawane przez te organy, a w stosunku do archi-

tektów, jak dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji przyporządkowane tym Państwom Członkowskim w załączniku VI pkt. 6.2, w odniesieniu do podejmowania i wykonywania działalności zawodowej lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego i lekarza specjalisty, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentystry, wyspecjalizowanego lekarza dentystry, lekarza weterynarii, położnej, farmaceuty w zakresie rodzajów działalności, o których mowa w art. 45 ust. 2, oraz architekta w zakresie rodzajów działalności, o których mowa w art. 48.

Do takiego poświadczenia należy dołączyć zaświadczenie wydane przez te same organy, stwierdzające, że dane osoby faktycznie i zgodnie z prawem wykonywały danego rodzaju działalność nieprzerwanie przez co najmniej trzy lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia.

6. Każde Państwo Członkowskie uznaje za wystarczający dowód posiadania kwalifikacji przez obywateli Państw Członkowskich, których dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji: lekarza, pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, lekarza dentystry, lekarza weterynarii, położnej i farmaceuty nie odpowiadają tytułom przyporządkowanym danemu Państwu Członkowskiemu w załączniku V, pkt. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 i 5.6.2, dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji wydawane w tych Państwach Członkowskich, do których załączone będzie zaświadczenie wydane przez właściwe organy lub instytucje.

Zaświadczenie, o którym mowa w akapicie pierwszym stanowi potwierdzenie, że dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji stanowi dowód pomyślnego ukończenia kształcenia, zgodnie odpowiednio z art. 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40 i 44 niniejszej dyrektywy, i jest traktowany przez Państwo Członkowskie, w którym został on wydany, na równi z kwalifikacjami, których tytuły wyszczególniono w załączniku V, pkt. 5.1.1, 5.1.2, 5.1.3, 5.1.4, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 i 5.6.2.

SEKCJA 2

Lekarze

Artykuł 24

Kształcenie medyczne na podstawowym poziomie

1. Warunkiem podjęcia kształcenia medycznego na podstawowym poziomie jest posiadanie dyplomu lub świadectwa, uprawniającego do dostępu do studiów uniwersyteckich na danym kierunku.

2. Kształcenie medyczne na podstawowym poziomie obejmuje co najmniej sześciomiesięczny okres studiów lub 5 500 godzin zajęć teoretycznych i praktycznych prowadzonych na uniwersytecie lub pod jego nadzorem.

W przypadku osób, które podjęły kształcenie przed dniem 1 stycznia 1972 r., kurs kształcenia, o którym mowa w akapicie pierwszym, może obejmować sześciomiesięczne szkolenie praktyczne odbywane w pełnym wymiarze godzin na poziomie uniwersyteckim, nadzorowane przez właściwe organy.

3. Odbycie przez daną osobę kształcenia medycznego na poziomie podstawowym gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

- a) odpowiednią wiedzę w zakresie nauk, na których opiera się medycyna i dobre zrozumienie metod naukowych, w tym zasad dokonywania pomiarów funkcji biologicznych, oceny naukowo ustalonych stanów faktycznych i analizy danych;
- b) wystarczającą znajomość anatomii, fizjologii i zachowania osób zdrowych i chorych, a także zależności występujących pomiędzy stanem zdrowia a fizycznym i społecznym środowiskiem, w jakim przebywa istota ludzka;
- c) odpowiednią wiedzę w zakresie dyscyplin i praktyki klinicznej, zapewniającą danej osobie kompleksowe postrzeganie chorób fizycznych i psychicznych oraz medycyny w aspekcie profilaktyki, diagnostyki i terapii oraz rozrodzności;
- d) odpowiednie doświadczenie kliniczne zdobyte w szpitalach pod odpowiednim nadzorem.

Artykuł 25

Specjalistyczne kształcenie medyczne

1. Warunkiem podjęcia specjalistycznego kształcenia medycznego jest potwierdzone ukończenie sześcioletnich studiów w ramach programu kształcenia, o którym mowa w art. 24, w trakcie których dana osoba uzyskała właściwą wiedzę w zakresie medycyny podstawowej.
2. Specjalistyczne kształcenie medyczne obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne na uniwersytecie lub w szpitalu uniwersyteckim albo, w stosownych przypadkach, w jednostce ochrony zdrowia, upoważnionej do jego prowadzenia przez właściwe organy lub instytucje.

Państwa Członkowskie zapewniają, że minimalny okres specjalistycznego kształcenia medycznego, o którym mowa w załączniku V, pkt. 5.1.3, jest nie krótszy od okresu przewidzianego w tym punkcie. Kształcenie odbywa się pod nadzorem właściwych organów lub instytucji. Obejmuje ono osobisty udział lekarza odbywającego specjalistyczne kształcenie w działalności i wypełnianiu obowiązków danej placówki.

3. Kształcenie odbywa się w pełnym wymiarze godzin w placówkach uznanych przez właściwe organy. Obejmuje ono udział w pełnym zakresie działalności medycznej prowadzonej przez placówkę, w której odbywa się kształcenie, w tym w pełnieniu dyżurów, tak aby kształcący się lekarz cały czas przeznaczony na pracę zawodową we wszystkich tygodniach roboczych w roku poświęcał na zajęcia praktyczne i teoretyczne,

zgodnie z procedurami ustanowionymi przez właściwe organy. W związku z tym kształcący się lekarze otrzymują odpowiednie wynagrodzenie.

4. Państwa Członkowskie mogą uzależniać wydanie dokumentu potwierdzającego odbycie medycznego kształcenia specjalistycznego od posiadania dokumentu potwierdzającego odbycie kształcenia medycznego na podstawowym poziomie, o którym mowa w załączniku V pkt. 5.1.1.

5. Minimalne okresy kształcenia, o których mowa w załączniku V pkt. 5.1.3, mogą być zmieniane, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2, w celu dostosowania ich do postępu naukowego i technicznego.

Artykuł 26

Rodzaje specjalistycznego kształcenia medycznego

Dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji lekarza specjalisty jest, określony w art. 21 dokument wydawany przez właściwe organy lub instytucje, o których mowa w załączniku V pkt. 5.1.2 odpowiadający tytułowi używanemu w poszczególnych Państwach Członkowskich po ukończeniu danego kształcenia specjalistycznego, o którym mowa w załączniku V, pkt. 5.1.3.

Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2, możliwe jest poszerzenie wykazu w załączniku V, pkt. 5.1.3 o nowe specjalności medyczne, występujące w co najmniej dwóch piątych Państwach Członkowskich, w celu dostosowania niniejszej dyrektywy do zmian wprowadzanych w ustawodawstwie krajowym.

Artykuł 27

Prawa nabyte lekarzy specjalistów

1. Przyjmujące Państwo Członkowskie może wymagać od lekarzy specjalistów, których specjalistyczne kształcenie medyczne było prowadzone w niepełnym wymiarze godzin na podstawie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych obowiązujących w dniu 20 czerwca 1975 r., którzy rozpoczęli kształcenie specjalistyczne najpóźniej w dniu 31 grudnia 1983 r., przedstawienia obok dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji zaświadczenia stwierdzającego, że przez nieprzerwany okres co najmniej trzech lat w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia, faktycznie i zgodnie z prawem wykonywały danego rodzaju działalność.

2. Każde Państwo Członkowskie uznaje kwalifikacje lekarzy specjalistów uzyskane w Hiszpanii przez lekarzy, którzy ukończyli kształcenie specjalistyczne przed dniem 1 stycznia 1995 r., nawet jeżeli nie spełnia ono minimalnych wymogów w zakresie kształcenia określonych w art. 25, o ile obok dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji przedstawione zostanie zaświadczenie, wydane przez właściwe organy hiszpańskie, stwierdzające, że dana osoba zdała egzamin specjalizacyjny w danej dziedzinie specjalizacji, przeprowadzony w ramach szczególnych środków w zakresie uznawania kwalifikacji, ustanowionych w dekrete królewskim 1497/99, w celu potwierdzenia, że dana osoba dysponuje poziomem wiedzy i umiejętności porównywalnym z tym, jaki mają lekarze posiadający kwalifikacje lekarza specjalisty określony w przypadku Hiszpanii w załączniku V pkt. 5.1.2 i 5.1.3.

3. Każde Państwo Członkowskie stosujące właściwe przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne, uznaje za wystarczające dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji lekarzy specjalistów wydane przez inne Państwa Członkowskie, które odpowiadają tytułowi używanemu w poszczególnych Państwach Członkowskich po ukończeniu danego kształcenia specjalistycznego, wymienionego w załączniku VI, pkt. 6.1, jeżeli poświadczają one odbycie kształcenia rozpoczętego przed datą odniesienia, o której mowa w załączniku VI, pkt. 5.1.2, i wraz z nimi przedstawione zostanie zaświadczenie stwierdzające, że posiadacz dokumentu faktycznie i w sposób zgodny z prawem wykonywał daną działalność przez nieprzerwany okres co najmniej trzech lat w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia.

Te same przepisy obowiązują w przypadku dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji lekarza specjalisty, uzyskanych na terytorium byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej, jeżeli poświadczają one pomyślne ukończenie kształcenia rozpoczętego przed 3 kwietnia 1992 r. i przyznają posiadaczowi dokumentu prawo do wykonywania działalności zawodowej na terytorium Niemiec na tych samych warunkach, jak wydane przez właściwe niemieckie organy dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, o których mowa w załączniku VI, pkt. 6.1.

4. Każde Państwo Członkowskie stosujące właściwe przepisy ustawowe, wykonawcze lub administracyjne, uznaje dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji lekarzy specjalistów, które odpowiadają tytułom wymienionym w załączniku VI, pkt. 6.1, wydane przez Państwa Członkowskie wyszczególnione w tym punkcie i poświadczające odbycie kształcenia rozpoczętego po dacie odniesienia określonej w załączniku V, pkt. 5.1.2, ale przed ... (*), i przyznaje takim dokumentom, na potrzeby podejmowania i prowadzenia działalności zawodowej lekarza specjalisty, taką samą moc na swoim terytorium jak dokumentom, które same wydało.

5. Każde Państwo Członkowskie, które uchyliło przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne dotyczące wydawania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji

(*) Dwa lata po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

lekarzy specjalistów, o których mowa w załączniku V pkt. 5.1.3 i załączniku VI, pkt. 6.1 i w związku z tym przyjęło środki dotyczące praw nabytych przysługujących jego obywatelom, przyznaje obywatelom pozostałych Państw Członkowskich prawo do korzystania z tych samych środków, jeżeli dany dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji został wydany przed datą, w której przyjmujące Państwo Członkowskie zaprzestało wydawania takich dokumentów w zakresie danej specjalności.

Daty uchylecia tych przepisów określone są w załączniku V, pkt. 5.1.3 i załączniku VI, pkt. 6.1.

Artykuł 28

Kształcenie specjalistyczne w zakresie ogólnej praktyki medycznej

1. Warunkiem podjęcia kształcenia specjalistycznego w zakresie ogólnej praktyki medycznej jest potwierdzenie ukończenia sześcioletnich studiów w ramach programu kształcenia, o którym mowa w art. 24.

2. Kształcenie specjalistyczne w zakresie ogólnej praktyki medycznej prowadzące do uzyskania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, który zostanie wydany przed 1 stycznia 2006 r., musi trwać co najmniej dwa lata w pełnym wymiarze godzin. W przypadku dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji wydawanych po tej dacie, kształcenie musi trwać co najmniej trzy lata w pełnym wymiarze godzin.

W przypadku, gdy program kształcenia, o którym mowa w art. 24, obejmuje szkolenie praktyczne w zatwierdzonym szpitalu wyposażonym w odpowiedni sprzęt i służby medyczne albo w zatwierdzonym gabinecie medycyny ogólnej lub w zatwierdzonej przychodni, w której lekarze świadczą podstawową opiekę medyczną, okres kształcenia praktycznego, w wymiarze nie większym niż rok, może zostać zaliczony do okresu przewidzianego w akapicie pierwszym w odniesieniu do świadectwa odbycia kształcenia, wydawanych od dnia 1 stycznia 2006 r.

Możliwość przewidziana w drugim akapicie jest dostępna jedynie w Państwach Członkowskich, w których kształcenie specjalistyczne w zakresie ogólnej praktyki medycznej trwało na dzień 1 stycznia 2001 r. dwa lata.

3. Kształcenie specjalistyczne w zakresie ogólnej praktyki medycznej prowadzone jest w pełnym wymiarze godzin, pod nadzorem właściwych organów lub instytucji. Ma ono w większym stopniu charakter praktyczny niż teoretyczny.

Kształcenie praktyczne odbywa się z jednej strony co najmniej przez sześć miesięcy w zatwierdzonym szpitalu posiadającym właściwe wyposażenie i służby medyczne, z drugiej zaś strony co najmniej przez sześć miesięcy w zatwierdzonym gabinecie medycyny ogólnej lub w zatwierdzonej przychodni, w której lekarze świadczą podstawową opiekę medyczną.

Kształcenie praktyczne odbywa się w połączeniu z innymi jednostkami ochrony zdrowia lub placówkami odpowiedzialnymi za medycynę ogólną. Jednakże, bez uszczerbku dla okresów minimalnych określonych w akapicie drugim, kształcenie praktyczne może być prowadzone przez okres nie dłuższy niż sześć miesięcy w innej zatwierdzonej jednostce lub placówkach zdrowotnych odpowiedzialnych za medycynę ogólną.

Kształcenie wymaga osobistego udziału kształcącego się lekarza w wykonywaniu działalności zawodowej i wypełnianiu obowiązków osób, z którymi pracuje.

4. Państwa Członkowskie uzależniają wydanie dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji lekarza ogólnego od posiadania dokumentu potwierdzającego odbycie podstawowego kształcenia medycznego, wymienionego w załączniku V pkt. 5.1.1.

5. Państwa Członkowskie mogą wydać dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, o którym mowa w załączniku V pkt. 5.1.4 lekarzowi, który wprawdzie nie ukończył kształcenia, o którym mowa w niniejszym artykule, ale ukończył inne uzupełniające kształcenie, potwierdzone dokumentem potwierdzającym posiadanie kwalifikacji wydanym przez właściwe organy Państwa Członkowskiego. Nie mogą one jednakże wydać dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, jeżeli nie potwierdza on posiadania wiedzy na poziomie równoważnym z wiedzą zdobywaną w trakcie kształcenia, o którym mowa w niniejszym artykule.

Państwa Członkowskie określają między innymi zakres, w jakim kształcenie uzupełniające i doświadczenie zawodowe posiadane przez wnioskodawcę mogą zastąpić kształcenie, o którym mowa w niniejszym artykule.

Państwa Członkowskie mogą wydać dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, o którym mowa w załączniku V, pkt. 5.1.4, jeżeli wnioskodawca zdobył co najmniej sześciomiesięczne doświadczenie w zakresie medycyny ogólnej w gabinecie medycyny ogólnej lub w przychodni, w której lekarze świadczą podstawową opiekę zdrowotną należącą do rodzaju określonego w ust. 3 niniejszego artykułu.

Artykuł 29

Wykonywanie zawodu lekarza ogólnego

Każde Państwo Członkowskie, z zastrzeżeniem przepisów dotyczących ochrony praw nabytych, uzależnia wykonywanie zawodu lekarza ogólnego w ramach własnego systemu ubezpieczeń społecznych od posiadania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, o którym mowa w załączniku V pkt. 5.1.4.

Państwa Członkowskie mogą zwolnić z tego warunku osoby, które odbywają obecnie specjalne kształcenie w zakresie ogólnej praktyki medycznej.

Artykuł 30

Prawa nabyte lekarzy ogólnych

1. Każde Państwo Członkowskie samodzielnie określa prawa nabyte. Jednakże każde Państwo Członkowskie uznaje prawo do wykonywania działalności lekarza ogólnego w ramach własnego, krajowego systemu zabezpieczeń społecznych, bez posiadania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, o którym mowa w załączniku V, pkt. 5.1.4, jako prawo nabyte wszystkich lekarzy, którzy w dniu określonym w wymienionym punkcie korzystają z tego prawa na podstawie przepisów dotyczących zawodów medycznych, uprawniających do wykonywania działalności zawodowej lekarza posiadającego podstawowy poziom wykształcenia medycznego, i który korzystając z przepisów art. 21 lub 23 podjęli działalność na terytorium danego Państwa Członkowskiego.

Właściwe organy każdego Państwa Członkowskiego wydają na wniosek lekarzy, którym, zgodnie z akapitem pierwszym przysługują prawa nabyte, zaświadczenie potwierdzające, że jego posiadacz ma prawo do wykonywania działalności lekarza ogólnego w ramach systemów ubezpieczeń społecznych tych Państw bez posiadania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, o którym mowa w załączniku V pkt. 5.1.4.

2. Każde Państwo Członkowskie uznaje zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 akapit drugi, wydane obywatelom Państw Członkowskich przez inne Państwa Członkowskie, i przyznają takim świadectwom taką samą moc na swoim terytorium, jak wydawanym przez siebie dokumentom potwierdzającym posiadanie kwalifikacji, które pozwalają na wykonywanie zawodu lekarza ogólnego w ramach krajowego systemu zabezpieczeń społecznych.

SEKCJA 3

Pielęgniarki odpowiedzialne za opiekę ogólną

Artykuł 31

Kształcenie pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną

1. Warunkiem podjęcia kształcenia pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną jest ukończenie dziesięcioletniego kształcenia ogólnego, potwierdzonego dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem wydanym przez właściwe organy lub instytucje Państwa Członkowskiego albo świadectwem potwierdzającym zdanie egzaminu wstępnego na równoważnym poziomie do szkoły pielęgniarskiej.

2. Kształcenie pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną prowadzone jest w pełnym wymiarze godzin i obejmuje co najmniej program określony w załączniku V, pkt. 5.2.1.

Wykaz przedmiotów, wyszczególnionych w załączniku V pkt. 5.2.1 może być zmieniana zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2 w celu dostosowania jej do postępu naukowego i technicznego.

Takie aktualizacje nie pociągają za sobą żadnych zmian w istniejących w Państwach Członkowskich zasadach, określonych w przepisach dotyczących struktury specjalności zawodowych w zakresie dotyczącym kształcenia osób fizycznych i ich dostępu do zawodu.

3. Kształcenie pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną obejmuje co najmniej trzy lata lub 4600 godzin kształcenia teoretycznego i klinicznego, przy czym kształcenie teoretyczne obejmuje co najmniej trzecią część, a kształcenie kliniczne co najmniej połowę minimalnego okresu kształcenia. Państwa Członkowskie mogą w części zwolnić z powyższych wymogów osoby, które odbyły część kształcenia na kursach o poziomie co najmniej równoważnym.

Państwa Członkowskie gwarantują, że instytucje prowadzące kształcenie pielęgniarek odpowiadają za skoordynowanie elementów kształcenia teoretycznego i klinicznego w trakcie całego programu studiów.

4. Kształcenie teoretyczne stanowi tą część kształcenia pielęgniarek, w trakcie której zdobywają one wiedzę zawodową, doświadczenie i umiejętności niezbędne do organizowania, udzielania i oceny sprawowanej opieki zdrowotnej. Kształcenie prowadzone jest przez wykładowców pielęgniarstwa lub inne kompetentne osoby w szkołach pielęgniarstwa lub innych placówkach nauczania wybranych przez instytucje edukacyjne.

5. Kształcenie kliniczne stanowi tą część kształcenia pielęgniarek, w trakcie której kandydatka uczy się, jako członek zespołu i w bezpośrednim kontakcie z osobami zdrowymi lub chorymi i/lub z określoną społecznością, jak w oparciu o zdobytą wiedzę i umiejętności organizować, udzielać i dokonywać oceny wymaganej, kompleksowej opieki pielęgniarstwa. Kandydatka na pielęgniarkę uczy się nie tylko pracy zespołowej, ale także umiejętności kierowania zespołem i organizowania ogólnej opieki pielęgniarstwa, w tym prowadzenia edukacji zdrowotnej na rzecz osób fizycznych i małych grup w placówkach zdrowotnych lub określonej społeczności.

Powyższe kształcenie odbywa się w szpitalach lub innych placówkach zdrowotnych oraz w określonej społeczności, pod nadzorem wykładowców pielęgniarstwa oraz przy współpracy i pomocy innych, wykwalifikowanych pielęgniarek. Także inne osoby należące do wykwalifikowanego personelu mogą wziąć udział w procesie nauczania.

Kandydatki na pielęgniarki biorą udział w tych czynnościach wykonywanych na danym oddziale, które są odpowiednie ze względu na cele kształcenia i uczą je podejmowania obowiązków związanych z pielęgniarstwem.

6. Odbycie przez daną osobę kształcenia na pielęgniarkę odpowiedzialną za opiekę ogólną gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

a) odpowiednią wiedzę w zakresie nauk, na których opiera się pielęgniarstwo ogólne, łącznie z wystarczającym zrozumie-

niem budowy, funkcji fizjologicznych i zachowania osób zdrowych i chorych oraz zależności między stanem zdrowia a fizycznym i społecznym środowiskiem człowieka;

b) wystarczającą wiedzę o charakterze i etyce zawodu oraz ogólnych zasadach dotyczących zdrowia i pielęgniarstwa;

c) odpowiednie doświadczenie kliniczne; doświadczenie to, dobrane ze względu na jego wartości szkoleniowe, powinno zostać zdobyte pod nadzorem wykwalifikowanego personelu pielęgniarstwa w miejscu, w którym dzięki odpowiedniej liczbie wykwalifikowanego personelu i wyposażeniu istnieją odpowiednie warunki do świadczenia opieki pielęgniarstwa na rzecz pacjenta;

d) zdolność do brania udziału w praktycznym kształceniu personelu służby zdrowia oraz doświadczenie w pracy z tym personelem;

e) doświadczenie we współpracy z innymi zawodami w służbie zdrowia.

Artykuł 32

Wykonywanie zawodu pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną

Do celów niniejszej dyrektywy, do działalności zawodowej pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną należą rodzaje działalności wykonywane zawodowo, wyszczególnione w załączniku V pkt. 5.2.2.

Artykuł 33

Prawa nabyte pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną

1. Aby ogólne zasady w zakresie praw nabytych mogły znaleźć zastosowanie wobec pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną, rodzaje działalności, o których mowa w art. 23 muszą obejmować pełną odpowiedzialność za planowanie, organizowanie i zarządzanie opieką medyczną świadczoną pacjentowi.

2. W odniesieniu do polskich kwalifikacji pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną, uznaje się wyłącznie prawa nabyte, o których mowa poniżej. W przypadku obywateli Państw Członkowskich, których dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną został wydany w Polsce, przed 1 maja 2004 r. i którzy nie spełniają minimalnych wymogów w zakresie kształcenia określonych w art. 31, Państwa Członkowskie uznają dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną określone poniżej, pod warunkiem dołączenia do nich zaświadczenia potwierdzającego, że dani obywatele Państw Członkowskich faktycznie i w sposób zgodny z prawem wykonywali działalność pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną w Polsce przez okres wyszczególniony poniżej:

- a) w przypadku osób posiadających dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji pielęgniarki w stopniu licencjata (*dypłom licencjata pielęgniarstwa*): przez co najmniej trzy kolejne lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia,
- b) w przypadku osób posiadających dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji pielęgniarki potwierdzający ukończenie kształcenia pomaturalnego w medycznych szkołach zawodowych (*dypłom pielęgniarki albo pielęgniarki dyplomowanej*): przez co najmniej pięć kolejnych lat w okresie siedmiu lat poprzedzających wydanie świadectwa.

Wymienione czynności muszą obejmować pełną odpowiedzialność za planowanie, organizowanie i sprawowanie opieki pielęgniarskiej pacjenta.

3. Państwa Członkowskie uznają dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji pielęgniarzek wydane w Polsce pielęgniarcom, które ukończyły kształcenie przed 1 maja 2004 r. nawet, jeżeli dokumenty te nie spełniają minimalnych wymogów kształcenia określonych w art. 31, potwierdzonych uzyskaniem tytułu „licencjata”, jeżeli zostały one uzyskane na podstawie specjalnego programu kształcenia, określonego w art. 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw z dnia 30 kwietnia 2004 r., nr 92, poz. 885) oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 maja 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów zawodowych na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo przeznaczonych dla pielęgniarzek i położnych posiadających świadectwo dojrzałości i będących absolwentami liceów medycznych oraz medycznych szkół zawodowych kształcących w zawodzie pielęgniarki i położnej (Dziennik Ustaw z dnia 13 maja 2004 r., nr 110, poz. 1170) w celu potwierdzenia, że dana osoba dysponuje wiedzą i umiejętnościami porównywalnymi z tymi, jakie posiadają pielęgniarki posiadające kwalifikacje, które w przypadku Polski określono w załączniku V pkt. 5.2.2.

SEKCJA 4

Lekarze dentyści

Artykuł 34

Podstawowe kształcenie lekarsko-dentystyczne

1. Warunkiem podjęcia podstawowego kształcenia lekarsko-dentystycznego jest posiadanie dyplomu lub świadectwa, uprawniającego do podjęcia przedmiotowych studiów na uniwersytetach lub w szkołach wyższych prowadzących kształcenie na poziomie uznanym w danym Państwie Członkowskim za równoważny.

2. Podstawowe kształcenie lekarsko-dentystyczne obejmuje co najmniej pięcioletni okres studiów teoretycznych i praktycznych prowadzonych w pełnym wymiarze godzin, w trakcie których realizowany jest co najmniej program określony w

załączniku V pkt. 5.3.1, odbywanych na uniwersytecie lub w szkole wyższej prowadzącej kształcenie na poziomie uznanym za równoważny albo też pod nadzorem uniwersytetu.

Wykaz przedmiotów, wyszczególnionych w załączniku V pkt. 5.3.1 może być zmieniany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2, w celu dostosowania go do postępu naukowego i technicznego.

Takie aktualizacje nie pociągają za sobą żadnych zmian w istniejących w Państwach Członkowskich zasadach określonych w przepisach prawa, dotyczących struktury zawodów w zakresie dotyczącym kształcenia osób fizycznych i ich dostępu do zawodu.

3. Odbycie przez daną osobę podstawowego kształcenia lekarsko-dentystycznego gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

- odpowiednią wiedzę w zakresie nauk, na których opiera się stomatologia, i dobre zrozumienie metod naukowych, w tym zasad dokonywania pomiarów czynności biologicznych, oceny naukowo ustalonych stanów faktycznych i analizy danych;
- odpowiednią wiedzę o organizmie, fizjologii i zachowaniu osób zdrowych i chorych, jak również oddziaływaniu środowiska naturalnego i społecznego na stan ludzkiego zdrowia, w zakresie, w jakim czynniki te dotyczą stomatologii;
- odpowiednią wiedzę o strukturze i funkcji zębów, jamy ustnej, szczęki, żuchwy i okolic przyległych, zarówno zdrowych jak i chorych, jak również o ich związku z ogólnym stanem zdrowia oraz fizycznym i społecznym samopoczuciem pacjenta;
- odpowiednią wiedzę w zakresie dyscyplin i metod klinicznych, zapewniającą lekarzowi dentyście kompleksowe postrzeganie nieprawidłowości, uszkodzeń i chorób zębów, jamy ustnej, szczęki, żuchwy i okolic przyległych oraz w zakresie profilaktyki, diagnostyki i terapii stomatologicznej;
- odpowiednie doświadczenie kliniczne zdobyte w szpitalach pod odpowiednim nadzorem.

Powyższe kształcenie zapewnia lekarzowi dentyście umiejętności niezbędne do wykonywania wszelkich czynności w zakresie profilaktyki, diagnostyki i leczenia nieprawidłowości oraz chorób zębów, jamy ustnej, szczęki, żuchwy i okolic przyległych.

Artykuł 35

Specjalistyczne kształcenie lekarsko-dentystyczne

1. Warunkiem podjęcia specjalistycznego kształcenia lekarsko-dentystycznego jest potwierdzone ukończenie pięcioletniego szkolenia teoretycznego i praktycznego w ramach kształcenia, o którym mowa w art. 34, lub posiadanie dokumentów, o których mowa w art. 23 i 37.

2. Specjalistyczne kształcenie lekarsko-dentystyczne obejmuje szkolenia teoretyczne i praktyczne w ośrodku uniwersyteckim, ośrodku leczniczym i badawczym, lub, w stosownych przypadkach, w placówce zdrowotnej upoważnionej do tego przez właściwe organy lub instytucje.

Specjalistyczne kursy lekarsko-dentystyczne w pełnym wymiarze godzin trwają co najmniej trzy lata i nadzorowane są przez właściwe organy i instytucje. Obejmują one osobisty udział lekarza dentysty odbywającego specjalistyczne kształcenie w działalności i wypełnianiu obowiązków danej placówki zdrowotnej.

Minimalny okres kształcenia, o którym mowa w akapicie drugim, może być zmieniany, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust.2 w celu dostosowania go do postępu naukowego i technicznego.

3. Państwa Członkowskie uzależniają wydanie dokumentu potwierdzającego odbycie specjalistycznego od posiadania dokumentu potwierdzającego odbycie podstawowego kształcenia lekarsko-dentystycznego, o którym mowa w załączniku V pkt. 5.3.2.

Artykuł 36

Wykonywanie zawodu lekarza dentysty

1. Do celów niniejszej dyrektywy, działalność zawodowa lekarzy dentystów obejmuje rodzaje działalności określone w ust. 3, wykonywane na podstawie posiadania kwalifikacji zawodowych wyszczególnionych w załączniku V pkt. 5.3.2.

2. Zawód lekarza dentysty opiera się na kształceniu lekarsko-dentystycznym, o którym mowa w art. 34, i stanowi osobny zawód, odmienny od innych zawodów medycznych o charakterze ogólnym lub specjalistycznym. Warunkiem wykonywania zawodu lekarza dentysty jest posiadanie dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, o którym mowa w załączniku V pkt. 5.3.2. Posiadacze takich dokumentów traktowani są w taki sam sposób jak osoby, wobec których zastosowanie znajduje art. 23 lub art. 37.

3. Państwa członkowskie zapewniają lekarzom dentystom powszechne prawo podejmowania i wykonywania czynności w zakresie profilaktyki, diagnozowania i leczenia nieprawidłowości i chorób zębów, jamy ustnej, szczęki, żuchwy i okolic przyległych, przy należyтым uwzględnieniu odpowiednich przepisów i zasad etyki zawodowej obowiązujących w tej dziedzinie w dniach określonych w załączniku V pkt. 5.3.2.

Artykuł 37

Prawa nabyte lekarzy dentystów

1. Każde Państwo Członkowskie uznaje, na potrzeby wykonywania działalności zawodowej w charakterze lekarza

dentysty na podstawie kwalifikacji wyszczególnionych w załączniku V pkt. 5.3.2. dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji lekarzy dentystów wydane we Włoszech, Hiszpanii, Austrii, Republice Czeskiej i Słowacji osobom, które rozpoczęły kształcenie medyczne najpóźniej w dniu określonym w tym załączniku dla danego Państwa Członkowskiego, któremu towarzyszyć będzie zaświadczenie wydane przez właściwe organy tego Państwa Członkowskiego.

Zaświadczenie musi potwierdzać spełnienie dwóch następujących warunków:

- a) dane osoby faktycznie wykonywały w Państwach Członkowskich zgodnie z prawem i jako swoje główne zajęcie działalność określoną w art. 36 przez przynajmniej trzy kolejne lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia,
- b) dane osoby są upoważnione do wykonywania działalności wymienionego rodzaju na takich samych warunkach jak posiadacze dokumentów wymienionych dla danego Państwa Członkowskiego w załączniku V pkt. 5.3.2.

Osoby, które pomyślnie ukończyły co najmniej trzyletnie studia, co do których właściwe organy w danym Państwie Członkowskim potwierdziły, że są one równoważne z kształceniem, o którym mowa w art. 34, są zwolnione z obowiązku posiadania trzyletniego doświadczenia zawodowego, o którym mowa w akapicie drugim pkt. a).

W przypadku Republiki Czeskiej i Słowacji, dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji uzyskane w byłej Czechosłowacji są dla potrzeb uznawania traktowane tak samo, jak czeskie i słowackie dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji i podlegają uznaniu na warunkach określonych w akapitach poprzedzających.

2. Każde Państwo Członkowskie uznaje dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji lekarzy, wydane we Włoszech osobom, które rozpoczęły uniwersyteckie kształcenie medyczne po dniu 28 stycznia 1980 r., ale nie później niż dnia 31 grudnia 1984 r., którym towarzyszy zaświadczenie wydane przez właściwe organy włoskie.

Zaświadczenie musi potwierdzać spełnienie trzech następujących warunków:

- a) dane osoby zdały odpowiedni test umiejętności przeprowadzony przez właściwe organy włoskie w celu wykazania, że osoby te posiadają poziom wiedzy i umiejętności porównywalny z osobami posiadającymi dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji wyszczególnione dla Włoch w załączniku V, pkt. 5.3.2.

- b) dane osoby faktycznie wykonywały we Włoszech zgodnie z prawem i jako swoje główne zajęcie działalność określoną w art. 36 przez co najmniej trzy kolejne lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia,
- c) dane osoby są upoważnione do wykonywania działalności określonej w art. 36 na tych samych warunkach, co posiadacze dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, wyszczególnionych dla Włoch w załączniku V pkt. 5.3.2, albo faktycznie wykonują taką działalność zgodnie z prawem i jako swoje główne zajęcie.

Osoby, które ukończyły co najmniej trzyletnie studia, co do których właściwe organy w danym Państwie Członkowskim potwierdziły, że są one równoważne z kształceniem, o którym mowa w art. 34, są zwolnione z obowiązku zdania testu umiejętności, o którym mowa w akapicie drugim, pkt. a).

Osoby, które rozpoczęły uniwersyteckie kształcenie medyczne po dniu 31 grudnia 1984 r., traktowane są w ten sam sposób co osoby, o których mowa powyżej, o ile powyższy trzyletni okres studiów rozpoczął się przed dniem 31 grudnia 1994 r.

SEKCJA 5

Lekarze weterynarii

Artykuł 38

Kształcenie lekarzy weterynarii

1. Kształcenie lekarzy weterynarii obejmuje co najmniej pięcioletni okres studiów teoretycznych i praktycznych prowadzonych w pełnym wymiarze godzin, w trakcie których realizowany jest co najmniej program określony w załączniku V, pkt. 5.4.1, odbywanych na uniwersytecie lub w szkole wyższej prowadzącej kształcenie na poziomie uznanym za równoważny albo też pod nadzorem uniwersytetu.

Wykaz przedmiotów, wymienionych w załączniku V pkt. 5.4.1, może być zmieniany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2, w celu dostosowania go do postępu naukowego i technicznego.

Takie aktualizacje nie pociągają za sobą żadnych zmian w istniejących w Państwach Członkowskich zasadach określonych w przepisach, dotyczących struktury specjalności zawodowych w zakresie dotyczącym kształcenia osób fizycznych i ich dostępu do zawodu.

2. Warunkiem podjęcia kształcenia w zakresie weterynarii jest posiadanie dyplomu lub świadectwa uprawniającego do podjęcia tego rodzaju studiów na uniwersytecie lub w szkołach wyższych, które dane Państwo Członkowskie uznaje za równoważne pod względem poziomu.

3. Odbycie przez daną osobę kształcenia w zakresie weterynarii gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

- a) odpowiednią wiedzę w zakresie nauk, na których opiera się weterynaria;

- b) odpowiednią wiedzę na temat budowy i czynności zwierząt zdrowych, ich hodowli, reprodukcji, higieny ogólnej, a także żywienia, włącznie z technologią stosowaną podczas produkcji i konserwacji żywności odpowiadającej ich potrzebom;
- c) odpowiednią wiedzę na temat zachowania i ochrony zwierząt;
- d) odpowiednią wiedzę na temat przyczyn, natury, przebiegu, skutków, diagnozowania i leczenia chorób zwierzęcych, rozpatrywanych zarówno indywidualnie jak i grupowo, w tym specjalistyczną wiedzę o chorobach, które mogą się przenosić na człowieka;
- e) dostateczną znajomość medycyny prewencyjnej;
- f) dostateczną znajomość higieny i technologii produkcji, wytwarzania oraz wprowadzania do obrotu zwierzęcych artykułów spożywczych lub artykułów spożywczych pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi;
- g) dostateczną znajomość przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do wyżej wymienionych dziedzin;
- h) odpowiednie doświadczenie kliniczne i praktyczne uzyskane pod odpowiednim nadzorem.

Artykuł 39

Prawa nabyte lekarzy weterynarii

Bez uszczerbku dla art. 23 ust. 4, w odniesieniu do obywateli Państw Członkowskich, których dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji zostały wydane w Estonii przed 1 maja 2004 r., lub których kształcenie rozpoczęło się w Estonii przed 1 maja 2004 r., Państwa Członkowskie uznają wymienione dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji lekarzy weterynarii w przypadku, gdy załączone do nich będzie zaświadczenie potwierdzające, że dane osoby faktycznie i w sposób zgodny z prawem wykonywały w Estonii działalność tego rodzaju przez co najmniej pięć kolejnych lat w okresie siedmiu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia.

SEKCJA 6

Położne

Artykuł 40

Kształcenie położnych

1. Kształcenie położnych obejmuje co najmniej:
- a) kurs położnictwa prowadzony w pełnym wymiarze godzin i obejmujący co najmniej trzy lata nauki teoretycznej i praktycznej (ścieżka I), w trakcie której realizowany jest co najmniej program określony w załączniku V, pkt. 5.5.1,
- lub

b) kurs położnictwa trwający 18 miesięcy (ścieżka II) i obejmujący co najmniej program studiów określony w załączniku V pkt. 5.5.1, który nie został zrealizowany w ramach równoważnego kształcenia pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną.

Państwa Członkowskie gwarantują, że instytucje prowadzące kształcenie położnych odpowiadają za skoordynowanie teorii i praktyki w ramach programu kształcenia.

Wykaz przedmiotów wymienionych w załączniku V pkt. 5.5.1 może być zmieniany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2, w celu dostosowania go do postępu naukowego i technicznego.

Takie aktualizacje nie pociągają za sobą żadnych zmian w istniejących w Państwach Członkowskich zasadach określonych w przepisach dotyczących struktury specjalności zawodowych w zakresie dotyczącym kształcenia osób fizycznych i ich dostępu do zawodu.

2. Warunkiem podjęcia kształcenia w zakresie położnictwa jest spełnienie jednego z dwóch następujących warunków:

- a) w przypadku ścieżki I - ukończenie co najmniej pierwszych dziesięciu lat kształcenia ogólnego, lub
- b) w przypadku ścieżki II - posiadanie dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, o którym mowa w załączniku V, pkt. 5.2.2.

3. Odbycie przez daną osobę kształcenia położniczego gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

- a) dostateczną wiedzę w zakresie nauk, na których opiera się działalność położnych, a szczególnie położnictwa i ginekologii;
- b) odpowiednią znajomość etyki zawodowej i przepisów prawa dotyczących wykonywania zawodu;
- c) szczegółową znajomość czynności biologicznych, anatomii i fizjologii w dziedzinie położnictwa i noworodków, jak również wiedzę o związku zachodzącym pomiędzy stanem zdrowia a fizycznym i społecznym środowiskiem człowieka oraz o jego zachowaniu;
- d) odpowiednie doświadczenie kliniczne zdobyte w zatwierdzonych instytucjach pod nadzorem personelu wykwalifikowanego w położnictwie;
- e) odpowiednią znajomość procesu kształcenia personelu służby zdrowia i doświadczenie we współpracy z nim.

Artykuł 41

Procedury uznawania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji położnych

1. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji położnej, o którym mowa w załączniku V, pkt. 5.5.2, podlega

automatycznemu uznaniu zgodnie z art. 21, o ile potwierdza odbycie jednego z następujących rodzajów kształcenia:

- a) kursu położnictwa prowadzonego przez co najmniej trzy lata w pełnym wymiarze godzin:
 - i) jeżeli warunkiem jego podjęcia jest posiadanie dyplomu, świadectwa lub innego dokumentu uprawniającego do podjęcia nauki na uniwersytecie lub wyższej uczelni albo w inny sposób potwierdzającego posiadanie równoważnego poziomu wiedzy; lub
 - ii) po którym nastąpiła dwuletnia praktyka zawodowa, potwierdzona zaświadczeniem wydanym zgodnie z ust. 2.
- b) kursu położnictwa prowadzonego w pełnym wymiarze godzin przez co najmniej dwa lata lub obejmującego 3600 godzin, jeżeli warunkiem jego podjęcia było posiadanie dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, o którym mowa w załączniku V pkt. 5.2.2.
- c) kursu położnictwa prowadzonego w pełnym wymiarze godzin przez co najmniej 18 miesięcy lub obejmującego 3000 godzin, jeżeli warunkiem jego podjęcia było posiadanie dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji pielęgniarki odpowiedzialnej za opiekę ogólną, o którym mowa w załączniku V, pkt. 5.2.2, po którego zdobyciu nastąpiła roczna praktyka zawodowa, potwierdzona zaświadczeniem wydanym zgodnie z ust. 2.

2. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, wydawane jest przez właściwe organy rodzimego Państwa Członkowskiego. Zaświadczenie potwierdza, że jego posiadacz, po zdobyciu dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji położnej, z powodzeniem wykonywał w danym okresie pełen zakres czynności położnej w szpitalu lub w upoważnionym zakładzie opieki zdrowotnej.

Artykuł 42

Wykonywanie zawodu położnej.

1. Bez uszczerbku dla ust. 2, przepisy niniejszej sekcji stosuje się do działalności położnych określonej przez poszczególne Państwa Członkowskie i wykonywanej na podstawie tytułów zawodowych określonych w załączniku V pkt. 5.5.2.

2. Państwa Członkowskie gwarantują położnym możliwość podjęcia i wykonywania przynajmniej następujących rodzajów działalności:

- a) udzielanie wiarygodnych informacji i porad na temat planowania rodziny;
- b) rozpoznawanie ciąży i nadzorowanie przebiegu ciąży normalnych; przeprowadzanie badań niezbędnych dla nadzorowania przebiegu ciąży normalnych;
- c) kierowanie na badania konieczne do jak najwcześniejszego rozpoznania ciąży zagrożonej;

- d) realizacja programu przygotowywania do rodzicielstwa oraz pełnego przygotowania do urodzenia dziecka, łącznie z poradnictwem na temat higieny i żywienia;
- e) opieka nad rodzącą i pomoc podczas porodu oraz nadzorowanie stanu płodu w macicy za pomocą właściwych środków klinicznych i technicznych;
- f) przyjmowanie porodów naturalnych, w razie konieczności także z nacięciem krocza, a w przypadkach nagłych - także porodu z położenia miednicowego;
- g) rozpoznawanie u matki lub dziecka objawów nieprawidłowości wymagających skierowania do lekarza oraz, w miarę potrzeby, pomoc lekarzowi; podejmowanie koniecznych działań nagłych pod nieobecność lekarza, w szczególności ręcznego wydobycia łożyska, a następnie, w razie potrzeby, ręcznego zbadania macicy;
- h) badanie noworodków i opieka nad nimi, podejmowanie w razie potrzeby wszelkich niezbędnych działań, w tym, w koniecznych przypadkach, natychmiastowej reanimacji;
- i) opieka i czuwanie nad matką w okresie poporodowym oraz udzielanie matce wszelkich niezbędnych porad na temat opieki nad noworodkiem, aby umożliwić jej stworzenie optymalnych warunków dla rozwoju noworodka;
- j) prowadzenie leczenia zaleconego przez lekarza;
- k) sporządzanie koniecznych sprawozdań na piśmie.

Artykuł 43

Prawa nabyte położnych

1. Każde Państwo Członkowskie, w odniesieniu do obywateli Państw Członkowskich, których dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji położnej spełnia minimalne wymogi w zakresie kształcenia określone w art. 40, który jednakże, na mocy art. 41 nie jest uznawany, o ile nie towarzyszy mu zaświadczenie o odbytej praktyce zawodowej, o którym mowa w art. 41 ust. 2, uznaje za wystarczający dowód kwalifikacji dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji wydane przez dane Państwa Członkowskie przed datą, określoną w załączniku V pkt. 5.5.2, do których załączone jest zaświadczenie potwierdzające, że osoby te faktycznie i zgodnie z prawem wykonywały czynności danego rodzaju przez co najmniej trzy kolejne lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia.

2. Przepisy ust. 1 stosuje się do obywateli Państw Członkowskich, których dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji położnej potwierdza odbycie kształcenia na terytorium byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej oraz spełnia minimalne wymogi w zakresie kształcenia określone w art. 40, jednakże zgodnie z art. 41 warunkiem uznania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji jest dołączenie zaświadczenia potwierdzającego posiadanie praktyki zawodowej, o którym mowa w art. 41 ust. 2, jeżeli dokument potwierdza ukończenie kształcenia rozpoczętego przed 3 października 1990 r.

3. W odniesieniu do polskich dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji położnych uznaje się wyłącznie prawa nabyte określone poniżej.

W przypadku obywateli Państw Członkowskich, których dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji położnej zostały wydane w Polsce przed 1 maja 2004 r. i którzy nie spełniają minimalnych wymogów w zakresie kształcenia określonych w art. 40, lub których kształcenie rozpoczęło się w Polsce, przed 1 maja 2004 r. i którzy nie spełniają minimalnych wymogów w zakresie kształcenia określonych w art. 40, Państwa Członkowskie uznają dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji położnej określone poniżej pod warunkiem dołączenia do nich zaświadczenia potwierdzającego, że dane osoby faktycznie i w sposób zgodny z prawem wykonywały czynności położnych przez okres wyszczególniony poniżej:

- a) w przypadku osób posiadających dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji położnej w stopniu licencjata (*dypłom licencjata położnictwa*): przez co najmniej trzy kolejne lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia,
- b) w przypadku osób posiadających dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji położnej potwierdzający ukończenie pomaturalnego kursu kształcenia w medycznej szkole zawodowej (*dypłom położnej*): przez co najmniej pięć kolejnych lat w okresie siedmiu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia.

4. Państwa Członkowskie uznają dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji położnych wydane w Polsce położnym, które ukończyły kształcenie przed 1 maja 2004 r., nawet jeżeli dokumenty te nie spełniają minimalnych wymogów kształcenia określonych w art. 40, potwierdzonych nadaniem tytułu „licencjata”, uzyskanego na podstawie specjalnego programu kształcenia, określonego w art. 11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw z dnia 30 kwietnia 2004 r., nr 92, poz. 885) oraz rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 11 maja 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia studiów zawodowych na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo przeznaczonych dla pielęgniarek i położnych posiadających świadectwo dojrzałości i będących absolwentami liceów medycznych oraz medycznych szkół zawodowych kształcących w zawodzie pielęgniarki i położnej (Dziennik Ustaw z dnia 13 maja 2004 r., nr 110, poz. 1170) w celu potwierdzenia, że dana osoba dysponuje wiedzą i umiejętnościami porównywalnymi z posiadanymi przez położne o kwalifikacjach, które w przypadku Polski określono w załączniku V, pkt. 5.5.2.

SEKCJA 7

Farmaceuci

Artykuł 44

Kształcenie farmaceutów

1. Warunkiem podjęcia kształcenia farmaceutycznego jest posiadanie dyplomu lub świadectwa uprawniającego do podjęcia w Państwie Członkowskim studiów na danym kierunku na uniwersytecie lub w szkołach wyższych o statusie uznanym za równorzędny.

2. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji farmaceuty potwierdza odbycie kształcenia trwającego co najmniej pięć lat i obejmującego przynajmniej:

- a) cztery lata kształcenia teoretycznego i praktycznego w pełnym wymiarze godzin na uniwersytecie, w szkole wyższej o statusie uznanym za równorzędny lub pod nadzorem uniwersytetu,
- b) sześciomiesięczną praktykę w ogólnodostępnej aptece lub w szpitalu, pod nadzorem oddziału farmaceutycznego tego szpitala.

Cykl kształcenia obejmuje co najmniej program określony w załączniku V pkt. 5.6.1.

Wykaz przedmiotów wyszczególnionych w załączniku V pkt. 5.6.1 może być zmieniany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust.2, w celu dostosowania go do postępu naukowego i technicznego.

Takie aktualizacje nie pociągają za sobą żadnych zmian w istniejących w Państwach Członkowskich zasadach określonych w przepisach dotyczących struktury zawodów w zakresie dotyczącym kształcenia osób fizycznych i ich dostępu do zawodu.

3. Odbycie przez daną osobę kształcenia farmaceutycznego gwarantuje, że uzyskała ona następującą wiedzę i umiejętności:

- a) odpowiednią wiedzę o lekach i substancjach używanych do wytwarzania leków;
- b) odpowiednią wiedzę o technologii farmaceutycznej oraz fizycznym, chemicznym, biologicznym i mikrobiologicznym testowaniu produktów leczniczych;
- c) odpowiednią wiedzę o metabolizmie i skutkach działania produktów leczniczych oraz o działaniu substancji toksycznych, a także o używaniu produktów leczniczych;
- d) odpowiednią wiedzę do oceny danych naukowych dotyczących leków, by w oparciu o nią móc udzielać właściwych informacji;
- e) odpowiednią wiedzę o wymogach prawnych i innych wymogach związanych z wykonywaniem zawodu farmaceuty.

Artykuł 45

Wykonywanie zawodu farmaceuty

1. Do celów niniejszej dyrektywy, do czynności zawodowych farmaceuty zalicza się te rodzaje działalności, których warunkiem wykonywania w jednym lub więcej Państwach Członkowskich jest posiadanie kwalifikacji zawodowych i do których dostęp jest otwarty dla osób posiadających dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji wyszczególnione w załączniku V pkt. 5.6.2.

2. Państwa Członkowskie gwarantują osobom posiadającym dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji farmaceuty na poziomie uniwersyteckim lub poziomie uznawanym za równoważny, spełniający warunki określone w art. 44 - w stosownych przypadkach pod warunkiem posiadania dodatkowego doświadczenia zawodowego - możliwość podejmowania i wykonywania co najmniej następujących czynności:

- a) sporządzanie farmaceutycznej formy produktów leczniczych;
- b) wytwarzanie i testowanie produktów leczniczych;
- c) testowanie produktów leczniczych w laboratorium przeznaczonym do tego celu;
- d) składowanie, przechowywanie i dystrybucja produktów leczniczych w obrocie hurtowym;
- e) sporządzanie, testowanie, składowanie i wydawanie produktów leczniczych w ogólnie dostępnych aptekach;
- f) sporządzanie, testowanie, składowanie i wydawanie produktów leczniczych w szpitalach;
- g) udzielanie informacji i porad na temat produktów leczniczych;

3. W przypadku, gdy w określonym Państwie Członkowskim dodatkowym warunkiem podejmowania lub wykonywania jednego z rodzajów działalności farmaceutycznej jest posiadanie dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, o którym mowa w załączniku V pkt. 5.6.2, Państwo to uznaje za wystarczający dowód w tym zakresie zaświadczenie wydane przez właściwe organy w rodzimym Państwie Członkowskim danej osoby, potwierdzające, że przez podobny okres wykonywała ona tego rodzaju czynności w rodzimym Państwie Członkowskim.

4. Uznanie, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy dwuletniego stażu zawodowego, który w Wielkim Księstwie Luksemburga jest warunkiem przyznania państwowej koncesji na prowadzenie ogólnodostępnej apteki.

5. Jeżeli w dniu 16 września 1985 r. obowiązywał w określonym Państwie Członkowskim konkurs, przeprowadzany w celu wyłonienia spośród kandydatów posiadających dokumenty, o których mowa w ust. 2, osób, którym przyznane zostanie prawo otwarcia nowych aptek, przewidzianych w krajowym systemie geograficznego rozmieszczenia aptek, Państwo to może, na zasadzie odstąpienia od ust. 1, przeprowadzić powyższe konkursy w dalszym ciągu i wymagać od obywateli Państw Członkowskich posiadających dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji określone w załączniku V, pkt. 5.6.2 lub korzystających z przepisów art. 23, wzięcia w nich udziału.

SEKCJA 8

Architekci

Artykuł 46

Kształcenie architektów

1. Kształcenie architekta obejmuje co najmniej czteroletnie studia w pełnym wymiarze godzin albo sześć lat studiów na uniwersytecie lub w porównywalnej instytucji oświatowej, z których co najmniej trzy lata prowadzone są w pełnym wymiarze godzin. Powyższe kształcenie powinno być zakończone zdaniem egzaminu na poziomie szkoły wyższej.

Kształcenie musi odbywać się na poziomie studiów wyższych, których podstawowym przedmiotem jest architektura i których program w równoważnym stopniu uwzględnia teoretyczne i praktyczne aspekty kształcenia architekta oraz gwarantuje uzyskanie następującej wiedzy i umiejętności:

- a) umiejętności tworzenia projektów architektonicznych spełniających wymogi zarówno estetyczne, jak i techniczne;
- b) odpowiedniej znajomości historii i teorii architektury oraz sztuk pokrewnych, technologii i nauk humanistycznych;
- c) wiedzy na temat sztuk pięknych w zakresie, w jakim wpływają one na jakość projektu architektonicznego;
- d) odpowiedniej znajomości urbanistyki, planowania oraz umiejętności niezbędnych w procesie planowania;
- e) rozumienia związków zachodzących pomiędzy ludźmi a budynkami oraz pomiędzy budynkami a środowiskiem je otaczającym, oraz potrzeby dostosowania budynków do ludzkich potrzeb i skali;
- f) rozumienia charakteru zawodu architekta oraz jego roli w społeczeństwie, w szczególności w przygotowywaniu koncepcji projektów uwzględniających czynniki społeczne;
- g) rozumienia metod gromadzenia informacji i przygotowywania koncepcji projektu;
- h) rozumienia problemów konstrukcyjnych, budowlanych i inżynierskich związanych z projektowaniem budynków;
- i) odpowiedniej wiedzy w zakresie problemów fizycznych i technologii oraz funkcji budynków, umożliwiającej zapewnienie im wygodnych wnętrz oraz zabezpieczenia przed niekorzystnym działaniem czynników atmosferycznych;
- j) umiejętności koniecznych do projektowania budynków spełniających wymogi użytkowników w zakresie, w jakim umożliwiają to dostępne środki finansowe i przepisy budowlane;

k) odpowiedniej znajomości gałęzi przemysłu, organizacji, przepisów i procedur niezbędnych dla realizacji projektów budynków oraz integracji planów z ogólnym projektem planistycznym.

2. Wykaz dziedzin wiedzy i umiejętności wymienionych w ust. 1 może być zmieniany zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2, w celu dostosowania go do postępu naukowego i technicznego.

Takie aktualizacje nie mogą pociągać za sobą zmian w zasadach obowiązujących w Państwach Członkowskich dotyczących struktury zawodów w zakresie kształcenia osób fizycznych i warunków ich dostępu do zawodu.

Artykuł 47

Odstępstwa od warunków kształcenia architektów

1. W drodze odstępstwa od art. 46, za spełniające wymogi określone w art. 21 uznaje się także kształcenie: w „Fachhochschulen” w Republice Federalnej Niemiec przez okres trzech lat w formie, w jakiej było prowadzone w dniu 5 sierpnia 1985 r., spełniające wymogi określone w art. 46 i umożliwiające w powyższym Państwie Członkowskim podejmowanie czynności określonych w art. 48 pod tytułem zawodowym „architekta”, o ile kształcenie to zostało uzupełnione czteroletnim doświadczeniem zawodowym w zawodzie architekta w Republice Federalnej Niemiec, potwierdzonym przez świadectwo wydane przez stowarzyszenie zawodowe, do którego rejestru wpisany jest architekt pragnący skorzystać z przepisów niniejszej dyrektywy.

Przed wydaniem świadectwa stowarzyszenie zawodowe ustala, czy osiągnięcia danego architekta w dziedzinie architektury stanowią wystarczający dowód opanowania dziedzin wiedzy i umiejętności wyszczególnionych w art. 46 ust. 1. Świadectwo wydawane jest zgodnie z procedurą stosowaną przy wpisie do rejestru architektów prowadzonego przez stowarzyszenie zawodowe.

2. W drodze odstępstwa od art. 46, za spełniające wymogi określone w art. 21 uznaje się także kształcenie: odbywane w ramach programu rozwoju społecznego lub w formie studiów wyższych w niepełnym wymiarze godzin, spełniające wymogi określone w art. 46 i potwierdzone pomyślnym zaliczeniem egzaminem z architektury, pod warunkiem, że dana osoba pracowała w dziedzinie architektury przez co najmniej siedem lat, pod nadzorem architekta albo biura architektonicznego. Egzamin musi być na poziomie szkoły wyższej i odpowiadać egzaminowi końcowemu określonemu w art. 46 ust. 1 akapit pierwszy.

Artykuł 48

Wykonywanie zawodu architekta

1. Do celów niniejszej dyrektywy, do działalności zawodowej architekta należą rodzaje działalności zazwyczaj wykonywane pod tytułem zawodowym „architekta”.

2. Uznaje się, że obywatele Państwa Członkowskiego, którzy zostali upoważnieni do używania tytułu architekta zgodnie z przepisami przyznającymi właściwemu organowi Państwa Członkowskiego prawo przyznawania tego tytułu obywatelom Państw Członkowskich, wyróżniającym się ze względu na osiągnięcia w dziedzinie architektury, spełniają warunki konieczne do wykonywania działalności architekta pod tytułem zawodowym „architekta”. Dowodem na to, że dane osoby wykonują działalność w dziedzinie architektury, jest świadectwo wydane przez ich rodzime Państwo Członkowskie.

Artykuł 49

Prawa nabyte architektów

1. Każde Państwo Członkowskie uznaje dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji architektów wymienione w załączniku VI, pkt. 6.2, wydawane przez pozostałe Państwa Członkowskie i potwierdzające odbycie kształcenia, które rozpoczęło się nie później, niż w roku akademickim określonym w tym załączniku nawet, jeżeli nie spełniają one minimalnych wymogów określonych w art. 46, oraz traktuje takie dokumenty na swoim terytorium w zakresie dotyczącym podejmowania i wykonywania działalności zawodowej architekta, tak samo, jak dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji architekta, które samo wydaje.

Na powyższej podstawie uznawane są zaświadczenia wydane przez właściwe organy Republiki Federalnej Niemiec, potwierdzające, że dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji wydany po dniu 8 maja 1945 r. przez właściwe organy Niemieckiej Republiki Demokratycznej jest równoważny z dokumentami wyszczególnionymi w załączniku VI.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1, każde Państwo Członkowskie uznaje dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji określone poniżej i traktuje je na swoim terytorium, w zakresie dotyczącym podejmowania i wykonywania działalności zawodowej architekta, tak samo, jak dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji, które samo wydaje: świadectwa wydawane obywatelom Państw Członkowskich przez Państwa Członkowskie, w których na dzień określony poniżej obowiązywały przepisy regulujące dostęp do zawodu architekta i jego wykonywanie:

- a) 1 stycznia 1995, w przypadku Austrii, Finlandii i Szwecji
- b) 1 maja 2004 r., w przypadku Republiki Czeskiej, Estonii, Cypru, Łotwy, Litwy, Węgier, Malty, Polski, Słowenii i Słowacji,

- c) 5 sierpnia 1987 r., w przypadku pozostałych Państw Członkowskich.

Zaświadczenia określone w ust. 1 powinny potwierdzać, że dana osoba uzyskała, najpóźniej w dniu określonym odpowiednio powyżej, prawo do używania tytułu zawodowego architekta oraz w świetle danych przepisów faktycznie wykonywała przedmiotową działalność przez co najmniej trzy kolejne lata w okresie pięciu lat poprzedzających wydanie zaświadczenia.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY WSPÓLNE W SPRAWIE PODEJMOWANIA DZIAŁALNOŚCI

Artykuł 50

Dokumentacja i formalności

1. Właściwe organy Państwa Członkowskiego rozpatrujące wnioski o zezwolenie na wykonywanie określonego zawodu regulowanego na mocy niniejszego tytułu mogą żądać przedstawienia dokumentów i zaświadczeń wymienionych w załączniku VII.

Dokumenty określone w załączniku VII pkt. 1 lit. d), e) i f) są przedkładane przed upływem trzech miesięcy od daty ich wydania.

Państwa Członkowskie, instytucje i inne osoby prawne zapewniają poufność przekazywanych im informacji.

2. W przypadku uzasadnionych wątpliwości, przyjmujące Państwo Członkowskie może zwrócić się do właściwych organów innego Państwa Członkowskiego o potwierdzenie autentyczności świadectw i dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji, wydanych przez to drugie Państwo Członkowskie oraz, w stosownych przypadkach, potwierdzenie faktu, że dana osoba spełnia minimalne wymogi w zakresie kształcenia określone odpowiednio w art. 24, 25, 28, 31, 34, 35, 38, 40, 44 i 46 dla zawodów, o których mowa w rozdziale III niniejszego tytułu.

3. W przypadku uzasadnionych wątpliwości, jeżeli dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji, o którym mowa w art. 3 ust. 1 lit. c), został wydany przez właściwy organ w Państwie Członkowskim i potwierdza odbycie kształcenia w całości lub w części w placówce zarejestrowanej zgodnie z prawem na terytorium innego Państwa Członkowskiego, przyjmujące Państwo Członkowskie może sprawdzić, przy udziale właściwej instytucji Państwa Członkowskiego, w którym wydano dokument:

- a) czy przebieg kształcenia w danej placówce został formalnie zatwierdzony przez instytucję edukacyjną mającą siedzibę w Państwie Członkowskim, w którym wydano dokument;

b) czy wydany dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji jest taki sam jak ten, który zostałby wydany w przypadku, gdyby kształcenie odbyło się w całości w Państwie Członkowskim, w którym wydano dokument; oraz

c) czy dany dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji przyznaje te same prawa zawodowe na terytorium Państwa Członkowskiego, w którym wydano dokument.

4. W przypadku, gdy przyjmujące Państwo Członkowskie wymaga od swoich obywateli, zamierzających podjąć zawód regulowany, złożenia ślubowania lub przysięgi, a formuła tego ślubowania lub przysięgi nie może być wykorzystana przez obywateli innych Państw Członkowskich, przyjmujące Państwo Członkowskie umożliwia takim osobom skorzystanie z odpowiedniej, równoważnej formuły.

Artykuł 51

Procedura wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych

1. Właściwy organ przyjmującego Państwa Członkowskiego potwierdza otrzymanie wniosku w terminie miesiąca od jego otrzymania oraz zawiadamia wnioskodawcę, w stosownym przypadku, o konieczności dostarczenia brakujących dokumentów.

2. Procedura rozpatrywania wniosku o zezwolenie na wykonywanie zawodu regulowanego powinna prowadzić do jak najszybszego wydania przez właściwy organ w przyjmującym Państwie Członkowskim należycie uzasadnionej decyzji, nie później niż w terminie trzech miesięcy od daty złożenia przez wnioskodawcę kompletu dokumentów. Jednakże, powyższy termin może zostać przedłużony o miesiąc w sprawach uregulowanych w rozdziale I i II niniejszego tytułu.

3. Od decyzji lub braku decyzji w przepisany termin przysługuje odwołanie zgodnie z prawem krajowym.

Artykuł 52

Używanie tytułów zawodowych

1. Jeżeli w przyjmującym Państwie Członkowskim używanie tytułu zawodowego związanego z daną działalnością zawodową podlega prawnej regulacji, obywatele innych Państw Członkowskich, uprawnieni do wykonywania zawodu regulowanego na podstawie tytułu III, używają w przyjmującym Państwie Członkowskim tytułu zawodowego, który w Państwie tym odpowiada zawodowi danego rodzaju oraz wszelkich związanych z nim skrótów.

2. W przypadku gdy dany zawód jest w przyjmującym Państwie Członkowskim regulowany przez stowarzyszenie lub organizację, o których mowa w art. 3 ust. 2, obywatele Państw Członkowskich mogą używać tytułu lub skrótu tytułu zawodowego przyznanego przez daną organizację lub stowarzyszenie wyłącznie za okazaniem dowodu potwierdzającego przynależność do tych stowarzyszeń lub organizacji.

W przypadku, gdy warunkiem członkostwa w danym stowarzyszeniu lub organizacji jest posiadanie określonych kwalifikacji, warunek ten obowiązuje obywateli innych Państw Członkowskich posiadających kwalifikacje zawodowe wyłącznie na zasadach określonych w niniejszej dyrektywie.

TYTUŁ IV

SZCZEGÓŁOWE ZASADY WYKONYWANIA ZAWODU

Artykuł 53

Znajomość języków

Osoby, których kwalifikacje podlegają uznaniu, powinny posiadać znajomość języków niezbędną do wykonywania danego zawodu w przyjmującym Państwie Członkowskim.

Artykuł 54

Używanie tytułów określających wykształcenie

Bez uszczerbku dla art. 7 i 52, przyjmujące Państwo Członkowskie zapewnia osobom zainteresowanym prawo do używania tytułów, a także, w miarę możliwości, skróconej formy tytułów określających wykształcenie, uzyskanych w rodzimym Państwie Członkowskim w języku rodzimego Państwa Członkowskiego. Przyjmujące Państwo Członkowskie może wymagać, aby tytuł ten był opatrzony informacją dotyczącą nazwy i siedziby instytucji albo komisji egzaminacyjnej, która go przyznała. Jeżeli tytuł określający wykształcenie używany w rodzimym Państwie Członkowskim może być mylony w przyjmującym Państwie Członkowskim z tytułem, którego uzyskanie w tym drugim Państwie zależy od odbycia dodatkowego kształcenia a osoba zainteresowana takiego kształcenia nie zdobyła, przyjmujące Państwo Członkowskie może wymagać od tej osoby używania tytułu określającego wykształcenie obowiązującego w rodzimym Państwie Członkowskim w odpowiedniej formie, określanej przez przyjmujące Państwo Członkowskie.

Artykuł 55

Akceptacja przez fundusz ubezpieczeń zdrowotnych

Bez uszczerbku dla art. 5 ust. 1 i art. 6 akapit pierwszy, lit. b), Państwa Członkowskie wymagające od osób, które zdobyły kwalifikacje zawodowe na ich terytorium odbycia praktyk przygotowawczych lub zdobycia stażu zawodowego celem uzyskania akceptacji funduszu ubezpieczeń zdrowotnych, zwalniają z takiego obowiązku osoby posiadające dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji lekarzy lub lekarzy dentyistów uzyskane w innych Państwach Członkowskich.

TYTUŁ V

WSPÓŁPRACA ADMINISTRACYJNA I UPRAWNIENIA WYKONAWCZE

Artykuł 56

Właściwe organy

1. Właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego i rodzimego Państwa Członkowskiego ściśle współpracują ze sobą i wzajemnie się wspierają w celu ułatwienia stosowania niniejszej dyrektywy. Zapewniają one poufność wymienianych informacji.

2. Właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego i rodzimego Państwa Członkowskiego wymieniają między sobą, przy poszanowaniu przepisów dotyczących ochrony danych osobowych przewidzianych w dyrektywach 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych⁽¹⁾ i 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej)⁽²⁾, informacje dotyczące postępowań dyscyplinarnych lub nałożonych sankcji karnych albo innych, poważnych okoliczności szczególnych, które najprawdopodobniej mogą wywierać skutki na wykonywanie zawodu na podstawie niniejszej dyrektywy.

Rodzime Państwo Członkowskie sprawdza wiarygodność stanu faktycznego, a jego organy decydują o charakterze i zakresie dochodzenia, które należy przeprowadzić, a następnie zawiadamiają przyjmujące Państwo Członkowskie o własnych wnioskach wypływających z posiadanych informacji.

3. Każde Państwo Członkowskie wyznacza do ... (*) organy i instytucje właściwe do wydawania lub przyjmowania doku-

(1) Dz.U. L 281 z 23.11.1995, str. 31. Dyrektywa zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1882/2003.

(2) Dz.U. L 201 z 31.7.2002, str. 37.

(*) Dwa lata po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

mentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji oraz innych dokumentów i informacji, jak również organy odpowiedzialne za przyjmowanie wniosków i podejmowanie decyzji, o których mowa w niniejszej dyrektywie, oraz niezwłocznie zawiadamiają o nich pozostałe Państwa Członkowskie i Komisję.

4. Każde Państwo Członkowskie wyznacza koordynatora działań organów określonych w ust. 1, o czym niezwłocznie zawiadamia pozostałe Państwa Członkowskie oraz Komisję.

Do zadań tych koordynatorów należy:

- a) wspieranie jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy;
- b) gromadzenie wszelkich informacji przydatnych przy stosowaniu niniejszej dyrektywy, takich jak informacje dotyczące warunków dostępu do zawodów regulowanych w Państwach Członkowskich.

W celu realizacji zadań określonych w pkt. b), koordynatorzy mogą korzystać z pomocy ośrodków informacji, o których mowa w art. 57.

Artykuł 57

Ośrodki informacji

Każde Państwo Członkowskie wyznaczy do... (*) ośrodek informacji, do którego zadań należy:

- a) dostarczanie obywatelom i ośrodkom informacji w pozostałych Państwach Członkowskich niezbędnych informacji dotyczących uznawania kwalifikacji zawodowych przewidzianego w niniejszej dyrektywie, takich jak informacje dotyczące ustawodawstwa krajowego regulującego dane zawody i ich wykonywanie, w tym ustawodawstwa socjalnego oraz, w stosownych przypadkach, zasad etyki zawodowej;
- b) pomaganie obywatelom w realizacji praw przyznanych im w niniejszej dyrektywie, w stosownych przypadkach przy współdziałaniu innych ośrodków informacji i właściwych organów w przyjmującym Państwie Członkowskim.

Na wniosek Komisji ośrodki informacji dostarczają jej informacji o wynikach spraw prowadzonych zgodnie z przepisami pkt. b) w terminie dwóch miesięcy od ich podjęcia.

Artykuł 58

Komitet ds. uznawania kwalifikacji zawodowych

1. Komisja wspierana jest przez Komitet ds. uznawania kwalifikacji zawodowych zwany dalej „Komitetem”.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, zastosowanie znajdują art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE, przy uwzględnieniu art. 8 tej decyzji.

Termin ustanowiony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na dwa miesiące.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin.

Tytuł VI

Inne przepisy

Artykuł 59

Sprawozdania

1. Od dnia ... (*) Państwa Członkowskie przekazują Komisji co dwa lata sprawozdanie ze stosowania wprowadzonego systemu. Poza ogólnymi uwagami, sprawozdanie to zawiera statystyczne podsumowanie podjętych decyzji oraz opis podstawowych problemów wynikających ze stosowania niniejszej dyrektywy.

2. Od dnia (*) Komisja co pięć lat sporządza raport w sprawie wdrożenia niniejszej dyrektywy.

Artykuł 60

Klauzula odstępstwa

W przypadku, gdy stosowanie jednego z przepisów niniejszej dyrektywy przez Państwo Członkowskie napotyka na poważne trudności w określonej dziedzinie, Komisja wraz z tym państwem dokonują wspólnej analizy tych trudności.

W stosownych przypadkach, Komisja zgodnie z procedurą określoną w art. 58 ust. 2 podejmuje decyzję o zezwoleniu temu Państwu Członkowskiemu na odstąpieniu przez określony czas od stosowania określonego przepisu.

Artykuł 61

Uchylenie

Dyrektywy 77/452/EWG, 77/453/EWG, 78/686/EWG, 78/687/EWG, 78/1026/EWG, 78/1027/EWG, 80/154/EWG,

80/155/EWG, 85/384/EWG, 85/432/EWG, 85/433/EWG, 89/48/EWG, 92/51/EWG, 93/16/EWG i 1999/42/WE uchyla się ze skutkiem od dnia ... (*). Odesłania do uchylonych dyrektyw będą rozumie się odesłania do niniejszej dyrektywy, przy czym uchylenie nie wpływa na ważność aktów przyjętych na podstawie tych dyrektyw. Dwa lata od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 62

Transpozycja

Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne konieczne dla wykonania niniejszej dyrektywy przed dniem ... (*). Niezwłocznie informują one o tym Komisję.

Środki przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odesłania określone są przez Państwa Członkowskie..

Artykuł 63

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Artykuł 64

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli,

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący

W imieniu Rady

Przewodniczący

(*) Dwa lata po dacie wejścia w życie niniejszej dyrektywy.

ZAŁĄCZNIK I

Lista stowarzyszeń lub organizacji zawodowych, które spełniają warunki art. 3 ust. 2IRLANDIA ⁽¹⁾

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland ⁽²⁾
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland ⁽²⁾
3. The Association of Certified Accountants ⁽²⁾
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

ZJEDNOCZONE KRÓLESTWO

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers
26. Institution of Mining and Metallurgy
27. Institution of Electrical Engineers

⁽¹⁾ Obywatele Irlandii są również członkami następujących stowarzyszeń lub organizacji na terytorium Zjednoczonego Królestwa:

Institute of Chartered Accountants in England and Wales
Institute of Chartered Accountants of Scotland
Institute of Actuaries
Faculty of Actuaries
The Chartered Institute of Management Accountants
Institute of Chartered Secretaries and Administrators
Royal Town Planning Institute
Royal Institution of Chartered Surveyors
Chartered Institute of Building.

⁽²⁾ Dotyczy jedynie działalności biegłych rewidentów.

28. Institution of Gas Engineers
 29. Institution of Mechanical Engineers
 30. Institution of Chemical Engineers
 31. Institution of Production Engineers
 32. Institution of Marine Engineers
 33. Royal Institution of Naval Architects
 34. Royal Aeronautical Society
 35. Institute of Metals
 36. Chartered Institution of Building Services Engineers
 37. Institute of Measurement and Control
 38. British Computer Society
-

ZAŁĄCZNIK II

Wykaz kursów kształcenia o specjalnym programie, o których mowa w art. 11 ust. 4 lit. b)

1. DZIEDZINA PARAMEDYCZNA I SOCJALNO-SPOŁECZNA

Szkolenie w następujących specjalnościach:

w Niemczech:

- pielęgniarka/pielęgniarz pediatryczny („Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger”),
- fizjoterapeuta („Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in)“⁽¹⁾),
- terapeuta zajęciowy/ergoterapeuta („Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut/Ergotherapeut”),
- logopeda („Logopäde/Logopädin”),
- ortoptysta („Orthoptist(in)”),
- wychowawca dzieci posiadający dyplom państwowy („Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)”),
- wychowawca terapeuta posiadający dyplom państwowy („Staatlich anerkannte(r) Heilpädagoge(-in)”),
- technik analityki medycznej („medizinisch-technische(r) Laboratoriums- Assistent(in)”),
- technik radiolog („medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)”),
- technik diagnostyki czynnościowej („medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik”),
- asystent weterynaryjny („veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)”),
- dietetyk („Diätassistent(in)”),
- technik farmaceutyczny („Pharmazieingenieur”): kształcenie odbyte przed 31 marca 1994 r. na terytorium byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej lub na terytorium nowych landów,
- pielęgniarka/pielęgniarz psychiatryczny („Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger”),
- logopeda („Sprachtherapeut(in)”),

w Republice Czeskiej:

- asystent sanitarny („zdravotnický asistent”),
które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 13 lat, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i 4 lata kształcenia zawodowego na poziomie średnim w medycznej szkole średniej, zakończone egzaminem „maturitní zkouška”.
- asystent dietetyk („nutriční asistent”),
które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 13 lat, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i 4 lata kształcenia zawodowego na poziomie średnim w medycznej szkole średniej, zakończone egzaminem „maturitní zkouška”.

we Włoszech:

- technik dentystyczny („odontotecnico”),
- optyk („ottico”).

na Cyprze:

- technik dentystyczny („odontotexvítis”),
które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 14 lat, w tym zawierające co najmniej 6 lat kształcenia podstawowego, 6 lat kształcenia na poziomie szkoły średniej i 2 lata pomaturalnego kształcenia zawodowego, a następnie 1 rok stażu zawodowego.

⁽¹⁾ Od dnia 1 czerwca 1994 r. tytuł zawodowy „Krankengymnast(in)” został zastąpiony tytułem „Physiotherapeut(in)X”. Tym niemniej, osoby, które uzyskały dyplomy przed tą datą mogą, jeśli takie jest ich życzenie, nadal posługiwać się tytułem „Krankengymnast(in)”.

- optyk („τεχνικός οπτικός”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 14 lat, w tym co najmniej 6 lat kształcenia podstawowego, 6 lat kształcenia na poziomie szkoły średniej i 2 lata kształcenia pomaturalnego, a następnie 1 rok stażu zawodowego.

na Łotwie:

- pomoc dentystyczna („zobārstniecības māsa”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 13 lat, w tym co najmniej 10 lat nauki w szkole o profilu ogólnym i 2 lata kształcenia zawodowego w szkole medycznej, a następnie 3 lata stażu zawodowego zakończonego egzaminem dającym świadectwo w tej specjalności.

- biomedyczny technik laborant („biomeģicīnas laborants”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 12 lat, w tym co najmniej 10 lat nauki w szkole o profilu ogólnym i 2 lata kształcenia zawodowego w szkole medycznej, a następnie 2 lata stażu zawodowego zakończonego egzaminem dającym świadectwo w tej specjalności.

- technik dentystyczny („zobu tehniģis”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 12 lat, w tym co najmniej 10 lat nauki w szkole o profilu ogólnym i 2 lata kształcenia zawodowego w szkole medycznej, a następnie 2 lata stażu zawodowego zakończonego egzaminem dającym świadectwo w tej specjalności.

- asystent fizjoterapeuty („fizioterapeģta asģstents”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 13 lat, w tym co najmniej 10 lat nauki w szkole o profilu ogólnym i 3 lata kształcenia zawodowego w szkole medycznej, a następnie 2 lata stażu zawodowego zakończonego egzaminem dającym świadectwo w tej specjalności.

w Luksemburgu:

- technik radiolog („assistant(e) technique mģdical(e) en radiologie”),
- technik analityki medycznej („assistant(e) technique mģdical(e) de laboratoire”),
- pielęgniarka/pielęgniarz psychiatryczny („infirmier/iģre psychiatrique”),
- technik asystent w chirurgii („assistant(e) technique mģdical(e) en chirurgie”),
- pielęgniarka/pielęgniarz pediatryczny („infirmier/iģre puģriculteur/trice”),
- pielęgniarka/pielęgniarz anestezjologiczny („infirmier/iģre anestģsiste”),
- dyplomowany masażysta/masażystka („masseur/euse diplģmģ(e)”),
- wychowawca/wychowawczyni („ģducateur/trice”).

w Niderlandach:

- asystent weterynaryjny („dierenartsassistent”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej trzynastu lat, obejmujące:

- co najmniej trzy lata szkolenia zawodowego w specjalistycznej szkole, zakończonego egzaminem, w niektórych przypadkach uzupełnionego rocznym lub dwuletnim kursem specjalizacji zakończonym egzaminem, lub
- co najmniej dwa i pół roku szkolenia zawodowego w specjalistycznej szkole, zakończonego egzaminem i uzupełnionego co najmniej sześciomiesięczną praktyką zawodową lub co najmniej sześciomiesięcznym stażem w uprawnionej instytucji, lub
- co najmniej dwa lata szkolenia zawodowego w specjalistycznej szkole, zakończonego egzaminem i uzupełnionego co najmniej roczną praktyką zawodową lub co najmniej rocznym stażem w uprawnionej instytucji, lub
- w przypadku asystentów weterynaryjnych („dierenartsassistent”) w Holandii, trzy lata szkolenia zawodowego w specjalistycznej szkole (system „MBO”) lub alternatywnie trzy lata szkolenia zawodowego w dualnym systemie praktyk („LLW”); w obu przypadkach szkolenie zakończone egzaminem;

w Austrii:

- specjalne podstawowe szkolenie dla pielęgniarek specjalizujących się w opiece nad dziećmi i młodzieżą („spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege”),
- specjalne podstawowe szkolenie dla pielęgniarek psychiatrycznych („spezielle Grundausbildung in der psychiatrischen Gesundheits- und Krankenpflege”),
- optyk-specjalista w zakresie szkieł kontaktowych („Kontaktlinsenoptiker”),
- pedikiurzysty („Fußpfleger”),
- protetyk słuchu („Hörgeräteakustiker”),
- aptekarz („Drogist”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej czternastu lat, w tym co najmniej pięcioletnie szkolenie odbywane w oparciu o określony ramowy program szkolenia, podzielone na co najmniej trzyletni staż, obejmujący szkolenie odbywające się częściowo w miejscu pracy, a częściowo w instytucji szkolenia zawodowego oraz okres praktyki zawodowej i szkolenia zakończony egzaminem zawodowym, potwierdzającym prawo do wykonywania zawodu i szkolenia praktykantów,

- masażysta („Masseur”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania czternastu lat, w tym pięcioletnie szkolenie odbywane w oparciu o określony ramowy program szkolenia, obejmujący dwuletni staż, dwuletni okres praktyki zawodowej i szkolenia oraz roczne szkolenie zakończone egzaminem zawodowym, potwierdzającym prawo do wykonywania zawodu i szkolenia praktykantów,

- wychowawca przedszkolny („Kindergärtner/in”),
- wychowawca dziecięcy („Erzieher”),

które odpowiada kształceniu o łącznym trzynastoletnim czasie trwania, w tym pięcioletniemu szkoleniu zawodowemu w specjalistycznej szkole, zakończonemu egzaminem.

na Słowacji:

- nauczyciel w sekcji tańca w podstawowych szkołach artystycznych (učiteľ v „tanečnom odbore na základných umeleckých školách”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 14,5 roku, w tym 8 lat kształcenia podstawowego, 4 lata nauki w specjalistycznej szkole średniej i 5 semestrów kursu nauczania tańca.

- wychowawca w specjalnych placówkach edukacyjnych i placówkach służb socjalnych („vychovávateľ v špeciálnych výchovných zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej 14 lat, w tym 8/9 lat kształcenia podstawowego, 4 lata nauki w średniej szkole pedagogicznej lub innej szkole średniej oraz 2 lata uzupełniających zaocznych studiów pedagogicznych.

2. SEKTOR MISTRZÓW-RZEMIEŚLNİKÓW („Mester”/ „Meister”/ „Maitre”) odpowiadający kształceniu i szkoleniu w zakresie działalności rzemieślniczej nie objętej tytułem III, rozdział II, niniejszej dyrektywy

Szkolenie w następujących specjalnościach:

w Danii:

- optyk („optometrist”),

trwające łącznie 14 lat, w tym pięcioletnie szkolenie zawodowe, podzielone na dwuipółletnie szkolenie teoretyczne prowadzone w placówce kształcenia zawodowego oraz dwuipółletnie szkolenie praktyczne prowadzone w miejscu pracy, zakończone uznanym egzaminem w zakresie działalności rzemieślniczej i uprawniające do używania tytułu „Mester”,

- technik ortopedyczny („ortopædimekaniker”),

trwające łącznie 12,5 roku, w tym trzyipółletnie szkolenie zawodowe, podzielone na sześciomiesięczne szkolenie teoretyczne prowadzone w placówce szkolenia zawodowego oraz trzyletnie szkolenie praktyczne w miejscu pracy, zakończone uznanym egzaminem z zakresu działalności rzemieślniczej i uprawniające do używania tytułu „Mester”,

— obuwnik ortopedyczny („ortopædiskomager”),

trwające 13,5 roku, w tym czteroipółletnie szkolenie zawodowe podzielone na dwuletnie szkolenie teoretyczne prowadzone w placówce szkolenia zawodowego oraz dwupółletnie szkolenie praktyczne prowadzone w miejscu pracy, zakończone uznanym egzaminem z zakresu działalności rzemieślniczej i uprawniające do używania tytułu „Mester”;

w Niemczech:

- optyk („Augenoptiker”),
- technik dentystyczny („Zahntechniker”),
- bandażysta ortopedyczny („Bandagist”),
- protetyk słuchu („Hörgeräte-Akustiker”),
- technik ortopedyczny („Orthopädiemechaniker”),
- obuwnik ortopedyczny („Orthopädieschuhmacher”).

w Luksemburgu:

- optyk („opticien”),
- technik dentystyczny („mécanicien dentaire”),
- protetyk słuchu („audioprothésiste”),
- technik ortopedyczny/ bandażysta („mécanicien orthopédiste/bandagiste”),
- obuwnik ortopedyczny („orthopédiste-cordonnier”),

trwające łącznie 14 lat, w tym co najmniej pięcioletnie szkolenie odbywane w oparciu o określony ramowy program szkolenia, częściowo w miejscu pracy, a częściowo w placówce szkolenia zawodowego, zakończone egzaminem, którego zaliczenie warunkuje wykonywanie jakiegokolwiek działalności wymagającej nabycia określonych umiejętności zarówno niezależnie, jak i w charakterze pracownika najemnego o porównywalnym poziomie odpowiedzialności;

w Austrii:

- bandażysta („Bandagist”),
- gorseciarz („Miederwarenerzeuger”),
- optyk („Optiker”),
- obuwnik ortopedyczny („Orthopädieschuhmacher”),
- technik ortopedyczny („Orthopädietechniker”),
- technik dentystyczny („Zahntechniker”),
- ogrodnik („Gärtner”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej czternastu lat, w tym co najmniej pięcioletnie szkolenie odbywane w oparciu o określony ramowy program szkolenia, podzielone na co najmniej trzyletni staż, obejmujący szkolenie prowadzone częściowo w miejscu pracy i częściowo w placówce szkolenia zawodowego, oraz co najmniej dwuletni okres praktyki zawodowej i szkolenia zakończony egzaminem mistrzowskim, potwierdzającym prawo do wykonywania zawodu, szkolenia praktykantów i używania tytułu „Meister”.

szkolenie mistrzów-rzemieślników w dziedzinie rolnictwa i leśnictwa, a zwłaszcza:

- w rolnictwie („Meister in der Landwirtschaft”),
- w gospodarstwie wiejskim („Meister in der ländlichen Hauswirtschaft”),
- w ogrodnictwie („Meister im Gartenbau”),
- w uprawie warzyw („Meister im Feldgemüsebau”),
- w sadownictwie i przetwórstwie owoców („Meister im Obstbau und in der Obstverwertung”),
- w uprawie winorośli i technikach winiarskich („Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft”),
- w mleczarstwie i serowarstwie („Meister in der Molkerei- und Käsereiwirtschaft”),
- w hodowli koni („Meister in der Pferdewirtschaft”),
- w rybactwie śródlądowym („Meister in der Fischereiwirtschaft”),

- w hodowli drobiu („Meister in der Geflügelwirtschaft”),
- w pszczelarstwie („Meister in der Bienenwirtschaft”),
- w gospodarce leśnej („Meister in der Forstwirtschaft”),
- w leśnictwie („Meister in der Forstgarten- und Forstpfl egewirtschaft”),
- w składowaniu produktów rolnych („Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung”),

które odpowiada kształceniu o łącznym czasie trwania co najmniej piętnastu lat, w tym co najmniej sześciolatnie szkolenie prowadzone w oparciu o określony ramowy program szkolenia, podzielone na co najmniej trzyletni staż, obejmujący szkolenie prowadzone częściowo w miejscu pracy i częściowo w placówce szkolenia zawodowego, oraz trzyletnią praktykę zawodową, zakończone egzaminem mistrzowskim w danym zawodzie, potwierdzającym prawo do wykonywania zawodu, szkolenia praktykantów i używania tytułu „Meister”.

w Polsce:

- nauczyciel praktycznej nauki zawodu,

które odpowiada kształceniu obejmującemu:

- i) 8 lat kształcenia podstawowego i 5 lat kształcenia zawodowego na poziomie szkoły średniej lub równoważnego kształcenia średniego w odpowiednich dziedzinach, po którym następuje przygotowanie pedagogiczne w wymiarze co najmniej 150 godzin, kurs bezpieczeństwa i higieny pracy i 2 lata stażu zawodowego w zawodzie, którego dana osoba będzie nauczać;
- ii) 8 lat kształcenia podstawowego i 5 lat kształcenia zawodowego na poziomie szkoły średniej oraz dyplom ukończenia pedagogicznego studium technicznego;
- iii) 8 lat kształcenia podstawowego i 2-3 lata zasadniczego kształcenia zawodowego i co najmniej 3 lata doświadczenia zawodowego poświadczonego tytułem mistrza w danym zawodzie, po którym następuje przygotowanie pedagogiczne w wymiarze co najmniej 150 godzin.

na Słowacji:

- mistrz kształcenia zawodowego („majster odbornej výchovy”),

które odpowiada kształceniu obejmującemu co najmniej 12 lat, w tym 8 lat kształcenia podstawowego, 4 lata kształcenia zawodowego (pełne kształcenie zawodowe na poziomie średnim i/lub staż na odpowiednich (podobnych) kursach zawodowych lub praktykach), doświadczenie zawodowe trwające co najmniej 3 lata w dziedzinie, w której odbyte było kształcenie lub staż oraz dodatkowe studia pedagogiczne na wydziale pedagogicznym lub na uniwersytecie technicznym, lub pełne wykształcenie na poziomie średnim i staż na odpowiednich (podobnych) kursach zawodowych lub praktykach, doświadczenie zawodowe trwające 3 lata w dziedzinie, w której odbyte było kształcenie lub praktyka oraz dodatkowe studia pedagogiczne na wydziale pedagogicznym, lub do 1 września 2005 r. kształcenie specjalistyczne w dziedzinie pedagogiki specjalnej odbyte w centrach metodycznych dla mistrzów w dziedzinie kształcenia zawodowego w szkołach specjalnych bez uzupełniających studiów pedagogicznych.

3. SEKTOR MORSKI

(a) Transport morski

Szkolenie w następujących specjalnościach:

w Republice Czeskiej:

- asystent pokładowy („palubní asistent”),
- oficer nawigator wachtowy („námořní poručík”),
- starszy oficer („první palubní důstojník”),
- kapitan statku („kapitán”),
- asystent maszynowy („strojní asistent”),
- oficer mechanik wachtowy („strojní důstojník”),
- drugi oficer mechanik („druhý strojní důstojník”),
- starszy mechanik („první strojní důstojník”),
- elektryk („elektrotechnik”),
- pierwszy elektryk („elektrodůstojník”),

w Danii:

- kapitan statku morskiego („skibsfører”),
- pierwszy oficer („overstyrmand”),
- sternik, oficer pokładowy („enestyrmand, vagthavende styrmand”),
- oficer pokładowy („vagthavende styrmand”),
- mechanik okrętowy („maskinchef”),
- pierwszy mechanik („1. maskinmester”),
- pierwszy mechanik /mechanik pokładowy („1. maskinmester/vagthavende maskinmester”).

w Niemczech:

- kapitan dużej jednostki żeglugi przybrzeżnej („Kapitän AM”),
- kapitan jednostki żeglugi przybrzeżnej („Kapitän AK”),
- oficer pokładowy dużej jednostki żeglugi przybrzeżnej („Nautischer Schiffsoffizier AMW”),
- oficer pokładowy jednostki żeglugi przybrzeżnej („Nautischer Schiffsoffizier AKW”),
- główny mechanik stopnia C - szef maszynowni („Schiffsbetriebstechniker CT - Leiter von Maschinenanlagen”),
- główny mechanik stopnia C - główny mechanik („Schiffsmaschinist CMA - Leiter von Maschinenanlagen”),
- główny mechanik pokładowy stopnia C („Schiffsbetriebstechniker CTW”),
- główny mechanik pokładowy stopnia C - oficer technik o wyłącznej odpowiedzialności („Schiffsmaschinist CMAW - Technischer Alleinoffizier”).

w Włoszech:

- oficer pokładowy („ufficiale di coperta”),
- oficer mechanik („ufficiale di macchina”),

na Łotwie:

- oficer elektryk okrętowy („kuģu elektromehāniks”),
- mechanik chłodniczy („kuģa saldēšanas iekārtu mašīnists”),

w Niderlandach:

- pierwszy oficer jednostki żeglugi przybrzeżnej (ze szkoleniem uzupełniającym) („stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)”),
- dyplomowany motorzysta statku morskiego („diploma motordrijver”),
- operator systemu VTS („VTS-functionaris”),

których szkolenie obejmuje:

- w Republice Czeskiej:
 - i) w przypadku asystenta pokładowego („palubní asistent”),
 1. Osoba, która ukończyła 20 lat.
 2. a) Akademia morską lub szkoła morską – wydział nawigacji, oba szkolenia muszą być zakończone egzaminem „maturitní zkouška”; oraz zatwierdzona praktyka morską nie krótsza niż sześć miesięcy na statku podczas studiów, lub
 - b) Zatwierdzona praktyka morską nie krótsza niż dwa lata w charakterze marynarza wchodzącego w skład wachty nawigacyjnej na statku i ukończenie zatwierdzonego szkolenia odpowiadającego standardom umiejętności wymienionych w sekcji A-II/1 kodeksu STCW (Międzynarodowej Konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht) zatwierdzonego przez akademię morską lub inną szkołę morską w państwie - stronie Konwencji STCW, oraz zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną uznaną przez MTC (Komitet Transportu Morskiego Republiki Czeskiej).

- ii) w przypadku oficera nawigatora wachtowego („námořní poručík”),
1. Zatwierdzona praktyka morska w charakterze asystenta pokładowego na statkach o tonażu brutto równym lub większym niż 500, trwająca co najmniej 6 miesięcy w przypadku absolwentów akademii morskiej lub innej szkoły morskiej lub 1 rok w przypadku absolwentów zatwierdzonych kursów, w tym co najmniej 6 miesięcy praktyki w charakterze marynarza wchodzącego w skład wachty nawigacyjnej.
 2. Całkowicie uzupełniony oraz zatwierdzony dziennik pokładowy szkolenia kadetów oficerskich.
- iii) w przypadku starszego oficera („první palubní důstojník”),
- Świadectwo uprawnień oficera odpowiedzialnego za wachty nawigacyjne na statkach o tonażu brutto równym lub większym niż 500 oraz trwająca co najmniej 12 miesięcy zatwierdzona praktyka morska w tym charakterze.
- iv) w przypadku kapitana statku („kapitán”),
- Świadectwo służby w charakterze kapitana na statkach o tonażu brutto pomiędzy 500 i 3000.
 - Świadectwo uprawnień starszego oficera na statkach o tonażu brutto równym lub większym niż 3000 oraz trwająca co najmniej 6 miesięcy zatwierdzona praktyka morska w charakterze starszego oficera na statkach o tonażu brutto równym lub większym niż 500 oraz trwająca co najmniej 6 miesięcy zatwierdzona praktyka morska w charakterze starszego oficera na statkach o tonażu brutto równym lub większym niż 3000.
- v) w przypadku asystenta maszynowego („strojný asistent”),
1. Osoba, która ukończyła 20 lat.
 2. Akademia morska lub inna szkoła morska - wydział inżynierii morskiej i zatwierdzona praktyka morska nie krótsza niż 6 miesięcy na statkach w czasie studiów.
- vi) w przypadku oficera mechanika wachtowego („strojný důstojník”),
- Zatwierdzona praktyka morska w charakterze motorzysty wachtowego trwająca co najmniej 6 miesięcy w przypadku absolwentów akademii morskiej lub innej szkoły morskiej.
- vii) w przypadku drugiego oficera mechanika („druhý strojný důstojník”),
- Zatwierdzona praktyka morska trwająca co najmniej 12 miesięcy w charakterze trzeciego oficera mechanika na statkach zasilanych urządzeniami napędowymi o mocy równej lub większej niż 750 kW.
- viii) w przypadku starszego mechanika („první strojný důstojník”),
- Właściwe świadectwo służby w charakterze drugiego oficera mechanika okrętowego na statkach zasilanych urządzeniami napędowymi o mocy równej lub większej niż 3000 kW i mający nie mniej niż 6 miesięcy zatwierdzonej praktyki morskiej w tym charakterze.
- ix) w przypadku elektryka („elektrotechnik”),
1. Osoba, która ukończyła 18 lat.
 2. Wydział inżynierijno-elektryczny akademii morskiej lub innej, lub szkoła techniczna lub szkoła wyższa o kierunku elektrotechnicznym, wszystkie szkolenia muszą być zakończone egzaminem „maturitní zkouška” i trwająca co najmniej 12 miesięcy zatwierdzona praktyka w dziedzinie inżynierii elektrycznej.
- x) w przypadku pierwszego elektryka („elektrodůstojník”),
1. Akademia morska lub szkoła morska - wydział elektrotechniki okrętowej lub inna akademia lub policealna szkoła o specjalności inżynieria elektryczna; wszystkie szkolenia muszą być zakończone egzaminem „maturitní zkouška” lub egzaminem państwowym.
 2. Zatwierdzona praktyka morska w charakterze elektryka trwająca co najmniej 12 miesięcy w przypadku absolwentów akademii lub szkoły wyższej, lub 24 miesięcy w przypadku absolwentów szkoły średniej.
- w Danii dziewięć lat kształcenia podstawowego, a następnie podstawowy kurs szkolenia i/lub służba na morzu, trwająca od siedemnastu do trzydziestu sześciu miesięcy, uzupełnione:
- i) w przypadku oficera pokładowego - rocznym specjalistycznym szkoleniem zawodowym,
 - ii) w pozostałych przypadkach - trzyletnim specjalistycznym szkoleniem zawodowym,

- w Niemczech łącznie od 14 do 18 lat, w tym trzyletnie podstawowe szkolenie zawodowe oraz roczna służba na morzu, a następnie specjalistyczne szkolenie zawodowe trwające rok lub dwa lata, uzupełnione, o ile jest to wymagane, dwuletnią praktyką nawigacyjną,
 - na Łotwie:
 - i) w przypadku oficera elektryka okrętowego („kuģu elektromehānikis”),
 1. Osoba, która ukończyła 18 lat.
 2. Wymagane co najmniej 12 lat i 6 miesięcy nauki, w tym co najmniej 9 lat kształcenia podstawowego i co najmniej 3 lata kształcenia zawodowego. Dodatkowo wymagana jest służba na morzu trwająca co najmniej 6 miesięcy w charakterze elektryka okrętowego lub pomocnika inżyniera elektryka na statkach o mocy silnika powyżej 750 kW. Kształcenie zawodowe zakończone specjalnym egzaminem przeprowadzanym przez właściwy organ, zgodnie z programem szkolenia zatwierdzonym przez Ministerstwo Transportu.
 - ii) w przypadku mechanika chłodniczego („kuģa saldēšanas iekārtu maģinists”),
 1. Osoba, która ukończyła 18 lat.
 2. Wymagane co najmniej 13 lat nauki, w tym co najmniej 9 lat kształcenia podstawowego i co najmniej 3 lata kształcenia zawodowego. Dodatkowo wymagana jest służba na morzu w charakterze pomocnika inżyniera urządzeń chłodniczych trwająca co najmniej 12 miesięcy. Kształcenie zawodowe zakończone specjalnym egzaminem przeprowadzanym przez właściwy organ, zgodnie z programem szkolenia zatwierdzonym przez Ministerstwo Transportu,
 - we Włoszech: łącznie 13 lat, w tym pięć lat szkolenia zawodowego zakończonego egzaminem i uzupełnionego, o ile jest to wymagane, stażem,
 - w Niderlandach:
 - i) w przypadku pierwszego oficera jednostki żeglugi przybrzeżnej (ze szkoleniem uzupełniającym) („stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)”) i dla motorzysty statku morskiego („diploma motordrijver”) - 14 lat nauki, w tym co najmniej dwa lata w specjalistycznej instytucji zajmującej się szkoleniem zawodowym, uzupełnione dwunastomiesięcznym stażem,
 - ii) w przypadku operatora systemu VTS („VTS functionaris”) - łącznie co najmniej piętnaście lat nauki, obejmującej co najmniej trzy lata w instytucji wyższego szkolnictwa zawodowego („HBO”) lub średniego szkolnictwa zawodowego („MBO”), a następnie ukończenie krajowych lub regionalnych kursów specjalistycznych, obejmujących co najmniej dwunastotygodniowe szkolenia teoretyczne, w każdym przypadku zakończone egzaminem,
- kóre są uznane w ramach Międzynarodowej Konwencji STCW (Międzynarodowa konwencja o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht z 1978 r.)

b) Rybołówstwo morskie:

Szkolenie w następujących specjalnościach:

w Niemczech:

- kapitan jednostki rybołówstwa głębokowodnego („Kapitän BG/Fischerei”),
- kapitan jednostki rybołówstwa przybrzeżnego („Kapitän BK/Fischerei”),
- oficer pokładowy jednostki przystosowanej do połowów głębokowodnych („Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei”),
- oficer pokładowy jednostki przystosowanej do połowów przybrzeżnych („Nautischer Schiffsoffizier BK/Fischerei”).

w Niderlandach:

- pierwszy oficer - V mechanik („stuurman werktuigkundige V”),
- IV mechanik statku rybackiego („werktuigkundige IV visvaart”),
- pierwszy oficer IV statku rybackiego („stuurman IV visvaart”),
- pierwszy oficer / VI mechanik („stuurman werktuigkundige VI”),

obejmujące:

- w Niemczech - o łącznej długości od 14 do 18 lat, w tym trzyletnie podstawowe szkolenie zawodowe oraz roczna służba na morzu, następnie specjalistyczne szkolenie zawodowe trwające rok lub dwa lata, uzupełnione, o ile jest to wymagane, dwuletnią zawodową praktyką nawigacyjną,
- w Niderlandach - o długości wahającej się od 13 do 15 lat, w tym co najmniej dwa lata w specjalistycznej szkole zawodowej, uzupełnione dwunastomiesięczną praktyką zawodową,

które jest uznane w ramach Konwencji z Torremolinos (Międzynarodowa konwencja o bezpieczeństwie statków rybackich, 1977 r.).

4. SEKTOR TECHNICZNY

Szkolenie w następujących specjalnościach:

w Republice Czeskiej:

- autoryzowany technik, autoryzowany pracownik budowlany („autorizovaný technik, autorizovaný stavitel”),

które odpowiada kształceniu obejmującemu co najmniej 9 lat, w tym 4 lata średniego wykształcenia technicznego zakończonego egzaminem „maturitní zkouška” (egzamin średniej szkoły technicznej), 5 lat doświadczenia zawodowego zakończonego testem kwalifikacji zawodowych w celu podejmowania niektórych czynności zawodowych w dziedzinie budownictwa (zgodnie z ustawą nr 50/1976 Sb. (ustawa o budownictwie) i ustawą nr 360/1992 Sb.).

- maszynista („fyzická osoba řídící drážní vozidlo”),

które odpowiada kształceniu obejmującemu co najmniej 12 lat, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i co najmniej 4 lata kształcenia zawodowego na poziomie średnim zakończonego egzaminem „maturitní zkouška”, oraz zakończonego egzaminem państwowym w zakresie napędu pojazdów.

- technik przeglądu trakcji („drážní revizní technik”)

które odpowiada kształceniu trwającemu co najmniej 12 lat, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i 4 lata kształcenia zawodowego w średniej szkole budowy maszyn lub elektrotechnicznej zakończonego egzaminem „maturitní zkouška”.

- instruktor jazdy („učitel autoškoly”),

osoba która ukończyła 24 lata i odbyła kursy kształcenia i szkolenia trwające co najmniej 12 lat, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i co najmniej 4 lata kształcenia zawodowego na poziomie szkoły średniej skoncentrowanym na ruchu drogowym lub mechanice, zakończonego egzaminem „maturitní zkouška”.

- technik państwowej kontroli technicznej pojazdów („kontrolní technik STK”),

osoba która ukończyła 21 lat; wymagane co najmniej 12 lat nauki, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i co najmniej 4 lata kształcenia zawodowego na poziomie szkoły średniej, zakończonego egzaminem „maturitní zkouška”, a następnie co najmniej 2 lata praktyki technicznej; zainteresowana osoba musi posiadać prawo jazdy, zaświadczenie o niekaralności oraz ukończyć specjalne szkolenie dla państwowych techników trwające co najmniej 120 godzin oraz zdać egzamin.

- mechanik odpowiedzialny za kontrolę emisji spalin („mechanik měření emisí”),

które odpowiada kształceniu trwającemu co najmniej 12 lat, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i co najmniej 4 lata kształcenia zawodowego na poziomie szkoły średniej, zakończonego egzaminem „maturitní zkouška”, ponadto zgłaszający musi ukończyć co najmniej trzyletnią praktykę techniczną i specjalne szkolenie dla „mechaników odpowiedzialnych za kontrolę emisji spalin” trwające 8 godzin oraz zdać egzamin.

- kapitan statku klasy I („kapitán I. třídy”),

które odpowiada kształceniu trwającemu co najmniej 15 lat, w tym 8 lat kształcenia podstawowego i 3 lata kształcenia zawodowego zakończonego egzaminem „maturitní zkouška” i kończące się egzaminem potwierdzonym świadectwem posiadanych umiejętności. Po kształceniu zawodowym musi nastąpić czteroletnia praktyka zawodowa zakończona egzaminem.

- konserwator zabytków stanowiących dzieła rzemiosła artystycznego („restaurátor památek, které jsou díly uměleckých řemesel”),

które odpowiada kształceniu trwającemu co najmniej 12 lat, jeżeli zawiera pełne kształcenie techniczne na poziomie średnim na kursie konserwatorskim, lub 10 do 12 lat studiów na kursach pokrewnych, ponad 5 lat doświadczenia zawodowego w przypadku pełnego kształcenia technicznego na poziomie średnim zakończonego egzaminem „maturitní zkouška”, lub 8 lat stażu zawodowego w przypadku technicznego kształcenia na poziomie średnim z końcowym egzaminem praktycznym.

- konserwator dzieł sztuki, które nie są zabytkami i są przechowywane w kolekcjach muzeów i galerii oraz innych przedmiotów o wartości kulturowej („restaurátor děl výtvarných umění, která nejsou památkami a jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií, a ostatních předmětů kulturní hodnoty”),

które odpowiada kształceniu trwającemu co najmniej 12 lat oraz 5 lat stażu zawodowego w przypadku pełnego kształcenia na poziomie średnim na kursach konserwatorskich zakończonego egzaminem „maturitní zkouška”.

- zarządzający odpadami („odpadový hospodář”),

które odpowiada kształceniu trwającemu co najmniej 12 lat, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i co najmniej 4 lata kształcenia zawodowego na poziomie średnim zakończonego egzaminem „maturitní zkouška” i co najmniej 5 lat doświadczenia w sektorze gospodarki odpadami w ciągu ostatnich 10 lat.

- kierownik techniczny prac wybuchowych („Technický vedoucí odstřelů”),

które odpowiada kształceniu trwającemu co najmniej 12 lat, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i co najmniej 4 lata kształcenia zawodowego na poziomie średnim zakończonego egzaminem „maturitní zkouška”,

po których następują:

- 2 lata stażu w charakterze strzałowego pod ziemią (dla działań podziemnych) lub 1 rok na powierzchni (dla działań naziemnych), w tym 6 miesięcy w charakterze pomocnika strzałowego;
- kurs trwający 100 godzin, obejmujący teoretyczne i praktyczne szkolenie zakończone egzaminem przed odpowiednim Okręgowym Urzędem Górnictwa;
- przynajmniej sześciomiesięczny staż zawodowy w planowaniu i wykonywaniu dużych prac wybuchowych;
- kurs trwający 32 godziny obejmujący teoretyczne i praktyczne szkolenie zakończone egzaminem przed Czeskim Urzędem Górnictwa;

we Włoszech:

- geodeta budowlany („geometra”),
- geodeta gruntowy („perito agrario”),

które odpowiada nauce z zakresu szkoły średniej technicznej, trwające co najmniej 13 lat, w tym osiem lat obowiązkowej nauki szkolnej, następnie pięć lat szkoły średniej, w tym trzyletnie kształcenie zawodowe, zakończone technicznym egzaminem maturalnym i uzupełnione:

- i) w przypadku geodety budowlanego: co najmniej dwuletnim stażem zawodowym w kancelarii geodety albo pięcioletnim doświadczeniem zawodowym;
- ii) w przypadku geodety gruntowego: odbyciem co najmniej dwuletniego stażu,

zakończone egzaminem państwowym;

na Łotwie:

- pomocnik maszynisty lokomotywy („vilces līdzekļa vadītāja (mašīnista) palīgs”),

osoba, która ukończyła 18 lat; wymagane co najmniej 12 lat nauki, w tym co najmniej 8 lat kształcenia podstawowego i co najmniej 4 lata kształcenia zawodowego; kształcenie zawodowe zakończone specjalnym egzaminem u pracodawcy; świadectwo uprawnień wydawany przez właściwy organ na okres 5 lat.

w *Niederlandach*:

- komornik sądowy („gerechtsdeurwaarder”),
- protetyk dentystyczny („tandprotheticus”),

które odpowiada kształceniu i szkoleniu zawodowemu:

- i) w przypadku komornika sądowego („gerechtsdeurwaarder”) - o łącznej długości dziewiętnastu lat, w tym osiem lat obowiązkowej nauki szkolnej, następnie osiem lat szkoły średniej, w tym cztery lata kształcenia technicznego zakończonego egzaminem państwowym, uzupełnione trzyletnim teoretycznym i praktycznym szkoleniem zawodowym;
- ii) w przypadku protetyka dentystycznego („tandprotheticus”) - trwającemu co najmniej 15 lat w pełnym wymiarze godzin oraz trzy lata w niepełnym wymiarze godzin, w tym osiem lat kształcenia podstawowego, cztery lata kształcenia średniego ogólnego i ukończenie trzyletniego szkolenia zawodowego, obejmującego szkolenie teoretyczne i praktyczne w zawodzie technika dentystycznego, uzupełnione trzyletnim kształceniem w niepełnym wymiarze godzin jako protetyka dentystycznego, zakończone egzaminem;

w *Austrii*:

- leśnik („Förster”),
- biuro techniczne („Technisches Büro”),
- wypożyczanie siły roboczej („Überlassung von Arbeitskräften -Arbeitsleihe”),
- pośrednik pracy („Arbeitsvermittlung”),
- doradca inwestycyjny („Vermögensberater”),
- prywatny detektyw („Berufsdetectiv”),
- strażnik („Bewachungsgewerbe”),
- agent nieruchomości („Immobilienmakler”),
- zarządca nieruchomości („Immobilienverwalter”),
- przedsiębiorca budowlany („Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer”),
- biuro ściągania wierzytelności („Inkassobüro/Inkassoinstitut”),

kształcenie o łącznym czasie trwania co najmniej 15 lat, w tym osiem lat obowiązkowej nauki szkolnej, następnie co najmniej pięć lat średniego kształcenia technicznego lub handlowego, zakończone egzaminem technicznym lub handlowym, uzupełnione co najmniej dwuletnim kształceniem i szkoleniem w miejscu pracy, zakończonym egzaminem zawodowym,

- doradca ubezpieczeniowy („Berater in Versicherungsangelegenheiten”),

kształcenie o łącznym czasie trwania 15 lat, w tym sześcioletnie szkolenie prowadzone w oparciu o określony ramowy program szkolenia, podzielone na trzyletni staż i trzyletni okres praktyki i szkolenia zawodowego, zakończone egzaminem,

- przedsiębiorca - projektant budowlany („Planender Baumeister”),
- technik budownictwa - projektant („Planender Zimmermeister”),

kształcenie o łącznym czasie trwania co najmniej 18 lat, w tym co najmniej dziewięcioletnie szkolenie zawodowe podzielone na cztery lata średniego kształcenia technicznego i pięć lat praktyki i szkolenia zawodowego, zakończone egzaminem zawodowym, potwierdzającym prawo do wykonywania zawodu i szkolenia praktykantów, w takim zakresie, w jakim kształcenie to uprawnia do sporządzania planów, wykonywania obliczeń technicznych i nadzorowania prac budowlanych („przywilej Marii Teresy”).

- księgowy prowadzący działalność gospodarczą („Gewerblicher Buchhalter”), zgodnie z *Gewerbeordnung* z 1994 r. (ustawa z 1994 r. o handlu, rzemiośle i przemyśle);
- samodzielny księgowy („Selbständiger Buchhalter”), zgodnie z *Bundesgesetz über die Wirtschaftstreuhänderberufe* z 1999 r. (ustawa z 1999 r. o zawodach w zakresie księgowości publicznej).

w Polsce:

- diagnosta przeprowadzający badania techniczne pojazdów w stacji kontroli pojazdów o podstawowym zakresie badań,

które odpowiada okresowi 8 lat kształcenia podstawowego, 5 lat kształcenia w średniej szkole technicznej o specjalności samochodowej i 3 lata praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w warsztacie naprawy pojazdów, obejmującej 51 godzin szkolenia podstawowego w zakresie kontroli technicznej pojazdu i zdanie egzaminu kwalifikacyjnego.

- diagnosta przeprowadzający badania techniczne pojazdu w okręgowej stacji kontroli pojazdów,

które odpowiada okresowi 8 lat kształcenia podstawowego, 5 lat kształcenia w średniej szkole technicznej o specjalności samochodowej oraz 4 lata praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w warsztacie naprawy pojazdów, obejmującej 51 godzin szkolenia podstawowego w zakresie kontroli technicznej pojazdów i zdanie egzaminu kwalifikacyjnego,

- diagnosta wykonujący badania techniczne pojazdów w stacji kontroli pojazdów,

wymagane:

- i) 8 lat kształcenia podstawowego i 5 lat kształcenia w średniej szkole technicznej o specjalności samochodowej oraz 4 lata potwierdzonej praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w warsztacie naprawczym, lub
- ii) 8 lat kształcenia podstawowego i 5 lat kształcenia w średniej szkole technicznej o specjalności innej niż samochodowa i 8 lat potwierdzonej praktyki w stacji obsługi pojazdów lub w warsztacie naprawczym, obejmującej w całości 113 godzin pełnego szkolenia zawierającego szkolenie podstawowe i specjalistyczne, z egzaminem po każdym etapie.

Ilość godzin i ogólny zakres poszczególnych kursów w ramach pełnego szkolenia diagnostów są odrębnie określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 listopada 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań w stosunku do diagnostów (Dziennik Ustaw z 2002 r., nr 208, poz. 1769).

- dyżurny ruchu,

które odpowiada 8 lat kształcenia podstawowego i 4 lata kształcenia zawodowego na poziomie średnim o specjalności transport kolejowy oraz szkolenie przygotowawcze do pracy w charakterze dyżurnego ruchu trwające 45 dni i zdanie egzaminu kwalifikacyjnego, lub które odpowiada 8 lat kształcenia podstawowego i 5 lata kształcenia zawodowego na poziomie średnim o specjalności transport kolejowy oraz szkolenie przygotowawcze do pracy w charakterze dyżurnego ruchu trwające 63 dni i zdanie egzaminu kwalifikacyjnego.

5. Kursy w Wielkiej Brytanii określane mianem National Vocational Qualifications lub Scottish Vocational Qualifications

Szkolenie w następujących specjalnościach:

- zatwierdzona pielęgniarka weterynaryjna („listed veterinary nurse”),
- inżynier elektryk górnictwa („mine electrical engineer”),
- inżynier mechanik górnictwa („mine mechanical engineer”),
- terapeuta stomatologiczny („dental therapist”),
- higienista stomatologiczny („dental hygienist”),
- optyk okularowy („dispensing optician”),
- sztygar górnictwa („mine deputy”),
- syndyk masy upadłościowej (zarządca ustanowiony przez sąd) („insolvency practitioner”),
- licencjonowany „conveyancer” (prawnik sporządzający przeniesienie tytułu własności) („licensed conveyancer”),
- pierwszy oficer - statki handlowe i pasażerskie - bez ograniczeń („first mate - freight/passenger ships - unrestricted”),
- drugi oficer- statki handlowe i pasażerskie - bez ograniczeń („second mate - freight/passenger ships - unrestricted”),

- trzeci oficer - statki handlowe i pasażerskie - bez ograniczeń („third mate - freight/passenger ships - unrestricted”),
- oficer pokładowy - statki handlowe i pasażerskie - bez ograniczeń („deck officer - freight/passenger ships - unrestricted”),
- oficer mechanik - statki handlowe i pasażerskie - nieograniczony obszar handlowy („engineer officer - freight/passenger ships - unlimited trading area”),
- specjalista w dziedzinie zarządzania odpadami, którego kwalifikacje techniczne zostały udokumentowane („certified technically competent person in waste management”),

nadające kwalifikacje określone jako „National Vocational Qualifications” (NVQ) lub określone w Szkocji jako „Scottish Vocational Qualifications” na poziomie 3 i 4 Krajowych Ramowych Kwalifikacji Zawodowych Zjednoczonego Królestwa.

Poziomy te określone są następująco:

- Poziom 3: zdolność do wykonywania szerokiego wachlarza różnych zadań w bardzo różnorodnych sytuacjach, spośród których większość ma charakter złożony i nietypowy. Zakres odpowiedzialności i autonomii jest znaczny, a funkcje pełnione na tym poziomie obejmują często nadzór lub kierowanie innymi osobami.
 - Poziom 4: zdolność do wykonywania szerokiego wachlarza złożonych, technicznych lub specjalistycznych zadań w bardzo różnorodnych sytuacjach, z dużym zakresem odpowiedzialności i samodzielności. Pełnione na tym poziomie funkcje często obejmują odpowiedzialność za prace wykonywane przez inne osoby oraz za podział zasobów.
-

ZAŁĄCZNIK III

Wykaz rodzajów kształcenia regulowanego, o których mowa w art. 13 ust. 2 akapit trzeci

W Zjednoczonym Królestwie:

Kształcenie regulowane, zapewniające kwalifikacje określane jako „National Vocational Qualifications” (NVQ), albo w Szkocji określane mianem „Scottish Vocational Qualifications”, znajdujące się na poziomie 3 i 4 Krajowych Ramowych Kwalifikacji Zawodowych Zjednoczonego Królestwa.

Poziomy te określane są następująco:

- Poziom 3: zdolność do wykonywania szerokiego wachlarza różnych zadań w bardzo różnorodnych sytuacjach, spośród których większość ma charakter złożony i nietypowy. Zakres odpowiedzialności i autonomii jest znaczny, a funkcje pełnione na tym poziomie obejmują często nadzór lub kierowanie innymi osobami.
- Poziom 4: zdolność do wykonywania szerokiego wachlarza złożonych, technicznych lub specjalistycznych zadań w bardzo różnorodnych sytuacjach, z dużym zakresem odpowiedzialności i samodzielności. Pełnione na tym poziomie funkcje często obejmują odpowiedzialność za prace wykonywane przez inne osoby oraz za podział zasobów.

W Niemczech:

Następujące kształcenie regulowane:

- regulowane kształcenie przygotowujące do zawodu asystenta technicznego („technische(r) Assistent(in)”), asystentów handlowych („kaufmännischer Assistent(in)”), do zawodów związanych ze sferą socjalną („soziale Berufe”), jak również do zawodu rehabilitanta oddychania, mowy i głosu, posiadającego dyplom państwowy („staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)”), o łącznej długości co najmniej trzynastu lat, które jest uwarunkowane ukończeniem kształcenia średniego („mittlerer Bildungsabschluss”) i które obejmuje:
 - i) co najmniej trzy lata (¹⁾szkolenia zawodowego w specjalistycznej szkole („Fachschule”) zakończonego egzaminem i, o ile jest to wymagane, uzupełnionego rocznym lub dwuletnim kursem specjalizacji, także zakończonej egzaminem, lub
 - ii) co najmniej dwa i pół roku nauki w specjalistycznej szkole („Fachschule”), zakończonej egzaminem, uzupełnionej praktyką zawodową trwającą nie krócej niż sześć miesięcy lub stażem w uprawnionej instytucji, trwającym nie krócej niż sześć miesięcy, lub
 - iii) co najmniej dwa lata nauki w specjalistycznej szkole („Fachschule”), zakończonej egzaminem i uzupełnionej co najmniej roczną praktyką zawodową lub co najmniej rocznym stażem w uprawnionej instytucji.
- regulowane kształcenie techników („Techniker(in)”), ekonomistów przedsiębiorstw („Betriebswirt(in)”), projektantów („Gestalter(in)”) oraz opiekunów rodzinnych („Familienpfleger(in)”) posiadających dyplom państwowy („staatlich geprüfte(r)”), trwające łącznie co najmniej szesnaście lat, odbywane na bazie kursu kształcenia obowiązkowego lub równoważnego kształcenia (trwającego co najmniej dziewięć lat), jak również ukończenie co najmniej trzyletniego kształcenia w szkole zawodowej („Berufsschule”), które obejmuje, po odbyciu co najmniej dwuletniej praktyki zawodowej, co najmniej dwuletnie kształcenie w pełnym wymiarze godzin lub odpowiednio dłuższe w niepełnym wymiarze godzin,
- regulowane kształcenie oraz regulowane doskonalenie zawodowe trwające łącznie co najmniej piętnaście lat, odbywane na bazie kształcenia obowiązkowego (trwającego co najmniej dziewięć lat) i szkolenia zawodowego (zwykle trwającego trzy lata), które obejmują w zasadzie co najmniej dwuletnią praktykę zawodową (w większości przypadków - trzy lata), jak również egzamin w ramach doskonalenia zawodowego, do którego zwykle przygotowac się można podczas szkolenia odbywanego równoległe z praktyką zawodową (co najmniej 1.000 godzin) albo odbywanego w pełnym wymiarze godzin (co najmniej rok).

Władze niemieckie przekażą Komisji i Państwom Członkowskim listę kursów, których dotyczy niniejszy załącznik.

⁽¹⁾ Minimalny okres trzech lat może być skrócony do dwóch lat, jeśli osoba zainteresowana posiada kwalifikacje dające prawo do ubiegania się o przyjęcie na uniwersytet („Abitur”), tj. trzynastu lat uprzedniego kształcenia, lub kwalifikacje dające prawo do ubiegania się o przyjęcie do „Fachhochschule” („Fachhochschulreife”), tj. dwanaście lat uprzedniego kształcenia.

W Niderlandach:

- kształcenie regulowane trwające łącznie co najmniej 15 lat, na bazie ukończonej pomyślnie ośmioletniej szkoły podstawowej oraz czteroletniej nauki albo w zakresie kształcenia średniego ogólnego („MAVO”) lub przygotowawczego kształcenia zawodowego („VBO”), bądź średniego kształcenia ogólnego na wyższym poziomie, oraz trzy- lub czteroletnie kształcenie w średniej szkole zawodowej („MBO”), zakończone egzaminem,
- kształcenie regulowane trwające łącznie co najmniej szesnaście lat, na bazie ośmioletniej szkoły podstawowej oraz przynajmniej czteroletniej nauki w zakresie przygotowawczego kształcenia zawodowego („VBO”) lub kształcenia średniego ogólnego na wyższym poziomie, i dodatkowo co najmniej czteroletnie szkolenie zawodowe w systemie stażowym, w tym przynajmniej jeden dzień w tygodniu zajęć teoretycznych w szkole, a w pozostałe dni - szkolenie praktyczne w centrum szkolenia praktycznego lub zakładzie, zakończone egzaminem na poziomie drugim lub trzecim.

Władze holenderskie prześlą Komisji i Państwu Członkowskim listę kursów, których dotyczy niniejszy załącznik.

W Austrii:

- kształcenie prowadzone w wyższych szkołach zawodowych („Berufsbildende Höhere Schulen”) oraz w instytucjach szkolnictwa wyższego w dziedzinie rolnictwa i leśnictwa („Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten”), włącznie z instytucjami szczególnego typu („einschließlich der Sonderformen”), których struktura i poziom są określone przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi.

Kształcenie to trwa co najmniej 13 lat i obejmuje pięcioletnie szkolenie zawodowe, zakończone egzaminem końcowym, którego zdanie oznacza nabycie kwalifikacji zawodowych;

- kształcenie prowadzone w szkołach dla mistrzów-rzemieślników („Meisterschulen”), klasach dla mistrzów-rzemieślników („Meisterklassen”), klasach przeznaczonych do kształcenia mistrzów-rzemieślników w sektorze przemysłowym („Werkmeisterschulen”) lub szkołach przeznaczonych do kształcenia rzemieślników w dziedzinie budownictwa („Bauhandwerkerschulen”), których struktura i poziom są określone przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi.

Kształcenie to trwa łącznie co najmniej 13 lat, obejmując dziewięć lat kształcenia obowiązkowego, a następnie co najmniej trzy lata szkolenia zawodowego w specjalistycznej szkole albo co najmniej trzy lata szkolenia w zakładzie i równolegle szkole zawodowej („Berufsschule”), zakończone w obu przypadkach egzaminem i uzupełnione ukończeniem co najmniej rocznego szkolenia w szkole dla mistrzów-rzemieślników („Meisterschule”), klasie dla mistrzów-rzemieślników („Meisterklasse”), szkole przeznaczonej do kształcenia mistrzów-rzemieślników w sektorze przemysłowym („Werkmeisterschule”) lub szkole przeznaczonej do kształcenia rzemieślników w dziedzinie budownictwa („Bauhandwerkerschule”). W większości przypadków łączny czas trwania kształcenia wynosi co najmniej 15 lat, obejmując okresy praktyki zawodowej, które albo poprzedzają szkolenie w tychże instytucjach, albo są równoległe do szkolenia w niepełnym wymiarze godzin (co najmniej 960 godzin).

Władze austriackie prześlą Komisji i Państwu Członkowskim listę kursów, których dotyczy niniejszy załącznik.

—

ZAŁĄCZNIK IV

RODZAJE DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZANE Z KATEGORIAMI DOŚWIADCZENIA ZAWODOWEGO, O KTÓRYCH MOWA W ART. 17, 18 I 19

WYKAZ I

Działy objęte dyrektywą 64/427/EWG, zmienione dyrektywą 69/77/EWG i dyrektywami: 68/366/EWG i 82/489/EWG

1

Dyrektywa 64/427/EWG

(dyrektywa liberalizująca: 64/429/EWG)

Nomenklatura NICE (odpowiedniki działów 23-40 nomenklatury ISIC)

Dział 23	Włókiennictwo
232	Przetwarzanie włókien i produkcja tkanin na urządzeniach do wełny
233	Przetwarzanie włókien i produkcja tkanin na urządzeniach do bawełny
234	Przetwarzanie włókien i produkcja tkanin na urządzeniach do jedwabiu
235	Przetwarzanie włókien i produkcja tkanin na urządzeniach do lnu i konopi
236	Inne branże włókiennicze (surowiec - juta, włókna liściowe itp.); produkcja lin
237	Produkcja dzianin i wyrobów szydełkowych
238	Wykańczanie tkanin
239	Pozostałe branże włókiennicze
Dział 24	Produkcja obuwia, odzieży, koców i wyrobów pościelowych
241	Maszynowa produkcja obuwia (oprócz wykonanego z gumy lub drewna)
242	Ręczne wytwarzanie obuwia; reperacja obuwia
243	Produkcja odzieży (oprócz futer)
244	Produkcja materacy, koców i wyrobów pościelowych
245	Produkcja skór futerkowych i futer
Dział 25	Produkcja wyrobów z drewna lub korka (oprócz produkcji mebli)
251	Piłowanie i przemysłowa obróbka drewna
252	Produkcja półfabrykatów z drewna
253	Seryjna produkcja drewnianych elementów budowlanych, w tym podłogowych
254	Produkcja pojemników z drewna
255	Produkcja pozostałych wyrobów z drewna (oprócz mebli)
259	Produkcja wyrobów ze słomy, korka, wikliny (w tym koszykarskich), rattanu; wyrób szczotek i pędzli
Dział 26	260 Produkcja mebli z drewna
Dział 27	Produkcja papieru i wyrobów z papieru
271	Produkcja masy celulozowej, papieru i tektury
272	Produkcja papieru i tektury oraz wyrobów z masy celulozowej
Dział 28	280 Poligrafia, działalność wydawnicza i branże pokrewne
Dział 29	Produkcja skóry i wyrobów ze skóry
291	Garbowanie i wyprawianie skór
292	Produkcja wyrobów ze skór wyprawionych

<i>Ex dział 30</i>		<i>Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, włókien sztucznych i wyrobów skrobiowych</i>
	301	Przetwórstwo gumy i azbestu
	302	Przetwórstwo tworzyw sztucznych
	303	Produkcja włókien sztucznych
<i>Ex dział 31</i>		<i>Przemysł chemiczny</i>
	311	Produkcja surowców chemicznych i dalsze ich przetwórstwo
	312	Wyspecjalizowana produkcja wyrobów chemicznych, głównie dla celów przemysłowych i rolniczych (w tym produkcja - na cele przemysłowe - tłuszczów i olejów pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, wg grupy ISIC 312)
	313	Wyspecjalizowana produkcja wyrobów chemicznych, głównie na użytek domowy lub biurowy (oprócz produkcji wyrobów medycznych i farmaceutycznych - ISIC ex grupa 319)
<i>Dział 32</i>	320	<i>Przemysł naftowy</i>
<i>Dział 33</i>		<i>Produkcja wyrobów z niemetalicznych surowców mineralnych</i>
	331	Produkcja uformowanych wyrobów z gliny
	332	Produkcja szkła i wyrobów szklanych
	333	Produkcja wyrobów ceramicznych, w tym ogniotrwałych
	334	Produkcja cementu, wapna i gipsu
	335	Produkcja uformowanych elementów z betonu, cementu i gipsu
	339	Obróbka kamienia i produkcja pozostałych wyrobów z niemetalicznych surowców mineralnych
<i>Dział 34</i>		<i>Produkcja i wstępna obróbka żelaza i metali nieżelaznych</i>
	341	Stal i przemysł stalowy (zgodnie z definicją Traktatu EWWS, w tym koksownie należące do hut stali)
	342	Produkcja rur stalowych
	343	Ciągnięcie drutów, ciągnięcie na zimno taśm, walcowanie na zimno taśm, formowanie na zimno
	344	Produkcja i wstępna obróbka metali nieżelaznych
	345	Odlewnictwo żelaza i metali nieżelaznych
<i>Dział 35</i>		<i>Produkcja wyrobów metalowych (oprócz maszyn, urządzeń i środków transportu)</i>
	351	Kucie, wytłaczanie i prasowanie
	352	Druga faza obróbki i obróbka powierzchniowa
	353	Produkcja konstrukcji metalowych
	354	Produkcja kotłów i przemysłowych profili wklęsłych
	355	Produkcja narzędzi, sprzętu oraz innych wyrobów gotowych z metalu (oprócz sprzętu elektrycznego)
	359	Pomocnicze rodzaje działalności z zakresu mechaniki

Dział 36	<i>Produkcja maszyn i urządzeń innych niż elektryczne</i>
361	Produkcja ciągników oraz maszyn i urządzeń dla rolnictwa
362	Produkcja maszyn i urządzeń na cele biurowe
363	Produkcja obrabiarek, w tym do metali oraz osprzętu i oprzyrządowania wymiennego do nich i do innych przyrządów zasilanych prądem
364	Produkcja maszyn, urządzeń i wyposażenia dodatkowego dla włókiennictwa oraz maszyn do szycia
365	Produkcja maszyn, urządzeń i wyposażenia dla przemysłu spożywczego, w tym dla branży napojów, oraz dla przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych
366	Produkcja instalacji i wyposażenia dla kopalń, odlewni żelaza i stali (zlokalizowanych przy hutach) i dla budownictwa; produkcja urządzeń do mechanicznego podawania
367	Produkcja wyposażenia transmisyjnego
368	Produkcja maszyn i urządzeń do innych, specjalistycznych zastosowań przemysłowych
369	Produkcja innych - nieelektrycznych maszyn, urządzeń i wyposażenia
Dział 37	<i>Elektrotechnika</i>
371	Produkcja elektrycznych drutów i kabli
372	Produkcja silników, generatorów, transformatorów, przełączników i podobnych urządzeń dla dostarczania energii elektrycznej
373	Produkcja sprzętu elektrycznego do bezpośredniego użytku handlowego
374	Produkcja sprzętu telekomunikacyjnego, liczników, innych aparatów pomiarowych oraz sprzętu elektromedycznego
375	Produkcja sprzętu elektronicznego, odbiorników radiowych i telewizyjnych, sprzętu audio
376	Produkcja urządzeń elektrycznych domowego użytku
377	Produkcja lamp i sprzętu oświetleniowego
378	Produkcja baterii i akumulatorów
379	Naprawy, montaż i specjalistyczne instalacje sprzętu i wyposażenia elektrycznego
Ex dział 38	<i>Produkcja środków transportu</i>
383	Produkcja pojazdów mechanicznych oraz części do nich
384	Naprawy pojazdów mechanicznych, w tym motocykli oraz rowerów
385	Produkcja motocykli, rowerów i części do nich
389	Produkcja sprzętu transportowego nie sklasyfikowanego gdzie indziej
Dział 39	<i>Różne branże produkcyjne</i>
391	Produkcja precyzyjnych instrumentów oraz aparatów kontrolnych i pomiarowych
392	Produkcja aparatów medycznych, w tym chirurgicznych oraz towarów i sprzętu ortopedycznego (oprócz obuwia ortopedycznego)
393	Produkcja sprzętu fotograficznego i optycznego
394	Produkcja i naprawy zegarów i zegarków
395	Produkcja biżuterii i wyrobów z metali szlachetnych
396	Produkcja i naprawy instrumentów muzycznych
397	Produkcja gier, zabawek, sprzętu sportowego, w tym lekkoatletycznego
399	Pozostałe branże produkcyjne

Dział 40		Budownictwo
	400	Budownictwo niespecjalistyczne; wyburzanie
	401	Wznoszenie budynków (mieszkalnych i innych)
	402	Budowa dróg, mostów, linii kolejowych itp.
	403	Prace instalacyjne
	404	Prace dekoracyjne i wykończeniowe

2

Dyrektywa 68/366/EWG

(dyrektywa liberalizująca: 68/365/EWG)

Nomenklatura NICE

Dział 20A	200	Branże wytwarzające tłuszcze i oleje - roślinne i zwierzęce
20B		Branże produkcji spożywczej (poza produkcją napojów)
	201	Ubój zwierząt, obróbka i konserwacja mięsa
	202	Mleczarstwo
	203	Pakowanie w szczelne pojemniki i konserwowanie owoców i warzyw
	204	Puszkowanie i konserwowanie ryb i innej żywności pochodzenia morskigo
	205	Usługi młynarskie
	206	Produkcja piekarnicza, w tym sucharki i herbatniki
	207	Cukrownictwo
	208	Produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych
	209	Produkcja pozostałych wyrobów spożywczych
Dział 21		Produkcja napojów
	211	Produkcja alkoholu etylowego metodą fermentacyjną; produkcja drożdży i napojów spirytusowych
	212	Produkcja wina i innych niesłodowych napojów alkoholowych
	213	Piwowarstwo i słodownictwo
	214	Produkcja napojów bezalkoholowych i wód gazowanych
ex 30		Produkcja wyrobów z gumy, tworzyw sztucznych, włókien celulozowych i sztucznych oraz wyrobów skrobiowych
	304	Produkcja wyrobów skrobiowych

3

Dyrektywa 82/489/EWG

Nomenklatura ISIC

Ex 855		Usługi fryzjerskie, oprócz pedicure oraz prowadzenia szkół przygotowujących do zawodów kosmetycznych i fryzjerskich
--------	--	---

WYKAZ II

Działy z dyrektyw 75/368/EWG, 75/369/EWG oraz 82/470/EWG

1

Dyrektywa 75/368/EWG (rodzaje działalności wymienione w art. 5 ust. 1)

Nomenklatura ISIC

Ex 04	Rybołówstwo
	043 Rybołówstwo śródlądowe
Ex 38	Produkcja środków transportu
	381 Budowa i naprawy statków
	382 Produkcja taboru kolejowego
	386 Produkcja sprzętu latającego (w tym międzyplanetarnego)
Ex 71	Działalności pokrewne z transportowymi oraz działalności inne niż transportowe w ramach następujących grup:
	Ex 711 Usługi związane z wagonami sypialnymi i restauracyjnymi; konserwacja taboru kolejowego w lokomotywowniach; sprzątanie wagonów pasażerskich
	Ex 712 Konserwacja taboru dla transportu miejskiego, podmiejskiego oraz międzymiastowego
	Ex 713 Konserwacja taboru innego niż przeznaczony do pasażerskiej komunikacji lądowej (samochody, autobus, taksówki)
	Ex 714 Eksploatacja i usługi konserwacyjne wspomagające transport drogowy (np. drogi, tunele, mosty z opłacanym przejazdem, magazyny towarów, parkingi, zajezdnie autobusowe i tramwajowe)
	Ex 716 Działalności pokrewne z transportem śródlądowym (np. prowadzenie i utrzymanie dróg wodnych, portów oraz innych obiektów dla transportu śródlądowego; usługi holowników portowych i pilotowanie w portach, instalowanie boi, załadunek i rozładunek statków i inne podobne działalności, np. ratownictwo okrętowe, holowanie i prowadzenie stanic wodnych)
73	Łączność: Usługi pocztowe i telekomunikacyjne
Ex 85	Usługi osobiste
	854 Prowadzenie pralni i usługi pralnicze, czyszczenie na sucho oraz farbowanie
	Ex 856 Studia fotograficzne: fotografia portretowa i komercyjna, oprócz fotografii reporterskiej
	Ex 859 Usługi osobiste nie sklasyfikowane gdzie indziej (konserwacja i utrzymanie w czystości budynków lub mieszkań)

2

Dyrektywa 75/369/EWG (art. 6: w którym rozróżnia się skalę działalności - przemysłową lub rzemieślniczą)

Nomenklatura ISIC

Działalności wykonywane bez stałej lokalizacji (obnośne, objazdowe)

a) kupno i sprzedaż towarów:

- przez obnośnych/objazdowych handlarzy, straganiarzy lub domokrażców (ex grupa ISIC 612)
- na targach - w prowizorycznych pomieszczeniach lub pod gołym niebem,

- b) działalności, których dotyczą przyjęte wcześniej środki przejściowe, wyraźnie wykluczając je lub nie wymieniając ich w odniesieniu do obnośnego/objazdowego ich wykonywania

3

Dyrektywa 82/470/EWG (art. 6 ust. 1 i 3)

Grupy 718 i 720 Nomenklatury ISIC

Rodzaje działalności obejmują w szczególności:

- organizowanie, oferowanie do sprzedaży oraz sprzedaż (gotówkowa lub komisowa, indywidualnie lub zbiorowo) usług w dziedzinie: transportu, wyżywienia, zakwaterowania, wycieczek i innych związanych z podróżowaniem (niezależnie od przyczyny podróży) lub pobytem (art. 2 pkt. B lit. a)).
- pośrednictwo między kontrahentami w zakresie różnych rodzajów transportu i osobami, które wysyłają lub otrzymują towary, oraz wykonywanie działalności związanych z:
 - aa) zawieraniem umów z kontrahentami transportowymi na zamówienie zleceniodawców;
 - bb) wyborem środka transportu, firmy oraz trasy - z punktu widzenia opłacalności dla zleceniodawcy;
 - cc) przygotowywaniem technicznych aspektów transportu (np. pakowaniem towarów do transportu); podejmowaniem działań w różnych okolicznościach dotyczących transportu (np. zapewnianie dostaw lodu dla wagonów-chłodni),
 - dd) załatwianiem formalności związanych z transportem, np. wystawianiem dokumentów przewozowych, łączeniem lub rozdzielaniem przesyłek;
 - ee) koordynacją różnych etapów transportu, np. zapewnieniem tranzytu, rozładunku, przeładunku i innych operacji w terminalach;
 - ff) przygotowaniem zarówno ładunku, jak przewoźnika i środków transportu dla osób wysyłających towary lub otrzymujących je:
 - szacowanie kosztów transportu oraz sprawdzanie szczegółowych rozliczeń
 - podejmowanie pewnych przedsięwzięć (okresowych lub stałych) w imieniu i na zlecenie przewoźników lub właścicieli statków (dotyczy urzędów portowych, dostawców okrętowych itp.).

[Rodzaje działalności wymienione w art. 2 pkt. A lit. a), b) i d)].

WYKAZ III

Dyrektywy 64/222/EWG, 68/364/EWG, 68/368/EWG, 75/368/EWG, 75/369/EWG, 70/523/EWG oraz 82/470/EWG

1

Dyrektywa 64/222/EWG

(dyrektywy liberalizujące: 64/223/EWG i 64/224/EWG)

1. Działalności prowadzone na własny rachunek w handlu hurtowym, z wyłączeniem handlu hurtowego produktami medycznymi i farmaceutycznymi, produktami toksycznymi i patogenami oraz węglem (ex dział 611).
2. Działalności zawodowe polegające na pośrednictwie - z upoważnienia i zgodnie z instrukcjami jednej lub większej liczby osób - w negocjacjach lub zawieraniu transakcji handlowych w imieniu i na zlecenie tych osób.
3. Działalności zawodowe polegające na pośrednictwie, w którym pośrednik, zachowując pewną swobodę działania, kojarzy strony zamierzające zawrzeć ze sobą bezpośredni kontrakt lub przygotowuje ich transakcje handlowe lub pomaga w ich finalizowaniu.
4. Działalności zawodowe polegające na pośrednictwie, w którym pośrednik zawiera transakcje handlowe we własnym imieniu na zlecenie innych osób.
5. Działalności zawodowe polegające na pośrednictwie, w którym pośrednik prowadzi sprzedaż hurtową w formie przetargu, na zlecenie innych osób.
6. Działalności zawodowe polegające na pośrednictwie, w którym pośrednik poszukuje zamówień, chodząc od domu do domu.
7. Działalności zawodowe polegające na świadczeniu usług pośrednictwa, w których pośrednik angażuje jedno lub większą liczbę przedsiębiorstw o charakterze handlowym, przemysłowym lub rzemieślniczym.

2

Dyrektywa 68/364/EWG

(dyrektywa liberalizująca: 68/363/EWG)

Ex dział 612 ISIC:	<i>Handel detaliczny</i>
	Działalności wykluczone:
012	Wynajem maszyn i urządzeń rolniczych
640	Nieruchomości, w tym ich wynajem
713	Wynajem samochodów, powozów i koni
718	Wynajem wagonów kolejowych - osobowych i towarowych
839	Wynajem maszyn i urządzeń dla przedsięwzięć komercyjnych
841	Rezerwacja miejsc w kinach i wypożyczanie filmów wielkoekranowych
842	Rezerwacja miejsc teatralnych i wypożyczanie sprzętu teatralnego
843	Wynajem łodzi, rowerów, automatów wrzutowych do gier zręcznościowych i innych
853	Wynajemumeblowanych pokoi
854	Wypożyczanie obrusów i bielizny pościelowej
859	Wypożyczanie strojów

3

Dyrektywa 68/368/EWG

(dyrektywa liberalizująca: 68/367/EWG)

Nomenklatura ISIC

Ex dział 85 ISIC:

1. Działalności związane z prowadzeniem restauracji, kawiarni, tawern i innych obiektów gastronomicznych (grupa ISIC 852).
2. Działalności związane z prowadzeniem hoteli, pensjonatów, campingów i innych miejsc zakwaterowania (grupa ISIC 853).

4

Dyrektywa 75/368/EWG (art. 7)

Wszystkie rodzaje działalności wymienione w załączniku do dyrektywy 75/368/EWG, oprócz rodzajów określonych w art. 5 ust. 1 niniejszej dyrektywy (wykaz II, punkt 1 niniejszego załącznika)

Nomenklatura ISIC

Ex 62	<i>Bankowość i finanse</i>
	Ex 620 Instytucje kupujące patenty i wydające licencje
Ex 71	<i>Transport</i>
	Ex 713 Transport drogowy osób, z wyłączeniem transportu wykonywanego pojazdami samochodowymi
	Ex 719 Transport rurociągami ciekłych węglowodorów i innych ciekłych produktów chemicznych
Ex 82	<i>Usługi dla lokalnej społeczności</i>
	827 Biblioteki, muzea, ogrody botaniczne i zoologiczne

Ex 84	<i>Usługi rekreacyjne</i>
	843 Usługi rekreacyjne nie sklasyfikowane gdzie indziej: <ul style="list-style-type: none"> — działalności sportowe (utrzymanie terenów sportowych, organizacja imprez sportowych itp.), oprócz działalności trenerów — działalności związane z wyścigami (stajnie wyścigowe, tereny wyścigowe, organizacja wyścigów konnych itp.) — – inne działalności rekreacyjne (cyrki, wesołe miasteczka i inne miejsca rozrywki)
Ex 85	<i>Usługi osobiste</i>
	Ex 851 Usługi domowe
	Ex 855 Salony fryzjerskie i usługi kosmetyczne (oprócz pedicure i prowadzenia szkół przygotowujących do zawodów kosmetycznych i fryzjerskich)
	Ex 859 Usługi osobiste nie sklasyfikowane gdzie indziej (oprócz masaży sportowych i leczniczych oraz usług przewodników górskich): <ul style="list-style-type: none"> — zwalczanie szkodników — wypożyczanie ubrań i sprzętu do ich przechowywania — prowadzenie biur matrymonialnych itp. — usługi astrologów, wrózek itp. — usługi sanitarne i związane z nimi — utrzymanie i konserwacja grobów — – usługi kurierów i pilotów-tłumaczy

5

Dyrektywa 75/369/EWG (art. 5)

Działalności wykonywane bez stałej lokalizacji (obnośne, objazdowe)

- a) kupno i sprzedaż towarów:
- przez obnośnych/objazdowych handlarzy, straganiarzy lub domokrążców (ex grupa ISIC 612)
 - na targach - w prowizorycznych pomieszczeniach lub pod gołym niebem,
- b) działalności, których dotyczą przyjęte wcześniej środki przejściowe, wyraźnie wykluczając je, lub nie wymieniając ich w odniesieniu do obnośnego/objazdowego ich wykonywania

6

Dyrektywa 70/523/EWG

Działalności osób prowadzących własne firmy hurtowego handlu węglem lub pośrednictwa w handlu węglem (ex grupa 6112 nomenklatury ISIC)

7

Dyrektywa 82/470/EWG (art. 6 ust. 2)

[Rodzaje działalności wymienione w art. 2 pkt A), lit. c) i lit. e), pkt B), lit. b), pkt C) i pkt D)]

Działalności te obejmują w szczególności:

- wynajem wagonów towarowych i osobowych do przewozu ludzi lub towarów
- pośrednictwo w sprzedaży, zakupie lub wynajmie statków
- przygotowanie, prowadzenie negocjacji i podpisywanie kontraktów na przewóz emigrantów
- przyjmowanie w depozyt wszelkich przedmiotów i towarów, na zlecenie depozytora, przy kontroli celnej lub gdzie indziej - w hurtowniach, magazynach ogólnych, magazynach meblowych, chłodniach, silosach itp.

-
- wystawianie depozytorowi kwitu składowego na zdeponowane przedmioty lub towary
 - udostępnianie pomieszczeń, paszy i wybiegów dla bydła - podczas jego oczekiwania na sprzedaż lub podczas transportu do albo z miejsca sprzedaży
 - przeprowadzanie kontroli lub oceny technicznej pojazdów mechanicznych
 - mierzenie, ważenie i cechowanie towarów.
-

ZAAŁĄCZNIK V

Uznawanie na podstawie koordynacji minimalnych wymogów w zakresie kształcenia

ZAAŁĄCZNIK V.1: LEKARZ MEDYCyny

5.1.1. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji w zakresie podstawowego kształcenia medycznego

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Data odniesienia
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van arts / Diplôme de docteur en médecine	— Les universités / De universiteiten — Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française / De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap		20 grudnia 1976
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medicíny, MUDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	— Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	1 maja 2004
Danmark	Bevis for bestået lægevidenskabelig embedseksamen	Medicinsk universitetsfakultet	— Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsen og — Tilladelse til selvstændigt virke som læge (dokumentation for gennemført praktisk uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen	20 grudnia 1976
Deutschland	— Zeugnis über die Ärztliche Prüfung — Zeugnis über die Ärztliche Staatsprüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassistent, soweit diese nach den deutschen Rechtsvorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorgesehen war	Zuständige Behörden	Bescheinigung über die Ableistung der Tätigkeit als Arzt im Praktikum	20 grudnia 1976
Eesti	Diplom arstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		1 maja 2004
Ελλάς	Πτυχίο Ιατρικής	— Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου, — Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου		1 stycznia 1981
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad		1 stycznia 1986
France	Diplôme d'État de docteur en médecine	Universités		20 grudnia 1976
Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20 grudnia 1976
Italia	Diploma di laurea in medicina e chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20 grudnia 1976

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Data odniesienia
Kύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1 maja 2004
Latvija	ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1 maja 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros paymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	1 maja 2004
Luxembourg	Diplôme d'État de docteur en médecine, chirurgie et accouchements	Jury d'examen d'État	Certificat de stage	20 grudnia 1976
Magyarország	Általános orvos oklevél (doctor medicinae universae, abbrev.: dr. med. univ.)	Egyetem		1 maja 2004
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Medicina u l-Kirurgija	Universita' ta' Malta	Ċertifikat ta' registrazzjoni maħruġ mill-Kunsill Mediku	1 maja 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20 grudnia 1976
Österreich	1. Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med.univ.) 2. Diplom über die spezifische Ausbildung zum Arzt für Allgemeinmedizin bzw. Facharzt Diplom	1. Medizinische Fakultät einer Universität 2. Österreichische Ärztekammer		1 stycznia 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem „lekarza”	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarski Egzamin Państwowy	1 maja 2004
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Diploma comprovativo da conclusão do internato geral emitido pelo Ministério da Saúde	1 stycznia 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor medicine/doktorica medicine”	Univerza		1 maja 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor medicíny” („MUDr.”)	Vysoká škola		1 maja 2004
Suomi/Finland	Lääketieteen lisensiaatin tutkinto / Medicine licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto — Oulun yliopisto — Tampereen yliopisto — Turun yliopisto	Todistus lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta / Examenbevis om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården	1 stycznia 1994
Sverige	Läkarexamen	Universitet	Bevis om praktisk utbildning som utfärdas av Socialstyrelsen	1 stycznia 1994
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20 grudnia 1976

5.1.2. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji lekarzy specjalistów

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Data odniesienia
België/ Belgique/ Belgien	Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist / Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid / Ministre de la Santé publique	20 grudnia 1976
Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví	1 maja 2004
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen	20 grudnia 1976
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer	20 grudnia 1976
Eesti	Residentuuri lõputnustus eriarstiabi erialal	Tartu Ülikool	1 maja 2004
Ελλάς	Τίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση 2. Νομαρχία	1 stycznia 1981
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1 stycznia 1986
France	1. Certificat d'études spéciales de médecine 2. Attestation de médecin spécialiste qualifié 3. Certificat d'études spéciales de médecine 4. Diplôme d'études spécialisées ou spécialisation complémentaire qualifiante de médecine	1. Universités 2. Conseil de l'Ordre des médecins 3. Universités 4. Universités	20 grudnia 1976
Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20 grudnia 1976
Italia	Diploma di medico specialista	Università	20 grudnia 1976
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1 maja 2004
Latvija	„Sertifikāts”-kompetentu iestāžu izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedrība Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1 maja 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1 maja 2004
Luxembourg	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20 grudnia 1976
Magyarország	Szakorvosi bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1 maja 2004
Malta	Ċertifikat ta' Speċjalista Mediku	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1 maja 2004

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Data odniesienia
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	— Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst — Sociaal-Geneskundigen Registratie Commissie van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst	20 grudnia 1976
Österreich	Facharzt Diplom	Österreichische Ärztekammer	1 stycznia 1994
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1 maja 2004
Portugal	1. Grau de assistente 2. Título de especialista	1. Ministério da Saúde 2. Ordem dos Médicos	1 stycznia 1986
Slovenija	Potrđilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1 maja 2004
Slovensko	Diplom o špecializácii	Slovenská zdravotnícka univerzita	1 maja 2004
Suomi/ Finland	Erikoislääkäarin tutkinto / Specialläkarexamen	1. Helsingin yliopisto / Helsingfors universitet 2. Kuopion yliopisto 3. Oulun yliopisto 4. Tampereen yliopisto 5. Turun yliopisto	1 stycznia 1994
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1 stycznia 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training	Competent authority	20 grudnia 1976

5.1.3. Nazwy szkoleń w zakresie medycyny specjalistycznej

Kraj	<i>Anestezjologia</i> Minimalny czas szkolenia: 3 lata	<i>Chirurgia ogólna</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Anesthésie-réanimation / Anesthesie reanimatie	Chirurgie / Heelkunde
Česká republika	Anesteziologie a resuscitace	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi eller kirurgiske sygdomme
Deutschland	Anästhesiologie	Chirurgie
Eesti	Anestesioloogia	Üldkirurgia
Ελλάς	Αναισθησιολογία	Χειρουργική

Kraj	<i>Anestezjologia</i> Minimalny czas szkolenia: 3 lata	<i>Chirurgia ogólna</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat
	Tytuł:	Tytuł:
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	Chirurgie générale
Ireland	Anaesthesia	General surgery
Italia	Anestesia e rianimazione	Chirurgia generale
Κύπρος	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική
Latvija	Anestezioloģija un reanimatoloģija	Ķirurgija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Luxembourg	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészet
Malta	Anesteżija u Kura Intensiva	Kirurgija Ġenerali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	Chirurgie
Polska	Anestezjologia i intensywne terapie	Chirurgia ogólna
Portugal	Anestesiologia	Cirurgia geral
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicína	Chirurgia
Suomi/Finland	Anestesiologia ja tehohoito / Anestesiologi och intensivvård	Yleiskirurgia / Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvård	Kirurgi
United Kingdom	Anaesthetics	General surgery

Kraj	<i>Neurochirurgia</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat	<i>Ginekologia i położnictwo</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie – obstétrique / Gynaecologie en verloskunde
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví
Danmark	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	Gynækologi og obstetrik eller kvindesygdomme og fødselshjælp
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja günekoloogia
Ελλάς	Νευροχειρουργική	Μαιευτική-Γυναικολογία
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología
France	Neurochirurgie	Gynécologie – obstétrique
Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαιευτική – Γυναικολογία
Latvija	Neiroķirurgija	Ginekologija un dzemdniecība
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija
Luxembourg	Neurochirurgie	Gynécologie – obstétrique
Magyarország	Idegsebészet	Szülészet-nőgyógyászat
Malta	Newrokirurgija	Ostetriċja u Ġinekologija
Nederland	Neurochirurgie	Verloskunde en gynaecologie
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia
Slovenija	Nevrokirurgija	Ginekologija in porodništvo
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodníctvo
Suomi/Finland	Neurokirurgia / Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset / Kvinnosjukdomar och förlossningar
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology

Kraj	<i>Medycyna ogólna (choroby wewnętrzne)</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat	<i>Okulistyka</i> Minimalny czas szkolenia: 3 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Médecine interne / Inwendige geneeskunde	Ophthalmologie / Oftalmologie
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie
Danmark	Intern medicin	Oftalmologi eller øjensygdomme
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde
Eesti	Sisehaigused	Oftalmoloogia
Ελλάς	Παθολογία	Οφθαλμολογία
España	Medicina interna	Oftalmología
France	Médecine interne	Ophthalmologie
Ireland	General medicine	Ophthalmic surgery
Italia	Medicina interna	Oftalmologia
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία
Latvija	Internā medicīna	Oftalmoloģija
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija
Luxembourg	Médecine interne	Ophthalmologie
Magyarország	Belgyógyászat	Szemészet
Malta	Medicina Interna	Oftalmoloģija
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie
Polska	Choroby wewnętrzne	Okulistyka
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija
Slovensko	Vnútorné lekárstvo	Oftalmológia
Suomi/Finland	Sisätaudit / Inre medicin	Silmätaudit / Ögonsjukdomar
Sverige	Internmedicin	Ögonsjukdomar (oftalmologi)
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology

Kraj	Otorynolaryngologia Minimalny czas szkolenia: 3 lata	Pediatria Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Oto-rhino-laryngologie / Otorhinolaryngologie	Pédiatrie / Pediatrie
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství
Danmark	Oto-rhino-laryngologi eller øre-næse-halssygdomme	Pædiatri eller sygdomme hos børn
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinderheilkunde
Eesti	Otorinolarüngoloogia	Pediaatria
Ελλάς	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
España	Otorrinolaringología	Pediatría y sus áreas específicas
France	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Ireland	Otolaryngology	Paediatrics
Italia	Otorinolaringoiatria	Pediatria
Κύπρος	Ωτορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
Latvija	Otolaringoloģija	Pediatrija
Lietuva	Otorinolaringologija	Vaikų ligos
Luxembourg	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
Malta	Otorinolaringoloģija	Pedjatrija
Nederland	Keel-, neus- en oorheelkunde	Kindergeneeskunde
Österreich	Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten	Kinder – und Jugendheilkunde
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria
Slovenija	Otorinolaringoloģija	Pediatrija
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit / Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit / Barnsjukdomar
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics

Kraj	<i>Choroby płuc</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	<i>Urologia</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Pneumologie	Urologie
Česká republika	Tuberkulóza a respirační nemoci	Urologie
Danmark	Medicinske lungesygdomme	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme
Deutschland	Pneumologie	Urologie
Eesti	Pulmonoloogia	Urologia
Ελλάς	Φυματιολογία-Πνευμονολογία	Ουρολογία
España	Neumología	Urología
France	Pneumologie	Urologie
Ireland	Respiratory medicine	Urology
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia
Κύπρος	Πνευμονολογία – Φυματιολογία	Ουρολογία
Latvija	Ftiziopneimonoloģija	Uroloģija
Lietuva	Pulmonologija	Urologija
Luxembourg	Pneumologie	Urologie
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia
Malta	Medicina Respiratorja	Uroloģija
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie
Österreich	Lungenkrankheiten	Urologie
Polska	Choroby płuc	Urologia
Portugal	Pneumologia	Urologia
Slovenija	Pnevmologija	Urologija
Slovensko	Pneumológia a ftizeológia	Urológia
Suomi/Finland	Keuhkosairaudet ja allergologia / Lungsjukdomar och allergologi	Urologia / Urologi
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology

Kraj	Ortopedia Minimalny czas szkolenia: 5 lat	Anatomia patologiczna i histopatologia Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Chirurgie orthopédique / Orthopedische heekunde	Anatomie pathologique / Pathologische anatomie
Česká republika	Ortopedie	Patologická anatomie
Danmark	Ortopædisk kirurgi	Patologisk anatomi eller vævs- og celleundersøgelser
Deutschland	Orthopädie	Pathologie
Eesti	Ortopeedia	Patoloogia
Ελλάς	Ορθοπαιδική	Παθολογική Ανατομική
España	Traumatología y cirugía ortopédica	Anatomía patológica
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomie et cytologie pathologiques
Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Morbid anatomy and histopathology
Italia	Ortopedia e traumatologia	Anatomia patologica
Κύπρος	Ορθοπαιδική	Παθολογοανατομία – Ιστολογία
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Patoloģija
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patologija
Luxembourg	Orthopédie	Anatomie pathologique
Magyarország	Ortopédia	Patológia
Malta	Kirurgija Ortopedika	Istopatoloģija
Nederland	Orthopedie	Pathologie
Österreich	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	Pathologie
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Patomorfologia
Portugal	Ortopedia	Anatomia patologica
Slovenija	Ortopedska kirurgija	Anatomska patologija in citopatologija
Slovensko	Ortopédia	Patologická anatomia
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia / Ortopedi och traumatologi	Patologia / Patologi
Sverige	Ortopedi	Klinisk patologi
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology

Kraj	<i>Neurologia</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	<i>Psychiatria</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Neurologie	Psychiatrie
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie
Danmark	Neurologi eller medicinske nervesygdomme	Psykiatri
Deutschland	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapie
Eesti	Neuroloogia	Psühhiaatria
Ελλάς	Νευρολογία	Ψυχιατρική
España	Neurología	Psiquiatría
France	Neurologie	Psychiatrie
Ireland	Neurology	Psychiatry
Italia	Neurologia	Psichiatria
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική
Latvija	Neiroloģija	Psihiatrija
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija
Luxembourg	Neurologie	Psychiatrie
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria
Malta	Newroloġija	Psikjatrija
Nederland	Neurologie	Psychiatrie
Österreich	Neurologie	Psychiatrie
Polska	Neurologia	Psychiatria
Portugal	Neurologia	Psiquiatria
Slovenija	Nevrologija	Psihiatrija
Slovensko	Neurológia	Psychiatria
Suomi/Finland	Neurologia / Neurologi	Psykiatria / Psykiatri
Sverige	Neurologi	Psykiatri
United Kingdom	Neurology	General psychiatry

Kraj	<i>Diagnostyka radiologiczna</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	<i>Radioterapia</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Radiodiagnostic / Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie / Radiotherapie-oncologie
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie
Danmark	Diagnostik radiologi eller røntgenundersøgelse	Onkologi
Deutschland	Diagnostische Radiologie	Strahlentherapie
Eesti	Radioloogia	Onkoloogia
Ελλάς	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική – Ογκολογία
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica
France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie radiothérapique
Ireland	Diagnostic radiology	Radiation oncology
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija
Luxembourg	Radiodiagnostic	Radiothérapie
Magyarország	Radiológia	Sugárterápia
Malta	Radjoloġija	Onkoloġija u Radjoterapija
Nederland	Radiologie	Radiotherapie
Österreich	Medizinische Radiologie-Diagnostik	Strahlentherapie - Radioonkologie
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia
Suomi/Finland	Radiologia / Radiologi	Syöpätaudit / Cancersjukdomar
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology

Kraj	<i>Chirurgia plastyczna</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat	<i>Biologia kliniczna</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique / Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde	Biologie clinique / Klinische biologie
Česká republika	Plastická chirurgie	
Danmark	Plastikkirurgi	
Deutschland	Plastische Chirurgie	
Eesti	Plastika- ja rekonstruktiivkirurgia	Laborimeditsiin
Ελλάς	Πλαστική Χειρουργική	
España	Cirugía plástica y reparadora	Análisis clínicos
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	Biologie médicale
Ireland	Plastic, reconstructive and aesthetic surgery	
Italia	Chirurgia plastica e ricostruttiva	Patologia clinica
Κύπρος	Πλαστική Χειρουργική	
Latvija	Plastiskā ķirurģija	
Lietuva	Plastinė ir rekonstrukcinė chirurgija	Laboratorinė medicina
Luxembourg	Chirurgie plastique	Biologie clinique
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet	Orvosi laboratórium diagnosztika
Malta	Ķirurgija Plastika	
Nederland	Plastische chirurgie	
Österreich	Plastische Chirurgie	Medizinische Biologie
Polska	Chirurgia plastyczna	Diagnostyka laboratoryjna
Portugal	Cirurgia plástica e reconstrutiva	Patologia clínica
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Slovensko	Plastická chirurgia	
Suomi/Finland	Plastiikkirurgia / Plastikkirurgi	
Sverige	Plastikkirurgi	
United Kingdom	Plastic surgery	

Kraj	Mikrobiologia-bakteriologia Minimalny czas szkolenia: 4 lata	Chemia biologiczna Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien		
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi
Deutschland	Mikrobiologie und Infektionsepidemiologie	
Eesti		
Ελλάς	1. Ιατρική Βιοπαθολογία 2. Μικροβιολογία	
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica
France		
Ireland	Microbiology	Chemical pathology
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica
Κύπρος	Μικροβιολογία	
Latvija	Mikrobioloģija	
Lietuva		
Luxembourg	Microbiologie	Chimie biologique
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Malta	Mikrobijoloġija	Patoloġija Kimika
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie
Österreich	Hygiene und Mikrobiologie	Medizinische und Chemische Labordiagnostik
Polska	Mikrobiologia lekarska	
Portugal		
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia / Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia / Klinisk kemi
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology

Kraj	<i>Immunologia</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	<i>Chirurgia klatki piersiowej</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien		Chirurgie thoracique / Heelkunde op de thorax (*)
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Kardiochirurgie
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi eller brysthulens kirurgiske sygdomme
Deutschland		Herzchirurgie
Eesti		Torakaalkirurgia
Ελλάς		Χειρουργική Θώρακος
España	Immunología	Cirugía torácica
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire
Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Thoracic surgery
Italia		Chirurgia toracica; Cardiochirurgia
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος
Latvija	Imunoloģija	Torakālā ķirurgija
Lietuva		Krūtinės chirurgija
Luxembourg		Chirurgie thoracique
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkassebészet
Malta	Immunoloġija	Kirurgija Kardjo-Toraċika
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie
Österreich	Immunologie	
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersiowej
Portugal		Cirurgia cardiotorácica
Slovenija		Torakalna kirurgija
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia
Suomi/Finland		Sydän- ja rintaelinkirurgia / Hjärt- och thoraxkirurgi
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery

Daty uchylecia w rozumieniu art. 27 ust. 5:

(*) 1 stycznia 1983

Kraj	<i>Chirurgia dziecięca</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat	<i>Chirurgia naczyniowa</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien		Chirurgie des vaisseaux / Bloedvatenheelkunde (*)
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie
Danmark		Karkirurgi eller kirurgiske blodkarsygdomme
Deutschland	Kinderchirurgie	
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia
Ελλάς	Χειρουργική Παιδών	Αγγειοχειρουργική
España	Cirurgía pediátrica	Angiología y cirugía vascular
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire
Ireland	Paediatric surgery	
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare
Κύπρος	Χειρουργική Παιδών	Χειρουργική Αγγείων
Latvija	Bērnu ķirurgija	Asinsvadu ķirurgija
Lietuva	Vaikų chirurgija	Kraujagyslių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire
Magyarország	Gyermeksebészet	Érsebészet
Malta	Kirurgija Pedjatrika	Kirurgija Vaskolari
Nederland		
Österreich	Kinderchirurgie	
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa
Portugal	Cirurgia pediátrica	Cirurgia vascular
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia
Suomi/Finland	Lastenkirurgia / Barnkirurgi	Verisuonikirurgia / Kärlkirurgi
Sverige	Barn- och ungdomskirurgi	
United Kingdom	Paediatric surgery	

Daty uchylenia w rozumieniu art. 27 ust. 5:

(*) 1 stycznia 1983

Kraj	<i>Kardiologia</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	<i>Gastroenterologia</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie / Gastroenterologie
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie
Danmark	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mavetarmsygdomme
Deutschland	Kardiologie	
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia
Ελλάς	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
España	Cardiología	Aparato digestivo
France	Pathologie cardio-vasculaire	Gastro-entérologie et hépatologie
Ireland	Cardiology	Gastro-enterology
Italia	Cardiologia	Gastroenterologia
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
Latvija	Kardioloģija	Gastroenteroloģija
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija
Luxembourg	Cardiologie et angiologie	Gastro-entérologie
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia
Malta	Kardjoloġija	Gastroenteroloġija
Nederland	Cardiologie	Leer van maag-darm-leverziekten
Österreich		
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia
Slovenija		Gastroenterologija
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia
Suomi/Finland	Kardiologia / Kardiologi	Gastroenterologia / Gastroenterologi
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
United Kingdom	Cardiology	Gastro-enterology

Kraj	<i>Reumatologia</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	<i>Hematologia ogólna</i> Minimalny czas szkolenia: 3 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Rhumathologie / reumatologie	
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství
Danmark	Reumatologi	Hæmatologi eller blodsygdomme
Deutschland		
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia
Ελλάς	Ρευματολογία	Αιματολογία
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia
France	Rhumatologie	
Ireland	Rheumatology	Haematology (clinical and laboratory)
Italia	Reumatologia	Ematologia
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία
Latvija	Reimatoloģija	Hematoloģija
Lietuva	Reumatologija	Hematologija
Luxembourg	Rhumatologie	Hématologie
Magyarország	Reumatológia	Haematológia
Malta	Rewmatoloģija	Ematoloģija
Nederland	Reumatologie	
Österreich		
Polska	Reumatologia	Hematologia
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia
Slovenija		
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia
Suomi/Finland	Reumatologia / Reumatologi	Kliininen hematologia / Klinisk hematologi
Sverige	Reumatologi	Hematologi
United Kingdom	Rheumatology	Haematology

Kraj	<i>Endokrynologia</i> Minimalny czas szkolenia: 3 lata	<i>Fizjoterapia i rehabilitacja medyczna</i> Minimalny czas szkolenia: 3 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien		Médecine physique et réadaptation / Fysische geneeskunde en revalidatie
Česká republika	Endokrinologie	Rehabilitační a fyzikální medicína
Danmark	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme	
Deutschland		Physikalische und Rehabilitative Medizin
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiaatria
Ελλάς	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
España	Endocrinología y nutrición	Rehabilitación
France	Endocrinologie, maladies métaboliques	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus	
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
Latvija	Endokrinoloģija	Rehabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Luxembourg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Magyarország	Endokrinológia	Fizioterápia
Malta	Endokrinoloġija u Dijabete	
Nederland		Revalidatiegeneeskunde
Österreich		Physikalische Medizin
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna
Portugal	Endocrinologia	Fisiatria ou Medicina física e de reabilitação
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia
Suomi/Finland	Endokrynologia / Endokrinologi	Fysiatria / Fysiatrit
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus	

Kraj	<i>Neuropsychiatria</i> Minimalny czas szkolenia: 5 lat	<i>Dermatologia i wenerologia</i> Minimalny czas szkolenia: 3 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Neuropsychiatrie (*)	Dermato-vénérologie / Dermato-venerologie
Česká republika		Dermatovenerologie
Danmark		Dermato-venerologi eller hud- og kønssygdomme
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Eesti		Dermatoveneroloogia
Ελλάς	Νευρολογία – Ψυχιατρική	Δερματολογία – Αφροδισιολογία
España		Dermatología médico-quirúrgica y venereología
France	Neuropsychiatrie (**)	Dermatologie et vénéréologie
Ireland		
Italia	Neuropsychiatria	Dermatologia e venerologia
Κύπρος	Νευρολογία – Ψυχιατρική	Δερματολογία – Αφροδισιολογία
Latvija		Dermatoloģija un veneroloģija
Lietuva		Dermatovenerologija
Luxembourg	Neuropsychiatrie (***)	Dermato-vénérologie
Magyarország		Bőrgyógyászat
Malta		Dermato-venerejoġija
Nederland	Zenuw- en zielsiekten (****)	Dermatologie en venerologie
Österreich	Neurologie und Psychiatrie	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Polska		Dermatologia i wenerologia
Portugal		Dermatovenereologia
Slovenija		Dermatovenerologija
Slovensko	Neuropsychiatria	Dermatovenerológia
Suomi/Finland		Ihotaudit ja allergologia / Hudsjukdomar och allergologi
Sverige		Hud- och könssjukdomar
United Kingdom		

Daty uchylecia w rozumieniu art. 27 ust. 5:

(*) 1 sierpnia 1987 r., z wyjątkiem osób, które rozpoczęły szkolenie przed tym terminem

(**) 31 grudnia 1971 r.;

(***) Dla szkoleń rozpoczętych po 5 marca 1982 r. nie wydaje się dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji.

(****) 9 lipca 1984 r.

Kraj	<i>Radiologia</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	<i>Psychiatria dzieci i młodzieży</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien		
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
Eesti		
Ελλάς	Ακτινολογία – Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική
España	Electroradiología	
France	Électro-radiologie (*)	Pédo-psychiatrie
Ireland	Radiology	Child and adolescent psychiatry
Italia	Radiologia	Neuropsichiatria infantile
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική
Latvija		Bērnu psihiatrija
Lietuva		Vaikų ir paauglių psichiatrija
Luxembourg	Électroradiologie (**)	Psychiatrie infantile
Magyarország	Radiológia	Gyermek- és ifjúságpszichiátria
Malta		
Nederland	Radiologie (***)	
Österreich	Radiologie	
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży
Portugal	Radiologia	Pedopsiquiatria
Slovenija		Otroška in mladostniška psihiatrija
Slovensko		Detská psychiatria
Suomi/Finland		Lastenpsykiatria / Barnpsykiatri
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry

Daty uchylecia w rozumieniu art. 27 ust. 5:

(*) 3 grudnia 1971 r.

(**) Dla szkoleń rozpoczętych po 5 marca 1982 r. nie wydaje się dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji.

(***) 8 lipca 1984 r.

Kraj	<i>Geriatría</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	<i>Nefrología</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien		
Česká republika	Geriatricie	Nefrologie
Danmark	Geriatrici eller alderdommens sygdomme	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme
Deutschland		
Eesti		Nefroloogia
Ελλάς		Νεφρολογία
España	Geriatría	Nefrología
France		Néphrologie
Ireland	Geriatric medicine	Nephrology
Italia	Geriatría	Nefrologia
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία
Latvija		Nefrologija
Lietuva	Geriatrija	Nefrologija
Luxembourg		Néphrologie
Magyarország	Geriatría	Nefrológia
Malta	Ġerjatrija	Nefrologija
Nederland	Klinische geriatricie	
Österreich		
Polska	Geriatría	Nefrologia
Portugal		Nefrologia
Slovenija		Nefrologija
Slovensko	Geriatría	Nefrológia
Suomi/Finland	Geriatría / Geriatrici	Nefrologia / Nefrologi
Sverige	Geriatrici	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)
United Kingdom	Geriatrics	Renal medicine

Kraj	Choroby zakaźne Minimalny czas szkolenia: 4 lata	Zdrowie społeczne i medycyna społeczna Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien		
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie
Danmark	Infektionsmedicin	Samfundsmedicin
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen
Eesti	Infektsioonhaigused	
Ελλάς		Κοινωνική Ιατρική
España		Medicina preventiva y salud pública
France		Santé publique et médecine sociale
Ireland	Infectious diseases	Public health medicine
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	Υγειονομία/Κοινωνική Ιατρική
Latvija	Infektoloģija	
Lietuva	Infektologija	
Luxembourg		Santé publique
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan
Malta	Mard Infettiv	Saħħa Pubblika
Nederland		Maatschappij en gezondheid
Österreich		Sozialmedizin
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia
Portugal	Infeciologia	Saúde pública
Slovenija	Infektologija	Javno zdravje
Slovensko	Infektológia	Hygiena a epidemiológia
Suomi/Finland	Infektiosairaudet / Infektionssjukdomar	Terveysthuolto / Hälsövärd
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine

Kraj	<i>Farmakologia</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	<i>Medycyna pracy</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien		Médecine du travail / Arbeidsgeneeskunde
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin
Eesti		
Ελλάς		Ιατρική της Εργασίας
España	Farmacología clínica	
France		Médecine du travail
Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine
Italia		Medicina del lavoro
Κύπρος		Ιατρική της Εργασίας
Latvija		Arodslimības
Lietuva		Darbo medicina
Luxembourg		Médecine du travail
Magyarország	Klinikai farmakológia	Foglalkozás-orvostan (üzemorvostan)
Malta	Farmakoloġija Klinika u t-Terapewtika	Mediċina Okkupazzjonali
Nederland		— Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde — Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeits- und Betriebsmedizin
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy
Portugal		Medicina do trabalho
Slovenija		Medicina dela, prometa in športa
Slovensko	Klinická farmakológia	Klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito / Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto / Företagshälsovård
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes- och miljömedicin
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine

Kraj	<i>Alergologia</i> Minimalny czas szkolenia: 3 lata	<i>Medycyna nuklearna</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata
	Tytuł:	Tytuł:
Belgique/België/Belgien		Médecine nucléaire / Nucleaire geneeskunde
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleární medicína
Danmark	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomheds sygdomme	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
Deutschland		Nuklearmedizin
Eesti		
Ελλάς	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
España	Alergología	Medicina nuclear
France		Médecine nucléaire
Ireland		
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
Latvija	Alergoloģija	
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija	
Luxembourg		Médecine nucléaire
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina (izotóp diagnosztika)
Malta		Medicina Nukleari
Nederland	Allergologie en inwendige geneeskunde	Nucleaire geneeskunde
Österreich		Nuklearmedizin
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear
Slovenija		Nuklearna medicina
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede / Klinisk fysiologi och nukleärmedicin
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin
United Kingdom		Nuclear medicine

Kraj	Chirurgia szczękowo-twarzowa (podstawowe szkolenie medyczne) Minimalny czas szkolenia: 5 lat Tytuł:
Belgique/België/Belgien	
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie
Danmark	
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	Cirugía oral y maxilofacial
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie
Ireland	
Italia	Chirurgia maxillo-facciale
Κύπρος	
Latvija	Mutes, sejas un žokļu ķirurgija
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie maxillo-faciale
Magyarország	Szájsebészet
Malta	
Nederland	
Österreich	Mund- Kiefer – und Gesichtschirurgie
Polska	Chirurgia szczękowo-twarzowa
Portugal	Cirurgia maxilo-facial
Slovenija	Maxilofacialna kirurgija
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

5.1.4. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji lekarzy ogólnych

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
België/ Belgique/ Belgien	Ministerieel erkenningsbesluit van huisarts / Arrêté ministériel d'agrément de médecin généraliste	Huisarts / Médecin généraliste	31 grudnia 1994
Česká republika	Diplom o specializaci „všeobecné lékařství“	Všeobecný lékař	1 maja 2004
Danmark	Tilladelse til at anvende betegnelsen alment praktiserende læge / Speciallæge i almen medicin	Alment praktiserende læge / Speciallæge i almen medicin	31 grudnia 1994
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztin für Allgemeinmedizin	31 grudnia 1994
Eesti	Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1 maja 2004
Ελλάς	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής ιατρικής	31 grudnia 1994
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31 grudnia 1994
France	Diplôme d'État de docteur en médecine (avec document annexé attestant la formation spécifique en médecine générale)	Médecin qualifié en médecine générale	31 grudnia 1994
Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31 grudnia 1994
Italia	Attestato di formazione specifica in medicina generale	Medico di medicina generale	31 grudnia 1994
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Γενικού Ιατρού	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1 maja 2004
Latvija	Çimenes ārsta sertifikāts	Çimenes (vispārējās prakses) ārsts	1 maja 2004
Lietuva	Šeimos gydytojo rezidentūros pažymėjimas	Šeimos medicinos gydytojas	1 maja 2004
Luxembourg	Il n'existe pas de titre, parce qu'il n'y a pas de formation au Luxembourg	Médecin généraliste	31 grudnia 1994
Magyarország	Háziorvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziorvostan szakorvosa	1 maja 2004
Malta	Tabib tal-familja	Medicina tal-familja	1 maja 2004
Nederland	Certificaat van inschrijving in het register van erkende huisartsen van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der geneeskunst	Huisarts	31 grudnia 1994
Österreich	Arzt für Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31 grudnia 1994
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1 maja 2004
Portugal	Diploma do internato complementar de clínica geral	Assistente de clínica geral	31 grudnia 1994

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
Slovenija	Potrđilo o opravljeni specializaciji iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/Specialistka družinske medicine	1 maja 2004
Slovensko	Diplom o špecializácii v odbore „všeobecné lekárstvo”	Všeobecný lekár	1 maja 2004
Suomi/ Finland	Todistus lääkäriin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta / Bevis om tilläggsutbildning av läkare i primärvård	Yleislääkäri / Allmänläkare	31 grudnia 1994
Sverige	Bevis om kompetens som allmänpraktiserande läkare (Europaläkare) utfärdat av Socialstyrelsen	Allmänpraktiserande läkare (Europaläkare)	31 grudnia 1994
United Kingdom	Certificate of prescribed/equivalent experience	General medical practitioner	31 grudnia 1994

V.2 PIEŁĘGNIARKI ODPOWIEDZIALNE ZA OPIEKĘ OGÓLĄ

5.2.1 Program kształcenia pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną

Kształcenie prowadzące do uzyskania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji pielęgniarek/pielęgniarzy odpowiedzialnych za opiekę ogólną składa się z następujących dwóch części.

A. ZAJĘCIA TEORETYCZNE

a. Pielęgniarstwo:	b. Nauki podstawowe:	c. Nauki społeczne:
<ul style="list-style-type: none"> — wiedza i etyka zawodowa — zasady ogólne zdrowia i pielęgniarstwa — zasady pielęgniarstwa w odniesieniu do: <ul style="list-style-type: none"> — medycyny ogólnej i specjalistycznej — chirurgii ogólnej i specjalistycznej — opieki nad dziećmi i pediatrii — opieki położniczej — zdrowia psychicznego i psychiatrii — opieki nad osobami starszymi i geriatrii 	<ul style="list-style-type: none"> — anatomia i fizjologia — patologia — bakteriologia, wirusologia i parazytologia — biofizyka, biochemia i radiologia — dietetyka — higiena: <ul style="list-style-type: none"> — profilaktyka — edukacja zdrowotna — farmakologia 	<ul style="list-style-type: none"> — socjologia, — psychologia — zasady administracji — zasady pedagogiki — ustawodawstwo społeczne i zdrowotne — prawne aspekty pielęgniarstwa

B. ZAJĘCIA KLINICZNE:

pielęgniarstwo w odniesieniu do:

- medycyny ogólnej i specjalistycznej
- chirurgii ogólnej i specjalistycznej
- opieki nad dziećmi i pediatrii
- opieki położniczej
- zdrowia psychicznego i psychiatrii
- opieki nad osobami starszymi i geriatrii
- pielęgniarskiej opieki domowej.

Jeden lub kilka z tych przedmiotów może być nauczanych w ramach innych przedmiotów lub w połączeniu z nimi.

Zajęcia teoretyczne muszą być tak ważone i koordynowane z zajęciami klinicznymi, aby wiedza i umiejętności określone w niniejszym załączniku mogły być zdobyte w podobny sposób.

5.2.2 Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji pielęgniarek odpowiedzialnych za opiekę ogólną

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
België/ Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> — Diploma gegraduateerde verpleger/verpleegster / Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e) / Diplom eines (einer) graduierten Krankenpflegers (-pflegerin) — Diploma in de ziekenhuisverpleegkunde / Brevet d'infirmier(ère) hospitalier(ère) / Brevet eines (einer) Krankenpflegers (-pflegerin) — Brevet van verpleegassistent(e) / Brevet d'hospitalier(ère) / Brevet einer Pflegeassistentin 	<ul style="list-style-type: none"> — De erkende opleidingsinstituten / Les établissements d'enseignement reconnus / Die anerkannten Ausbildungsanstalten — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap / Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française / Der zuständige Prüfungsausschuß der Deutschsprachigen Gemeinschaft 	<ul style="list-style-type: none"> — Hospitalier(ère) / Verpleegassistent(e) — Infirmier(ère) hospitalier(ère) / Ziekenhuisverpleger(-verpleegster) 	29 czerwca 1979
Česká republika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetrovatelství ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS.), accompanied by the following certificate: Vysvědčení o absolutoriu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Všeobecná sestra 2. Všeobecný ošetrovatel 	1 maja 2004
Danmark	Eksamensbevis efter gennemført sygeplejerskeuddannelse	Sygeplejerskole godkendt af Undervisningsministeriet	Sygeplejerske	29 czerwca 1979
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	<ul style="list-style-type: none"> — Krankenschwester — Krankenpfleger 	29 czerwca 1979
Eesti	Diplom õe erialal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool 3. Kohtla-Järve Meditsiinikool 	õde	1 maja 2004
Ελλάς	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πτυχίο Νοσηλευτικής Παν/μίου Αθηνών 2. Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 3. Πτυχίο Αξιοματικών Νοσηλευτικής 4. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 5. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 6. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πανεπιστήμιο Αθηνών 2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Εθνικής Άμυνας 4. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 5. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 6. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 	Διπλωματούχος ή πτυχιούχος νοσοκόμος, νοσηλεύτης ή νοσηλεύτρια	1 stycznia 1981

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
España	Título de Diplomado universitario en Enfermería	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad	Enfermero/a diplomado/a	1 stycznia 1986
France	— Diplôme d'État d'infirmier(ère) — Diplôme d'État d'infirmier(ère) délivré en vertu du décret n° 99-1147 du 29 décembre 1999	Le ministère de la santé	Infirmier(ère)	29 czerwca 1979
Ireland	Certificate of Registered General Nurse	An Bord Altranais (The Nursing Board)	Registered General Nurse	29 czerwca 1979
Italia	Diploma di infermiere professionale	Scuole riconosciute dallo Stato	Infermiere professionale	29 czerwca 1979
Κύπρος	Δίπλωμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1 maja 2004
Latvija	1. Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu 2. Māsas diploms	1. Māsu skolas 2. Universitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu	Māsa	1 maja 2004
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija	Bendrosios praktikos slaugytojas	1 maja 2004
Luxembourg	— Diplôme d'État d'infirmier — Diplôme d'État d'infirmier hospitalier gradué	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29 czerwca 1979
Magyarország	1. Ápoló bizonyítvány 2. Diplomás ápoló oklevél 3. Egyetemi okleveles ápoló oklevél	1. Iskola 2. Egyetem / főiskola 3. Egyetem	Ápoló	1 maja 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji tal-infermerija	Universita 'ta' Malta	Infermier Registrat tal-Ewwel Livell	1 maja 2004
Nederland	1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A 2. Diploma verpleegkundige MBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige) 3. Diploma verpleegkundige HBOV (Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige) 4. Diploma beroepsonderwijs verpleegkundige – Kwalificatieniveau 4 5. Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige – Kwalificatieniveau 5	1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 4. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling 5. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling	Verpleegkundige	29 czerwca 1979

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
Österreich	<ol style="list-style-type: none"> Diplom als „Diplomierte Gesundheits- und Krankenschwester, Diplomierter Gesundheits- und Krankenpfleger” Diplom als „Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger” 	<ol style="list-style-type: none"> Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege Allgemeine Krankenpflegeschule 	<ul style="list-style-type: none"> — Diplomierte Krankenschwester — Diplomierter Krankenpfleger 	1 stycznia 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z tytułem „magister pielęgniarstwa”	<ol style="list-style-type: none"> Uniwersytet Medyczny Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego 	Pielgniarka	1 maja 2004
Portugal	<ol style="list-style-type: none"> Diploma do curso de enfermagem geral Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem Carta de curso de licenciatura em enfermagem 	<ol style="list-style-type: none"> Escolas de Enfermagem Escolas Superiores de Enfermagem Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores de Saúde 	Enfermeiro	1 stycznia 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana medicinska sestra / diplomirani zdravstvenik”	<ol style="list-style-type: none"> Univerza Visoka strokovna šola 	Diplomirana medicinska sestra/ Diplomirani zdravstvenik	1 maja 2004
Slovensko	<ol style="list-style-type: none"> Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister z ošetrovatelstva” („Mgr.”) Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „bakalár z ošetrovatelstva” („Bc.”) Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra 	<ol style="list-style-type: none"> Vysoká škola Vysoká škola Stredná zdravotnícka škola 	Sestra	1 maja 2004
Suomi/ Finland	<ol style="list-style-type: none"> Sairaanhoitajan tutkinto/Sjukskötarexamen Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, sairaanhoitaja (AMK)/Yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, sjukskötare (YH) 	<ol style="list-style-type: none"> Terveystieteidenoppilaitokset/Hälsovårdsläroanstalter Ammattikorkeakoulut/Yrkeshögskolor 	Sairaanhoitaja / Sjukskötare	1 stycznia 1994
Sverige	Sjukskötarskeexamen	Universitet eller högskola	Sjukskötarska	1 stycznia 1994
United Kingdom	Statement of Registration as a Registered General Nurse in part 1 or part 12 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Various	<ul style="list-style-type: none"> — State Registered Nurse — Registered General Nurse 	29 czerwca 1979

V.3. LEKARZ DENTYSTA

5.3.1 Program studiów dla lekarzy dentystów

Program studiów zakończonych uzyskaniem dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji w dziedzinie stomatologii zawiera co najmniej następujące przedmioty. Jeden lub kilka z tych przedmiotów może być nauczanych w ramach innych przedmiotów lub w połączeniu z nimi.

A. Przedmioty podstawowe:	B. Przedmioty medyczno-biologiczne i ogólne przedmioty medyczne	C. Przedmioty bezpośrednio związane ze stomatologią
<ul style="list-style-type: none"> — chemia — fizyka — biologia 	<ul style="list-style-type: none"> — anatomia — embriologia — histologia łącznie z cytologią — fizjologia — biochemia (lub chemia fizjologiczna) — anatomia patologiczna — patologia ogólna — farmakologia — mikrobiologia — higiena — medycyna zapobiegawcza i epidemiologia — radiologia — rehabilitacja — chirurgia ogólna — medycyna rodzinna łącznie z pediatrią — otorynolaryngologia — dermatologia i wenerologia — psychologia ogólna – psychiatria – neurologia — anestezjologia 	<ul style="list-style-type: none"> — protetyka stomatologiczna — materiały i sprzęt dentystyczny — stomatologia zachowawcza — stomatologia zapobiegawcza — środki znieczulające i uspokajające — chirurgia stomatologiczna — patologia ukierunkowana na stomatologię — praktyka kliniczna — stomatologia dziecięca — ortodoncja — periodontologia — radiologia stomatologiczna — zgryz i funkcje szczęki — organizacja zawodowa, etyka i prawo — społeczne aspekty stomatologii

5.3.2 Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji lekarzy dentystów

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van tandarts / Diplôme licencié en science dentaire	<ul style="list-style-type: none"> — De universiteiten / Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap / Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 		Licentiaat in de tandheelkunde / Licencié en science dentaire	28 stycznia 1980
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubní lékařství (doktor zubního lékařství, Dr. med. Dent.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	Zubní lékař	1 maja 2004
Danmark	Bevis for tandlægeeksamen (odontologisk kandidat-eksamen)	Tandlægehøjskolerne, Sundhedsvidenskabeligt universitetsfakultet	Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	28 stycznia 1980

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28 stycznia 1980
Eesti	Diplom hambaarstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1 maja 2004
Ελλάς	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πανεπιστήμιο		Οδοντίατρος ή χειρουργός οδοντίατρος	1 stycznia 1981
España	Título de Licenciado en Odontología	El rector de una universidad		Licenciado en odontología	1 stycznia 1986
France	Diplôme d'État de docteur en chirurgie dentaire	Universités		Chirurgien-dentiste	28 stycznia 1980
Ireland	— Bachelor in Dental Science (B.Dent.Sc.) — Bachelor of Dental Surgery (BDS) — Licentiate in Dental Surgery (LDS)	— Universities — Royal College of Surgeons in Ireland		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28 stycznia 1980
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio dell'odontoiatria e protesi dentaria	Odontoiatra	28 stycznia 1980
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Οδοντίατρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντίατρος	1 maja 2004
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes tipa augstskola	Rezidenta diploms par zobārsta pēcdiploma izglītības programmas pabeigšanu, ko izsniedz universitātes tipa augstskola un „Sertifikāts” – kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu zobārstniecībā	Zobārsts	1 maja 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją	Gydytojas odontologas	1 maja 2004
Luxembourg	Diplôme d'État de docteur en médecine dentaire	Jury d'examen d'État		Médecin-dentiste	28 stycznia 1980
Magyarország	Fogorvos oklevél (doctor medicinae dentariae, abbrev.: dr. med. dent.)	Egyetem		Fogorvos	1 maja 2004

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
Malta	Lawrja fil- Kirurgija Dentali	Universita' ta Malta		Kirurgu Dentali	1 maja 2004
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28 stycznia 1980
Österreich	Bescheid über die Verleihung des akademischen Grades „Doktor der Zahnheilkunde“	Medizinische Fakultät der Universität		Zahnarzt	1 stycznia 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem „lekarz dentysta”	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarsko – Dentystyczny Egzamin Państwowy	Lekarz dentysta	1 maja 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	— Faculdades — Institutos Superiores		Médico dentista	1 stycznia 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine”	— Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic zobozdravnik/zobozdravnica	Doktor dentalne medicine/ Doktorica dentalne medicine	1 maja 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor zubného lekárstva” („MDDr.”)	— Vysoká škola		Zubný lekár	1 maja 2004
Suomi/ Finland	Hammaslääketieteen lisen-siaatin tutkinto / Odontologie licentiatexamen	— Helsingin yliopisto / Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	Terveydenhuollon oikeus-turvakeskuksen päätös käytännön palvelun hyväksymisestä / Beslut av Rättskyddscentralen för hälsovården om godkännande av praktisk tjänstgöring	Hammaslääkäri / Tandläkare	1 stycznia 1994
Sverige	Tandläkarexamen	— Universitetet i Umeå — Universitetet i Göteborg — Karolinska Institutet — Malmö Högskola	Endast för examensbevis som erhållits före den 1 juli 1995, ett utbildningsbevis som utfärdats av Socialstyrelsen	Tandläkare	1 stycznia 1994
United Kingdom	— Bachelor of Dental Surgery (BDS or B.Ch.D.) — Licentiate in Dental Surgery	— Universities — Royal Colleges		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28 stycznia 1980

5.3.3 Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji wyspecjalizowanych lekarzy dentystów

Ortodoncja			
Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Data odniesienia
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen	28 stycznia 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie;	Landes Zahnärztekammer	28 stycznia 1980
Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontia erialal	Tartu Ülikool	1 maja 2004
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Ορθοδοντικής	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1 stycznia 1981
France	Titre de spécialiste en orthodontie	Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes	28 stycznia 1980
Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28 stycznia 1980
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1 maja 2004
Latvija	„Sertifikāts” – kompetentas iestādes izsniegts dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu ortodontijā	Latvijas Ārstu biedrība	1 maja 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1 maja 2004
Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1 maja 2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fl-Ortodonċja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1 maja 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28 stycznia 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych	1 maja 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zobne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1 maja 2004
Suomi/ Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, hampaiston oikomishoito / Specialtand-läkarexamen, tandreglering	— Helsingin yliopisto / Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1 stycznia 1994
Sverige	Bevis om specialistkompetens i tandreglering	Socialstyrelsen	1 stycznia 1994
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose	28 stycznia 1980

Chirurgia stomatologiczna

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Data odniesienia
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i hospitalsodontologi	Sundhedsstyrelsen	28 stycznia 1980
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/ Mundchirurgie	Landes Zahnärztekammer	28 stycznia 1980
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1 stycznia 2003
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28 stycznia 1980
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1 maja 2004
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1 maja 2004
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1 maja 2004
Malta	Ċertifikat ta' speċjalista dentali fil-Kirurgija tal-halq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1 maja 2004
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28 stycznia 1980
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1 maja 2004
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1 maja 2004
Suomi/ Finland	Erikoishammaslääkärin tutkinto, suu- ja leuka-kirurgia / Specialtandläkar-examen, oral och maxillofacial kirurgi	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1 stycznia 1994
Sverige	Bevis om specialist-kompetens i tandsystemets kirurgiska sjukdomar	Socialstyrelsen	1 stycznia 1994
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28 stycznia 1980

V.4. LEKARZ WETERYNARII

5.4.1 Program studiów dla lekarzy weterynarii

Program studiów prowadzących do uzyskania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji lekarza weterynarii powinien obejmować co najmniej poniższe przedmioty.

Nauczanie jednego lub kilku z tych przedmiotów może się odbywać w ramach lub w związku z innymi przedmiotami.

A. Przedmioty podstawowe:	B. Przedmioty szczegółowe:			
	a. Nauki podstawowe:	b. Nauki kliniczne:	c. Produkcja zwierzęca	d. Higiena żywności:
<ul style="list-style-type: none"> — fizyka — chemia — biologia świata zwierząt — biologia świata roślin — matematyka stosowana nauk biologicznych 	<ul style="list-style-type: none"> — anatomia (włącznie z histologią i embriologią) — fizjologia — biochemia — genetyka — farmakologia — farmacja — toksykologia — mikrobiologia — immunologia — epidemiologia — etyka zawodowa 	<ul style="list-style-type: none"> — położnictwo — patologia (włącznie z anatomią patologiczną) — parazytologia — medycyna i chirurgia kliniczna (włącznie z anestezjologią) — zajęcia kliniczne dotyczące zwierząt domowych, drobiu i innych gatunków zwierząt — profilaktyka — radiologia — reprodukcja i zakłócenia w reprodukcji — państwowe służby weterynaryjne i zdrowie publiczne — ustawodawstwo weterynaryjne i medycyna sądowa — terapeutyka — propedeutyka 	<ul style="list-style-type: none"> — produkcja zwierzęca — żywienie zwierząt — agronomia — ekonomika rolnictwa — hodowla zwierząt — higiena weterynaryjna — etiologia i ochrona zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> — inspekcja i kontrola zwierzęcych artykułów spożywczych lub artykułów spożywczych pochodzenia zwierzęcego — higiena i technologia żywności — prace praktyczne (włącznie z praktykami w miejscach uboju i obróbki środków spożywczych)

Kształcenie praktyczne może przybrać formę stażu, o ile odbywa się on w pełnym wymiarze czasu i pod bezpośrednią kontrolą właściwego organu i nie przekracza sześciu miesięcy, w ramach pięcioletniego okresu całkowitych studiów.

Rozłożenie nauczania teoretycznego i praktycznego na poszczególne grupy materiału powinno być zrównoważone i skoordynowane w taki sposób, żeby wiadomości i doświadczenie mogły być osiągnięte w sposób, który pozwoli lekarzowi weterynarii na wywiązywanie się ze wszystkich jego zadań.

5.4.2 Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji lekarzy weterynarii

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Data odniesienia
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van dierenarts / Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	<ul style="list-style-type: none"> — De universiteiten/ Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap / Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 		21 grudnia 1980

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Data odniesienia
Česká republika	— Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) — Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.)	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1 maja 2004
Danmark	Bevis for bestået kandidateksamen i veterinærvidenskab	Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole		21 grudnia 1980
Deutschland	Zeugnis über das Ergebnis des Dritten Abschnitts der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer Universität oder Hochschule		21 grudnia 1980
Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmeditsiini õppekava	Eesti Põllumajandusülikool		1 maja 2004
Ελλάς	Πτυχίο Κτηνιατρικής	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας		1 stycznia 1981
España	Título de Licenciado en Veterinaria	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad		1 stycznia 1986
France	Diplôme d'État de docteur vétérinaire			21 grudnia 1980
Ireland	— Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) — Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS)			21 grudnia 1980
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina veterinaria	1 stycznia 1985
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνιάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο		1 maja 2004
Latvija	Veterinārārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte		1 maja 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM))	Lietuvos Veterinarijos Akademija		1 maja 2004

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Data odniesienia
Luxembourg	Diplôme d'État de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'État		21 grudnia 1980
Magyarország	Állatorvos doktor oklevél – dr. med. vet.	Szent István Egyetem Állatorvostudományi Kar		1 maja 2004
Malta	Liċenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurgi Veterinarji		1 maja 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeneeskundig/veeartsenijkundig examen			21 grudnia 1980
Österreich	— Diplom-Tierarzt — Magister medicinae veterinariae	Universität	— Doktor der Veterinärmedizin — Doctor medicinae veterinariae — Fachtierarzt	1 stycznia 1994
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2. Akademia Rolnicza we Wrocławiu 3. Akademia Rolnicza w Lublinie 4. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		1 maja 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária	Universidade		1 stycznia 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine”	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1 maja 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor veterinárskej medicíny” („MVDr.”)	Univerzita veterinárskeho lekárstva		1 maja 2004
Suomi/Finland	Eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto / Veterinärmedicin licentiaexamen	Helsingin yliopisto/ Helsingfors universitet		1 stycznia 1994
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuniversitet		1 stycznia 1994
United Kingdom	1. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 2. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 3. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMB) 4. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 5. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 6. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	1. University of Bristol 2. University of Liverpool 3. University of Cambridge 4. University of Edinburgh 5. University of Glasgow 6. University of London		21 grudnia 1980

V.5. POŁOŻNE

5.5.1 Program kształcenia położnych (kształcenie typu I i II)

Kształcenie prowadzące do uzyskania dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji położnej składa się z następujących dwóch części:

A. SZKOLENIE TEORETYCZNE I TECHNICZNE

a. Przedmioty ogólne:	b. Przedmioty specyficzne dla działalności położnych:
<ul style="list-style-type: none"> — podstawy anatomii i fizjologii — podstawy patologii — podstawy bakteriologii, wirusologii i parazytologii — podstawy biofizyki, biochemii i radiologii — pediatria, w szczególności w odniesieniu do noworodków — higiena, edukacja zdrowotna, profilaktyka, wczesne wykrywanie chorób — żywienie i dietetyka, w szczególności w odniesieniu do kobiet, noworodków i małych dzieci — podstawy socjologii i zagadnienia socjomedyczne — podstawy farmakologii — psychologia — pedagogika — ustawodawstwo zdrowotne i społeczne oraz organizacja służby zdrowia — etyka zawodowa i prawo zawodowe — edukacja seksualna i planowanie rodziny — ochrona prawna matki i dziecka 	<ul style="list-style-type: none"> — anatomia i fizjologia — embriologia i rozwój płodu — ciąża, poród i połów — patologia ginekologiczna i położnicza — przygotowanie do porodu i rodzielstwa, z aspektami psychologicznymi — przygotowanie do przyjęcia porodu (obejmujące znajomość i używanie sprzętu technicznego w położnictwie) — znieczulenie, narkoza i resuscytacja — fizjologia i patologia noworodka — kontrola i opieka nad noworodkiem — czynniki psychologiczne i społeczne

B. KSZTAŁCENIE PRAKTYCZNE I KLINICZNE

Kształcenie przeprowadzane jest pod właściwym nadzorem:

- Poradnictwo dla kobiet ciężarnych obejmujące co najmniej 100 badań prenatalnych.
- Kontrola i opieka nad co najmniej 40 ciężarnymi.
- Przyjęcie przez uczennicę co najmniej 40 porodów; jeżeli z powodu braku rodzących nie można osiągnąć tej liczby, można ją zmniejszyć do minimum 30, pod warunkiem że uczennica asystuje przy 20 dalszych porodach.
- Aktywne uczestnictwo w przyjmowaniu porodów z położenia miednicowego. Jeśli nie jest to możliwe z uwagi na brak porodów z położenia miednicowego, praktyka może odbywać się w sytuacjach symulowanych.
- Doświadczenie w nacinaniu krocza i wprowadzenie do szycia chirurgicznego Wprowadzenie to powinno obejmować zajęcia teoretyczne i praktykę kliniczną. Praktyka szycia chirurgicznego obejmuje szycie rany po nacięciu krocza i nieskomplikowanej rany po pęknięciu krocza. Może odbywać się w sytuacji symulowanej tylko w razie absolutnej konieczności.
- Kontrola i opieka nad co najmniej 40 kobietami w ciąży zagrożonej lub w czasie porodu lub w okresie poporodowym.
- Kontrola i opieka (w tym badanie) nad co najmniej 100 kobietami i zdrowymi noworodkami w okresie poporodowym.
- Obserwacja i opieka nad noworodkami wymagającymi szczególnej opieki, obejmująca noworodki niedonoszone, przenoszone, z niską masą urodzeniową oraz chore.
- Opieka nad kobietami z warunkami patologicznymi w dziedzinie ginekologii i położnictwa.
- Wstęp do opieki w zakresie medycyny i chirurgii. Wprowadzenie to powinno obejmować zajęcia teoretyczne i praktykę kliniczną.

Szkolenie teoretyczne i techniczne (część A programu kształcenia) jest równoważne i skoordynowane ze szkoleniem klinicznym (część B tego samego programu) w taki sposób, aby wiedza i doświadczenie wymienione w niniejszym załączniku mogły zostać nabyte we właściwy sposób.

Zajęcia kliniczne powinny odbywać się w formie nadzorowanego stażu w oddziałach szpitala lub innych placówkach usług zdrowotnych zatwierdzonych przez właściwe organy lub instytucje. W czasie tego szkolenia uczennice kształcące się na położne uczestniczą w pracy oddziałów w zakresie, w jakim uczestnictwo to przyczynia się do ich kształcenia. Zaznajamia się je z zakresem obowiązków objętych położnictwem.

5.5.2. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji położnych

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van vroedvrouw / Diplôme d'accoucheuse	— De erkende opleidingsinstututen / Les établissements d'enseignement — De bevoegde Examen- commissie van de Vlaamse Gemeenschap / Le Jury compé- tent d'enseignement de la Communauté française	Vroedvrouw / Accoucheuse	23 stycznia 1983
Česká repu- blika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřova- telství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.) — Vysvědčení o státní závě- rečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplomo- vaný specialista, DiS). — Vysvědčení o absolutoriu	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem	Porodní asistentka/porodní asistent	1 maja 2004
Danmark	Bevis for bestået jordemoder- eksamen	Danmarks jordemoderskole	Jordemoder	23 stycznia 1983
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungspfleger	Staatlicher Prüfungsausschuss	— Hebamme — Entbindungspfleger	23 stycznia 1983
Eesti	Diplom ämmaemanda erialal	1. Tallinna Meditsiiniikool 2. Tartu Meditsiiniikool	— Ämmaemand	1 maja 2004
Ελλάς	1. Πτυχίο Τμήματος Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαι- δευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 2. Πτυχίο του Τμήματος Μαιών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (KATEE) 3. Πτυχίο Μαιίας Ανωτέρας Σχολής Μαιών	1. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) 2. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	— Μαία — Μαιευτής	23 stycznia 1983
España	— Título de matrona — Título de asistente obstétrico (matrona) — Título de enfermería obstétrica- ginecológica	Ministerio de Educación y Cultura	— Matrona — Asistente obstétrico	1 stycznia 1986

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
France	Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23 stycznia 1983
Ireland	Certificate in Midwifery	An Board Altranais	Midwife	23 stycznia 1983
Italia	Diploma d'ostetrica	Scuole riconosciute dallo Stato	Ostetrica	23 stycznia 1983
Κύπρος	Δίπλωμα στο μεταβασικό πρόγραμμα Μαιευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1 maja 2004
Latvija	Diploms par vecmātes kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1 maja 2004
Lietuva	<p>1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją</p> <p>— Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje</p> <p>2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesinės kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją</p> <p>— Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje</p> <p>3. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetinės studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją</p>	<p>1. Universitetas</p> <p>2. Kolegija</p> <p>3. Kolegija</p>	Akušeris	1 maja 2004
Luxembourg	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Sage-femme	23 stycznia 1983
Magyarország	Szülész nő bizonysítvány	Iskola/főiskola	Szülész nő	1 maja 2004
Malta	Lawrja jew diploma fl-Istudji tal-Qwiebel	Universita' ta' Malta	Qabla	1 maja 2004
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidingsinstellingen	Verloskundige	23 stycznia 1983

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Tytuł zawodowy	Data odniesienia
Österreich	Hebammen-Diplom	— Hebammenakademie Bundeshebammenlehranstalt	Hebamme	1 stycznia 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku położnictwo z tytułem „magister położnictwa”	1. Uniwersytet Medyczny 2. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Położna	1 maja 2004
Portugal	1. Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica 2. Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica 3. Diploma (do curso de pós-licenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. Ecolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. — Escolas Superiores de Enfermagem — Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1 stycznia 1986
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana babica/diplomirani babičar”	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/diplomirani babičar	1 maja 2004
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „bakalár z pôrodnej asistencie” („Bc.”) 2. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná pôrodná asistentka	1. Vysoká škola	Pôrodná asistentka	1 maja 2004
Suomi/ Finland	1. Kättilön tutkinto/barnmorskeexamen 2. Sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, kättilö (AMK)/ yrkeshögskoleexamen inom hälsovård och det sociala området, barnmorska (YH)	1. Terveystieteiden tutkimuskeskus/ hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/ Yrkehögskolor	Kättilö / Barnmorska	1 stycznia 1994
Sverige	Barnmorskeexamen	Universitet eller högskola	Barnmorska	1 stycznia 1994
United Kingdom	Statement of registration as a Midwife on part 10 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health visiting	Various	Midwife	23 stycznia 1983

V.6. FARMACEUTA

5.6.1. Kształcenie zawodowe farmaceutów

- biologia roślin i zwierząt
- fizyka
- chemia ogólna i nieorganiczna
- chemia organiczna
- chemia analityczna
- chemia farmaceutyczna łącznie z analizą produktów leczniczych
- biochemia (medyczna) ogólna i stosowana
- anatomia i fizjologia; terminologia medyczna
- mikrobiologia
- farmakologia i farmakoterapia
- technologia farmaceutyczna
- toksykologia
- farmakognozja
- ustawodawstwo oraz, gdzie stosowne, etyka zawodowa

Podział między kształceniem teoretycznym i praktycznym w odniesieniu do każdego z przedmiotów nadaje teorii znaczenie wystarczające do zachowania uniwersyteckiego charakteru kształcenia.

5.6.2. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji farmaceutów

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Data odniesienia
België/ Belgique/ Belgien	Diploma van apotheker / Diplôme de pharmaciens	— De universiteiten/ Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/ Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		1 października 1987
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1 maja 2004
Danmark	Bevis for bestået farmaceutisk kandidateksamen	Danmarks Farmaceutiske Højskole		1 października 1987
Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1 października 1987
Eesti	Diplom proviisori õppekava läbimise	Tartu Ülikool		1 maja 2004
Ελλάς	Άδεια άσκησης φαρμακευτικού επαγγέλματος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1 października 1987
España	Título de licenciado en farmacia	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad		1 października 1987
France	— Diplôme d'État de pharmaciens — Diplôme d'État de docteur en pharmacie	Universités		1 października 1987

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Data odniesienia
Ireland	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1 października 1987
Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in seguito ad un esame di Stato	Università		1 listopada 1993
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής		1 maja 2004
Latvija	Farmaceita diploms	Universitātes tipa augstskola		1 maja 2004
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją	Universitetas		1 maja 2004
Luxembourg	Diplôme d'État de pharmacien	Jury d'examen d'État + visa du ministre de l'éducation nationale		1 października 1987
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, abbrev: mag. pharm)	Egyetem		1 maja 2004
Malta	Lawrja fil-farmacija	Universita' ta' Malta		1 maja 2004
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekerexamen	Faculteit Farmacie		1 października 1987
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales		1 października 1994
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1 maja 2004
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Universidades		1 października 1987
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv „magister farmacije/ magistra farmacije”	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1 maja 2004
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister farmácie” („Mgr.”)	Vysoká škola		1 maja 2004
Suomi/ Finland	Proviisorin tutkinto / Provisorexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto		1 października 1994
Sverige	Apotekarexamen	Uppsala universitet		1 października 1994
United Kingdom	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1 października 1987

V.7. ARCHITEKT

5.7. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji architektów uznawany zgodnie z art. 46

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
België/ Belgique/ Belgien	1. Architect / Architecte 2. Architect / Architecte 3. Architect 4. Architect / Architecte 5. Architect / Architecte 6. Burgelijke ingenieur-architect 1. Architecte / Architect 2. Architecte / Architect 3. Architect 4. Architecte / Architect 5. Architecte / Architect 6. Ingénieur-civil –architecte	1. Nationale hogescholen voor architectuur 2. Hogere-architectuur-instituten 3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt 4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten 5. Sint-Lucasscholen 6. Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten 6. „Faculté Polytechnique” van Mons 1. Écoles nationales supérieures d'architecture 2. Instituts supérieurs d'architecture 3. École provinciale supérieure d'architecture de Hasselt 4. Académies royales des Beaux-Arts 5. Écoles Saint-Luc 6. Facultés des sciences appliquées des universités 6. Faculté polytechnique de Mons		1988/1989
Danmark	Arkitekt cand. arch.	— Kunstakademiets Arkitektsskole i København — Arkitektskolen i Århus		1988/1989
Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ. Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	— Universitäten (Architektur/Hochbau) — Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) — Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) — Hochschulen für bildende Künste — Hochschulen für Künste — Fachhochschulen (Architektur/Hochbau) ⁽¹⁾ — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen ⁽¹⁾ Diese Diplome sind je nach Dauer der durch sie abgeschlossenen Ausbildung gemäß Artikel 47 Absatz 1 anzuerkennen.		1988/1989

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
Ελλάς	Δίπλωμα αρχιτέκτονα — μηχανικού	<ul style="list-style-type: none"> — Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών — Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής 	Βεβαίωση που χορηγεί το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και η οποία επιτρέπει την άσκηση δραστηριοτήτων στον τομέα της αρχιτεκτονικής	1988/1989
España	Título oficial de arquitecto	<p>Rectores de las universidades enumeradas a continuación:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Universidad politécnica de Cataluña, escuelas técnicas superiores de arquitectura de Barcelona o del Vallès; — Universidad politécnica de Madrid, escuela técnica superior de arquitectura de Madrid; — Universidad politécnica de Las Palmas, escuela técnica superior de arquitectura de Las Palmas; — Universidad politécnica de Valencia, escuela técnica superior de arquitectura de Valencia; — Universidad de Sevilla, escuela técnica superior de arquitectura de Sevilla; — Universidad de Valladolid, escuela técnica superior de arquitectura de Valladolid; — Universidad de Santiago de Compostela, escuela técnica superior de arquitectura de La Coruña; — Universidad del País Vasco, escuela técnica superior de arquitectura de San Sebastián; — Universidad de Navarra, escuela técnica superior de arquitectura de Pamplona; — Universidad de Alcalá de Henares, escuela politécnica de Alcalá de Henares; — Universidad Alfonso X El Sabio, centro politécnico superior de Villanueva de la Cañada; — Universidad de Alicante, escuela politécnica superior de Alicante; — Universidad Europea de Madrid; — Universidad de Cataluña, escuela técnica superior de arquitectura de Barcelona; — Universidad Ramón Llull, escuela técnica superior de arquitectura de La Salle; — Universidad S.E.K. de Segovia, centro de estudios integrados de arquitectura de Segovia. 		1988/1989 1999/2000 1999/2000 1997/1998 1998/1999 1999/2000 1998/1999 1999/2000

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
France	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale 2. Diplôme d'architecte ESA 3. Diplôme d'architecte ENSAIS 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Le ministre chargé de l'architecture 2. École spéciale d'architecture de Paris 3. Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture 		1988/1989
Ireland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch. NUI) 2. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) (Previously, until 2002 — Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch)) 3. Certificate of associateship (ARIAI) 4. Certificate of membership (MRIA) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. National University of Ireland to architecture graduates of University College Dublin 2. Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin (College of Technology, Bolton Street, Dublin) 3. Royal Institute of Architects of Ireland 4. Royal Institute of Architects of Ireland 		1988/1989
Italia	<p>Laurea in architettura</p> <p>Laurea in ingegneria edile – architettura (Soltanto per i diplomi che sanciscono corsi iniziati nell'anno accademico 1998/1999)</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Università di Camerino — Università di Catania – Sede di Siracusa — Università di Chieti — Università di Ferrara — Università di Firenze — Università di Genova — Università di Napoli Federico II — Università di Napoli II — Università di Palermo — Università di Parma — Università di Reggio Calabria — Università di Roma „La Sapienza” — Università di Roma III — Università di Trieste — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano — Politecnico di Torino — Istituto universitario di architettura di Venezia — Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma „La Sapienza” 	<p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	<p>1988/1989</p> <p>1998/1999</p>

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
	<p>Laurea specialistica quinquennale in Architettura (Soltanto per i diplomi che sanciscono corsi iniziati nell'anno accademico 2002/2003)</p> <p>(Soltanto per i diplomi che saranno rilasciati a partire dall'anno accademico 2003/2004)</p>	<p>— Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma „La Sapienza”</p> <p>— Università di Ferrara</p> <p>— Università di Genova</p> <p>— Università di Palermo</p> <p>— Politecnico di Milano</p> <p>— Politecnico di Bari</p>		2002/2003
Nederland	<p>1. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur</p> <p>2. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek</p> <p>3. Het getuigschrift hoger beroepsonderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam — de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam — de Hogeschool Katholieke Leergangen te Tilburg — de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem — de Rijkshogeschool Groningen te Groningen — de Hogeschool Maastricht te Maastricht 	<p>1. Technische Universiteit te Delft</p> <p>2. Technische Universiteit te Eindhoven</p>	Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46	1988/1989
Österreich	<p>1. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.</p> <p>2. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.</p> <p>3. Diplom-Ingenieur, Dipl.-Ing.</p> <p>4. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p> <p>5. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p> <p>6. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p>	<p>1. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz)</p> <p>2. Technische Universität Wien</p> <p>3. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck)</p> <p>4. Hochschule für Angewandte Kunst in Wien</p> <p>5. Akademie der Bildenden Künste in Wien</p> <p>6. Hochschule für künstlerische und industrielle Gestaltung in Linz</p>		1998/1999

Kraj	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Organ wydający dokument	Zaświadczenie dołączone do dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Arquitectura Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/1992	— Faculdade de arquitectura da Universidade técnica de Lisboa — Faculdade de arquitectura da Universidade do Porto — Escola Superior Artística do Porto — Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto		1988/1989 1991/1992
Suomi/ Finland	Arkkitehdin tutkinto/Arkitekt-examen	— Teknillinen korkeakoulu / Tekniska högskolan (Helsinki) — Tampereen teknillinen korkeakoulu / Tammerfors tekniska högskola — Oulun yliopisto / Uleåborgs universitet		1998/1999
Sverige	Arkitektexamen	Chalmers Tekniska Högskola AB Kungliga Tekniska Högskolan Lunds Universitet		1998/1999
United Kingdom	1. Diplomas in architecture 2. Degrees in architecture 3. Final examination 4. Examination in architecture 5. Examination Part II	1. — Universities — Colleges of Art — Schools of Art 2. Universities 3. Architectural Association 4. Royal College of Art 5. Royal Institute of British Architects	Certificate of architectural education, issued by the Architects Registration Board. The diploma and degree courses in architecture of the universities, schools and colleges of art should have met the requisite threshold standards as laid down in Article 46 of this Directive and in <i>Criteria for validation</i> published by the Validation Panel of the Royal Institute of British Architects and the Architects Registration Board. EU nationals who possess the Royal Institute of British Architects Part I and Part II certificates, which are recognised by ARB as the competent authority, are eligible. Also EU nationals who do not possess the ARB-recognised Part I and Part II certificates will be eligible for the Certificate of Architectural Education if they can satisfy the Board that their standard and length of education has met the requisite threshold standards of Article 46 of this Directive and of the <i>Criteria for validation</i> .	1988/1989

ZAŁĄCZNIK VI

Prawa nabyte właściwe dla zawodów, które podlegają systemowi uznawania na podstawie koordynacji minimalnych wymogów w zakresie kształcenia6.1. *Prawa nabyte lekarzy specjalistów*

<i>Hematologia biologiczna</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	
Kraj	Tytuł:
Danmark (*)	Klinisk blodtypeserologi
France	Hématologie
Luxembourg	Hématologie biologique
Portugal	Hematologia clínica

Daty uchylecia w rozumieniu art. 27 ust. 5:

(*) 1 stycznia 1983 r., z wyjątkiem osób, które rozpoczęły szkolenie przed tą datą i ukończyły je przed końcem 1988 r.

<i>Dermatologia</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	
Kraj	Tytuł:
Ireland	Dermatology
Malta	Dermatoloġija
United Kingdom	Dermatology

<i>Medycyna tropikalna</i> Minimalny czas szkolenia: 4 lata	
Kraj	Tytuł:
Ireland	Tropical medicine
Italia	Medicina tropicale
Magyarország	Trópusi betegségek
Österreich	Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene
Polska	Medycyna transportu
Portugal	Medicina tropical
Slovensko	Tropická medicína
United Kingdom	Tropical medicine

Stomatologia
Minimalny czas szkolenia: 3 lata

Kraj	Tytuł:
España	Estomatología
France	Stomatologie
Italia	Odontostomatologia
Luxembourg	Stomatologie
Portugal	Estomatologia

Wenerologia
Minimalny czas szkolenia: 4 lata

Kraj	Tytuł:
Ireland	Genito-urinary medicine
Malta	Medicina Uro-ġenetali
United Kingdom	Genito-urinary medicine

Chirurgia gastroenterologiczna
Minimalny czas szkolenia: 5 lat

Kraj	Tytuł:
Belgique/België/Belgien (*)	Chirurgie abdominale / Heelkunde op het abdomen
Danmark	Kirurgisk gastroenterologi eller kirurgiske mave-tarmsygdomme
España	Cirugía del aparato digestivo
France	Chirurgie viscérale et digestive
Italia	Chirurgia dell'apparato digestivo
Lietuva	Abdominalinė chirurgija
Luxembourg	Chirurgie gastro-entérologique
Slovenija	Abdominalna kirurgija
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia / Gastroenterologisk kirurgi

Daty uchylenia w rozumieniu art. 27 ust. 5:

(*) 1 stycznia 1983

Medycyna wypadkowa i ratunkowa
Minimalny czas szkolenia: 5 lat

Kraj	Tytuł:
Česká republika	Traumatologie Urgentní medicína
Ireland	Emergency medicine
Magyarország	Traumatológia
Malta	Medicina tal-Accidenti u l-Emergenza
Polska	Medycyna ratunkowa
Slovensko	Úrazová chirurgia
United Kingdom	Accident and emergency medicine

Chirurgia zębowa, jamy ustnej i szczękowo-twarzowa (podstawowe szkolenie medyczne i stomatologiczne) (1)
Minimalny czas szkolenia: 4 lata

Kraj	Tytuł:
Belgique/België/Belgien	Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale / Stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie
Deutschland	Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie
Ireland	Oral and maxillo-facial surgery
Κύπρος	Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική
Luxembourg	Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale
Magyarország	Arc-állcsont-szájsebészet
Malta	Kirurgija tal-ghadam tal-wieċ
Suomi/Finland	Suu- ja leukakirurgia / Oral och maxillofacial kirurgi
United Kingdom	Oral and maxillo-facial surgery

(1) Kształcenie prowadzące do uzyskania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w stomatologii, chirurgii szczękowo-twarzowej i jamy ustnej (podstawowe wykształcenie medyczne i stomatologiczne) zakładające ukończenie podstawowych studiów medycznych (art. 24) oraz, dodatkowo, ukończenie podstawowych studiów stomatologicznych (art. 34).

Neurofizjologia kliniczna
Minimalny czas szkolenia: 4 lata

Kraj	Tytuł:
Danmark	Klinisk neurofysiologi
España	Neurofisiología clínica
Ireland	Clinical neurophysiology
Malta	Newrofizjologija Klinika
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia / Klinisk neurofysiologi
Sverige	Klinisk neurofysiologi
United Kingdom	Clinical neurophysiology

6.2. Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji architektów uzyskany na podstawie praw nabytych zgodnie z art. 49 ust. 1

KRAJ	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
België/Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy wydawane przez wyższe krajowe szkoły architektury lub wyższe krajowe instytuty architektury („architecte - architect”) — dyplomy wydawane przez wyższą rejonową szkołę architektury w Hasselt („architect”) — dyplomy wydawane przez Królewskie Akademe Sztuk Pięknych („architecte - architect”) — dyplomy wydawane przez szkoły Saint-Luc („écoles Saint-Luc”) („architecte - architect”) — dyplomy uniwersyteckie w zakresie inżynierii budowlanej, wraz ze świadectwem odbycia praktyki, wydawane przez stowarzyszenie architektów i uprawniające posiadacza dyplomu do używania zawodowego tytułu architekta („architecte - architect”) — dyplomy architekta wydawane przez centralne lub państwowe komisje egzaminacyjne w dziedzinie architektury („architecte - architect”) — dyplomy inżyniera budowlanego/architekta oraz dyplomy architekta/inżyniera wystawiane przez katedry nauk stosowanych w uniwersytetach oraz przez politechnikę w Mons („ingenieur - architecte”, „ingenieur - architect”) 	1987/1988
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy wydane przez wydziały „České vysoké učení technické” (Czeski Uniwersytet Techniczny w Pradze): <ul style="list-style-type: none"> „Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství” (Wydział Architektury i Budownictwa) (do 1951r.), „Fakulta architektury a pozemního stavitelství” (Wydział Architektury i Budownictwa) (od 1951 do 1960 r.), „Fakulta stavební” (Wydział Inżynierii) (od 1960) w dziedzinie studiów: budownictwo i struktury, budownictwo, budownictwo i architektura, architektura (w tym urbanistyka i zagospodarowanie przestrzenne), budownictwo cywilne i budownictwo przemysłowe oraz dla potrzeb produkcji rolnej, lub w programie studiów inżynierii cywilnej z zakresu budownictwa i architektury, „Fakulta architektury” (Wydział Architektury) (od 1976) w dziedzinie studiów: architektura, urbanistyka i zagospodarowanie przestrzenne, lub w programie studiów: architektura i urbanistyka w dziedzinie studiów: architektura, teoria projektowania, urbanistyka i zagospodarowanie przestrzenne, historia architektury i rekonstrukcja zabytków, lub architektura i budownictwo, — dyplomy wydane przez „Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše”(do 1951) w dziedzinie architektury i budownictwa, — dyplomy wydane przez „Vysoká škola stavitelství v Brně” (od 1951 do 1956 r.) w dziedzinie architektury i budownictwa, — dyplomy wydane przez „Vysoké učení technické v Brně” przez „Fakulta architektury” (Wydział Architektury) (od 1956) w dziedzinie studiów architektonicznych i urbanistycznych lub „Fakulta stavební” (Wydział Inżynierii) (od 1956) w dziedzinie studiów z zakresu budownictwa, — dyplomy wydane przez „Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava”, „Fakulta stavební” (Wydział Inżynierii) (od 1997) w dziedzinie studiów nad budowlami i architekturą lub w dziedzinie studiów inżynierskich, — dyplomy wydane przez „Technická univerzita v Liberci”, „Fakulta architektury” (Wydział Architektury) (od 1994) w programie studiów architektonicznych i urbanistycznych w dziedzinie studiów architektonicznych, — dyplomy wydane przez „Akademie výtvarných umění v Praze” w programie sztuk pięknych w dziedzinie studiów z zakresu architektury, — dyplomy wydane przez „Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze” w programie sztuk pięknych w dziedzinie studiów z zakresu projektowania, — świadectwo dopuszczające wydane przez „Česká komora architektů” bez wskazania dziedziny lub w dziedzinie budownictwa; 	2006 /2007
Danmark	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy wydawane przez Krajowe Szkoły Architektury w Kopenhadze i Aarhus („architekt”) — świadectwo rejestracji wydane przez Radę Architektów, na podstawie ustawy nr 202 z dnia 28 maja 1975 r. („registreret arkitekt”); — dyplomy wydawane przez Wyższe Szkoły Inżynierii Lądowej („bygningkonstruktoer”), wraz ze świadectwem wydanym przez właściwe organy, potwierdzającym zdanie testu kwalifikacyjnego, zawierającym uznanie planów przygotowanych i zrealizowanych przez kandydata w trakcie przynajmniej sześcioletniego faktycznego wykonywania działań określonych w art. 48 niniejszej dyrektywy. 	1987/1988

KRAJ	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
Deutschland	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy wydane przez wyższe szkoły sztuk pięknych („Dipl.-Ing., Architekt” (HfbK) — dyplomy wydawane przez wydziały architektury („Architektur/Hochbau”) wyższych szkół technicznych („Technische Hochschulen”), uniwersytetów technicznych lub uniwersytetów oraz, o ile instytucje te wchodzi w skład szkół „Gesamthochschulen”, przez wydziały architektury szkół „Gesamthochschulen” („Dipl.-Ing” i inne tytuły, które mogą być później określone dla posiadaczy tych dyplomów); — dyplomy wydawane przez wydziały architektury („Architektur/Hochbau”) szkół typu „Fachhochschulen”, zawodowych szkół wyższych oraz, o ile instytucje te wchodzi w skład szkół „Gesamthochschulen”, przez wydziały architektury szkół „Gesamthochschulen”, łącznie - jeśli okres studiów jest krótszy niż cztery lata, ale wynosi co najmniej trzy lata - ze świadectwem zaświadcującym o czteroletnim stażu pracy w zawodzie w Republice Federalnej Niemiec, wydanym przez organy zawodowe zgodnie z art. 47 ust. 1 („Ingenieur grad.” lub inne tytuły, które mogą zostać później określone dla posiadaczy tych dyplomów) — dyplomy („Prüfungszeugnisse”) wydane przed dniem 1 stycznia 1973 r. przez wydziały architektury szkół „Ingenieurschulen” i „Werkkunstschulen”, łącznie z zaświadczeniem wystawionym przez właściwe organy potwierdzającym zdanie testu kwalifikacyjnego, zawierającym uznanie planów przygotowanych i zrealizowanych przez kandydata w trakcie przynajmniej sześcioletniego faktycznego wykonywania działań określonych w art. 48 niniejszej dyrektywy 	1987/1988
Eesti	<ul style="list-style-type: none"> — dyplom arhitektuurierialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996. aastast (dyplom studiów architektonicznych wydawany przez Wydział Architektury Estońskiej Akademii Sztuki od 1996 r.), väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989-1995 (wydany przez Talliński Uniwersytet Sztuki 1989-1995), väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951-1988 (wydany przez Państwowy Instytut Sztuki Estońskiej SRR w latach 1951-1988) 	2006/2007
Ελλάς	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy inżyniera/architekta wydawane przez „Metsovion Polytechnion” w Atenach, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury — dyplomy inżyniera/architekta wydawane przez „Aristotelion Panepistimion” w Salonikach, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury — dyplomy inżyniera/inżyniera budowlanego wydawane przez „Metsovion Polytechnion” w Atenach, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury — dyplomy inżyniera/inżyniera budowlanego wydawane przez „Aristotelion Panepistimion” w Salonikach, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury — dyplomy inżyniera/inżyniera budowlanego wydawane przez „Panepistimion Thrakis”, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury — dyplomy inżyniera/inżyniera budowlanego wydawane przez „Panepistimion Patron”, wraz ze świadectwem wystawianym przez Izbę Techniczną Grecji uprawniającym do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury 	1987/1988
España	<ul style="list-style-type: none"> — urzędowe formalne kwalifikacje podejmowania i wykonywania zawodu architekta (título oficial de arquitecto) wydawane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki lub przez uniwersytety 	1987/1988
France	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy architekta do 1959 r. wydawane przez Ministerstwo Edukacji, a następnie przez Ministerstwo Kultury („architecte DPLG”) — dyplomy wydawane przez „Ecole spéciale d’architecture” („architecte DESA”) — dyplomy wydawane od 1955 r. przez wydział architektury szkoły „Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg” (dawniej „Ecole nationale d’ingénieurs de Strasbourg”) („architecte ENSAIS”) 	1987/1988
Ireland	<ul style="list-style-type: none"> — stopień licencjata architektury („Bachelor of Architecture”) przyznawany przez „National University of Ireland” („B. Arch.” (NUI)) absolwentom architektury „University College” w Dublinie — dyplom uniwersytecki architektury wydawany przez „College of Technology”, Bolton Street, Dublin („Dipl. Arch.”) — świadectwo członka stowarzyszonego („Certificate of Associateship”) w Królewskim Instytucie Architektów Irlandii („Royal Institute of Architects of Ireland”) (ARIAI) — świadectwo członkostwa („Certificate of Membership”) w Królewskim Instytucie Architektów Irlandii („Royal Institute of Architects of Ireland”) (MRIA) 	1987/1988

KRAJ	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
Italia	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy „laurea in architettura” wydawane przez uniwersytety, instytuty politechniczne i wyższe szkoły architektury w Wenecji i Reggio Calabria, wraz z dyplomem, upoważniającym do samodzielnego wykonywania zawodu architekta, wydawanym przez Ministra Edukacji po zdaniu przez kandydata przed właściwą komisją egzaminu państwowego, upoważniającego do samodzielnego wykonywania zawodu architekta („dott. Architetto”) — dyplomy „laurea in ingegneria” w dziedzinie budownictwa wydawane przez uniwersytety, instytuty politechniczne, wraz z dyplomem upoważniającym do samodzielnego wykonywania zawodu architekta, wydawanym przez Ministra Edukacji po zdaniu przez kandydata przed właściwą komisją egzaminu państwowego, upoważniającego do samodzielnego wykonywania zawodu architekta („dott. Ing. Architetto” lub „dott. Ing in ingegneria civile”) 	1987/1988
Κύπρος	<ul style="list-style-type: none"> — Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου, (Świadectwo wpisu do rejestru architektów wydane przez Naukową i Techniczną Izbę Cypru (ETEK)) 	2006/2007
Latvija	<ul style="list-style-type: none"> — „Arhitekta diploms” ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženierceltniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958.gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celtniecības fakultātes Arhitektūras nodaļa no 1958.gada līdz 1991.gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultāte kopš 1991. gada, un „Arhitekta prakses sertifikāts”, ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība („dyplom architekta” wydawany przez Departament Architektury Wydziału Inżynierii Państwowego Uniwersytetu Łotewskiego do 1958 r., Departament Architektury Wydziału Inżynierii Instytutu Politechnicznego w Rydze w latach 1958-1991, Wydział Architektury Technicznego Uniwersytetu w Rydze od 1991r. i świadectwa rejestracji przez Stowarzyszenie Architektów Łotwy) 	2006/2007
Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy inżyniera-architekta/ architekta wydawane przez Kauno politechnikos institutas do 1969 r. (inžinierius architektas/architektas) — dyplomy architekta/licencjacki architektury/magisterski architektury wydawane przez Vilnius inžinerinis statybos institutas do 1990, Vilniaus technikos universitetas do 1996 r., Vilnius Gedimino technikos universitetas od 1996 r. (architektas/ architektūros bakalauras/ architektūros magistras), — dyplomy dla specjalistów, którzy ukończyli szkolenie z architektury/licencjackie z architektury/magisterskie z architektury wydawane przez LTSR Valstybinis dailės institutas do 1990 r.; Vilniaus dailės akademija od 1990 r. (architektūros kursas/ architektūros bakalauras/ architektūros magistras), — dyplomy licencjackie architektury/magisterskie architektury wydawane przez Kauno technologijos universitetas od 1997 r. (architektūros bakalauras/ architektūros magistras), <p>Wszystkie te dyplomy, do których dołączone są certyfikaty wydawane przez Komisję Atestacyjną przyznające prawo podejmowania działalności w zakresie architektury (architekci atestovani/Atestuotas architektas)</p>	2006/2007
Magyarország	<ul style="list-style-type: none"> — dyplom „okleveles építész-mérnök” (dyplom architektury, magister nauk w zakresie architektury) wydawany przez uniwersytety, — dyplom „okleveles építész tervező művész” (dyplom architektury, magister nauk w zakresie architektury i inżynierii budowlanej) wydawany przez uniwersytety 	2006/2007
Malta	<ul style="list-style-type: none"> — Perit: Lawrja ta’ Perit wydawany przez Università ta’ Malta, który daje prawo zarejestrowania jako Perit 	2006/2007
Nederland	<ul style="list-style-type: none"> — świadectwo stwierdzające zdanie egzaminu z architektury, wydawane przez wydziały architektury wyższych szkół technicznych w Delft lub Eindhoven („bouwkundig ingenieur”) — dyplomy wydawane przez uznane przez państwo akademie architektury („architect”) — dyplomy wydawane do 1971 r. przez dawne wyższe szkoły architektury („Hoger Bouekunstonderricht”) („architect HBO”) — dyplomy wydawane do 1970 r. przez dawne wyższe szkoły architektury („voortgezet Bouwkunstonderricht”) („architect VBO”) — świadectwo stwierdzające zdanie egzaminu organizowanego przez radę architektów z „Bond van Nederlandse Architecten” (Związek Architektów Holenderskich, BNA) („architect”) — dyplom przyznany przez „Stichting Instituut voor Architectuur” (Fundację Instytutu Architektury) (IVA) wydawany na zakończenie kursu zorganizowanego przez tę fundację i trwającego co najmniej cztery lata (architect), łącznie z zaświadczeniem wystawionym przez właściwe organy potwierdzającym zdanie testu kwalifikacyjnego, zawierającym uznanie planów przygotowanych i zrealizowanych przez kandydata w trakcie przynajmniej sześcioletniego faktycznego wykonywania działań określonych w art. 44 niniejszej dyrektywy 	1987/1988

KRAJ	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
	<ul style="list-style-type: none"> — świadectwo wydawane przez właściwe organy stwierdzające zdanie egzaminu przed 5 sierpnia 1985 na stopień „kandidaat in de bouwkunde”, organizowanego przez wyższą szkołę techniczną w Delft lub Eindhoven oraz, że w okresie co najmniej pięciu lat bezpośrednio przed tą datą osoba zainteresowana prowadziła działalność w dziedzinie architektury, której charakter i znaczenie gwarantują, w myśl przepisów prawa krajowego Niderlandów, że osoba ta ma uprawnienia do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury („architect”) — świadectwo wystawione przez właściwe organy osobom, które osiągnęły wiek lat 40 przed 5 sierpnia 1985r., stwierdzające, że przez co najmniej pięć lat bezpośrednio przed tą datą dana osoba prowadziła działalność w dziedzinie architektury, której charakter i znaczenie gwarantują, zgodnie z przepisami prawa krajowego Niderlandów, że osoba ta posiada uprawnienia do prowadzenia działalności w dziedzinie architektury („architect”) — świadectwa, o których mowa w tiret siódme i ósme, nie muszą już być uznawane od dnia wejścia w życie przepisów ustawowych i wykonawczych regulujących podejmowanie i prowadzenie działalności w dziedzinie architektury w zakresie zawodowego tytułu architekta w Niderlandach, o ile w ramach tych przepisów świadectwa te nie upoważniają do podejmowania takiej działalności w zakresie zawodowego tytułu architekta 	
Österreich	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy wydawane Politechnikę Wiedeńską i Politechnikę Graz oraz przez Uniwersytet w Innsbrucku, Wydział Inżynierii Budowlanej („Bauingenieurwesen”) i Architektury („Architektur”), w dziedzinie studiów architektury, inżynierii budowlanej („Bauingenieurwesen”), budownictwa („Hochbau”) i „Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen”) — dyplomy wydawane przez Uniwersytet „Bodenkultur” w dziedzinie studiów „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft” — dyplomy wydawane przez Kolegium Uniwersyteckie Sztuk Użytkowych w Wiedniu w dziedzinie studiów architektury — dyplomy wydawane przez Akademię Sztuk Pięknych w Wiedniu w dziedzinie studiów architektury — dyplomy inżynierów dyplomowanych (Ing.) wydawane przez wyższe szkoły techniczne lub wyższe szkoły budownictwa, wraz z licencją „Baumeister”, potwierdzającą minimum sześcioletnie doświadczenie zawodowe w Austrii, zatwierdzone egzaminem — dyplomy wydawane przez Kolegium Uniwersyteckie kształcenia artystycznego i przemysłowego w Linz, w dziedzinie studiów architektury — świadectwo stwierdzające kwalifikacje inżyniera budowlanego lub samodzielnego konsultanta technicznego („Hochbau”, „Bauwesen”, „Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen”, „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft”) zgodnie z ustawą o technikach budownictwa (Ziviltechnikergesetz, BGBl. nr 156/1994) 	1997/1998
Polska	<p>dyplomy wydane przez wydziały architektury:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Politechnika Warszawska, Wydział Architektury w Warszawie; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt, magister nauk technicznych; inżynier architekt; inżyniera magistra architektury; magistra inżyniera architektury; magistra inżyniera architekta; magister inżynier architekt — (od 1945 r. do 1948 r. tytuł: inżynier architekt, magister nauk technicznych; od 1951 r. do 1956 r., tytuł: inżynier architekt; od 1954 r. do 1957 r., drugi stopień, tytuł: inżyniera magistra architektury; od 1957 r. do 1959 r., tytuł: inżyniera magistra architektury; od 1959 r. do 1964 r.: tytuł: magistra inżyniera architektury; od 1964 r. do 1982 r., tytuł: magistra inżyniera architekta; od 1983 r. do 1990 r., tytuł: magister inżynier architekt; od 1991 r. tytuł: magistra inżyniera architekta), — Politechnika Krakowska, Wydział Architektury w Krakowie; tytuł zawodowy architekta: magister inżynier architekt (od 1945 r. do 1953 r., Akademia Górniczo-Hutnicza, Politechniczny Wydział Architektury), — Politechnika Wrocławska, Wydział Architektury we Wrocławiu; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt, magister nauk technicznych; magister inżynier architektury; magister inżynier architekt 	2006/2007

KRAJ	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
	<ul style="list-style-type: none"> — (od 1949 r. do 1964 r. tytuł: inżynier architekt, magister nauk technicznych; od 1956 r. do 1964 r., tytuł: magister inżynier architektury; od 1964 r. tytuł: magister inżynier architekt), — Politechnika Śląska, Wydział Architektury w Gliwicach; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt; magister inżynier architekt (od 1945 r. do 1955 r., Wydział Inżynierjno-Budowlany, tytuł: inżynier architekt; od 1961 r. do 1969 r., Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, tytuł: magister inżynier architekt; od 1969 r. do 1976 r., Wydział Budownictwa i Architektury, tytuł: magister inżynier architekt; od 1977 r. Wydział Architektury, tytuł: magister inżynier architekt i od 1995 r., tytuł: inżynier architekt), — Politechnika Poznańska, Wydział Architektury w Poznaniu; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt; inżynier architekt; magister inżynier architekt (od 1945 r. do 1955 r. Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury tytuł: inżynier architektury; od 1978 r. tytuł: magister inżynier architekt i od 1999 r., tytuł: inżynier architekt), — Politechnika Gdańska, Wydział Architektury w Gdańsku; tytuł zawodowy architekta: magister inżynier architekt (od 1945 r. do 1969 r., Wydział Architektury, od 1969 r. do 1971 r., Wydział Budownictwa i Architektury, od 1971 r. do 1981 r., Instytut Architektury i Urbanistyki, od 1981 r. Wydział Architektury), — Politechnika Białostocka, Wydział Architektury w Białymstoku; tytuł zawodowy architekta: magister inżynier architekt (od 1975 r. do 1989 r. – Instytut Architektury), <p>Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska w Łodzi; tytuł zawodowy architekta: inżynier architekt; magister inżynier architekt (od 1973 r. do 1993 r., - Wydział Budownictwa i Architektury i od 1992 r.- Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska; tytuł: od 1973 r. do 1978 r. tytuł: inżynier architekt, od 1978 r., tytuł: magister inżynier architekt),</p>	
Portugal	<ul style="list-style-type: none"> — dyplom „diploma do curso especial de arquitectura”, wydawany przez Szkoły Sztuk Pięknych w Lizbonie i Porto — dyplom architekta „diploma de arquitecto”, wydawany przez Szkoły Sztuk Pięknych w Lizbonie i w Porto — dyplom „diploma do curso de arquitectura”, wydawany przez Wyższe Szkoły Sztuk Pięknych w Lizbonie i Porto — dyplom „diploma de licenciatura em arquitectura”, wydawany przez Wyższą Szkołę Sztuk Pięknych w Lizbonie — dyplom „carta de curso de licenciatura em arquitectura”, wydawany przez Uniwersytet Techniczny w Lizbonie i przez Uniwersytet w Porto — dyplomy uniwersyteckie w zakresie inżynierii lądowej wydany przez Wyższy Instytut Techniczny Uniwersytetu Technicznego w Lizbonie (Licenciatura em engenharia civil) — dyplom uniwersytecki w zakresie inżynierii lądowej wydany przez Wydział Inżynierii (de Engenharia) Uniwersytetu w Porto (Licenciatura em engenharia civil) — dyplom uniwersytecki w zakresie inżynierii lądowej wydany przez Wydział Nauki i Technologii Uniwersytetu w Coimbra (Licenciatura em engenharia civil), — dyplom uniwersytecki w zakresie inżynierii lądowej (produkcja) wydany przez Uniwersytet w Minho (licenciatura em engenharia civil (produção)) 	1987/1988
Slovenija	<ul style="list-style-type: none"> — „univerzitetni diplomirani inženir arhitekture / univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture” (uniwersytecki dyplom architektury) wydawany przez wydział architektury, do którego dołączono zaświadczenie właściwego organu w dziedzinie architektury uznane prawnie, przyznający prawo prowadzenia działalności architektonicznej, — dyplom uniwersytecki wydawany przez wydziały techniczne przyznające tytuły „univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.) / univerzitetna diplomirana inženirka”, do którego dołączono zaświadczenie właściwego organu w dziedzinie architektury uznane prawnie, przyznające prawo prowadzenia działalności architektonicznej; 	2006/2007

KRAJ	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
Slovensko	<ul style="list-style-type: none"> — dyplom w dziedzinie studiów „architektura i budownictwo”(„architektúra a pozemné staviteľstvo”) wydany przez Słowacki Uniwersytet Techniczny (Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie w latach 1950-1952 (tytuł: Ing.), — dyplom w dziedzinie studiów „architektura” („architektúra”) wydany przez Wydział Architektury i Budownictwa Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie w latach 1952-1960 (tytuł: Ing. arch.), — dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo” („pozemné staviteľstvo”) wydany przez Wydział Architektury i Budownictwa Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie w latach 1952-1960 (tytuł: Ing.), — dyplom w dziedzinie studiów „architektura” („architektúra”) wydany przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie w latach 1961-1976 (tytuł: Ing. arch.), — dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo” („pozemné stavby”) wydany przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie w latach 1961-1976 (tytuł: Ing.), — dyplom w dziedzinie studiów „architektura” („architektúra”) wydany przez Wydział Architektury Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie od 1977 r. (tytuł: Ing. arch.), — dyplom w dziedzinie studiów „urbanistyka” („urbanizmus”) wydany przez Wydział Architektury Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) w Bratysławie od 1977 r. (tytuł: Ing. arch.), — dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo” („pozemné stavby”) wydany przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) w Bratysławie w latach 1977-1997 (tytuł: Ing.), — dyplom w dziedzinie studiów „architektura i budownictwo” („architektúra a pozemné stavby”) wydany przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) w Bratysławie od 1998 r. (tytuł: Ing.), — dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo-specjalizacja architektura” („pozemné stavby – špecializácia: architektúra”) wydany przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) w Bratysławie w latach 2000-2001 (tytuł: Ing.), — dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo i architektura” („pozemné stavby a architektúra”) wydany przez Wydział Inżynierii Słowackiego Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta – Slovenská technická univerzita) w Bratysławie od 2001 r. (tytuł: Ing.), — dyplom w dziedzinie studiów „architektura” („architektúra”) wydany przez Akademię Sztuk Pięknych i Projektowania (Vysoká škola výtvarných umení) w Bratysławie od 1969 r. (tytuł: Akad. arch. do 1990 r.; Mgr. w latach 1990-1992; Mgr. arch. w latach 1992-1996; Mgr. art. od 1997 r.), — dyplom w dziedzinie studiów „budownictwo” („pozemné staviteľstvo”) wydany przez Wydział Inżynierii Uniwersytetu Technicznego (Stavebná fakulta, Technická univerzita) w Koszycach w latach 1981-1991 (tytuł: Ing.), <p>Do wszystkich tych dyplomów należy dodać:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zezwolenie wydane przez Słowacką Izbę Architektów (Slovenská komora architektov) w Bratysławie bez wskazania dziedziny lub w dziedzinie „budownictwo” („pozemné stavby”) lub „planowanie przestrzenne” („územné plánovanie”), — zezwolenie wydane przez Słowacką Izbę Inżynierów Budowlanych (Slovenská komora stavebných inžinierov) w Bratysławie w dziedzinie budownictwa („pozemné stavby”) 	2006/2007
Suomi/Finland	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy wydawane przez wydziały architektury uniwersytetów technicznych lub Uniwersytetu w Oulu (arkkitehti/arkitekt) — dyplomy wydawane przez Instytuty Techniczne (rakennusarkkitehti/byggnadsarkitekt) 	1997/1998
Sverige	<ul style="list-style-type: none"> — dyplomy wydawane przez Wydział Architektury przy Królewskim Instytucie Technicznym, Instytut Techniczny Chalmers oraz Instytut Techniczny na Uniwersytecie w Lund (arkitekt, dyplom uniwersytecki architekta) — świadectwo członkostwa „Svenska Arkitekters Riksförbund” (SAR), jeśli dana osoba otrzymała wykształcenie w Państwie, do którego niniejsza dyrektywa ma zastosowanie 	1997/1998

KRAJ	Dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji	Akademicki rok odniesienia
United Kingdom	<p>— kwalifikacje przyznawane po zdaniu egzaminów w:</p> <ul style="list-style-type: none">— Królewskim Instytucie Architektów Brytyjskich („Royal Institute of British Architects”);— wydziały architektury na uniwersytetach, politechnikach, kolegiach, akademiach, szkołach technicznych i artystycznych, <p>które były lub są, na dzień 10 czerwca 1985 r., uznawane przez radę „Architects Registration Council” Zjednoczonego Królestwa w celu wpisania do rejestru architektów („Architect”);</p> <p>— świadectwo potwierdzające, że posiadacz ma prawa nabyte do posługiwania się tytułem zawodowym architekta zgodnie z przepisami sekcji 6 (1) a, 6 (1) b lub 6 (1) ustawy o rejestrze architektów z 1931 r. (Architect)</p> <p>— świadectwo potwierdzające, że posiadacz ma prawa nabyte do posługiwania się tytułem zawodowym architekta zgodnie z przepisami sekcji 2 ustawy o rejestrze architektów z 1938 r. (Architect)</p>	1987/1988

ZAŁĄCZNIK VII

Dokumenty i świadectwa, które mogą być wymagane zgodnie z art. 50 ust. 1**1. Dokumenty**

- a) Dokument potwierdzający obywatelstwo danej osoby,
- b) Kopie poświadczeń kwalifikacji zawodowych lub dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji uprawniającej do wykonywania danego zawodu, oraz, gdzie to konieczne, zaświadczenie o doświadczeniu zawodowym danej osoby.

Właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego mogą wezwać wnioskodawcę do przedstawienia informacji dotyczących jego kształcenia w koniecznym zakresie, w celu ustalenia potencjalnych istotnych różnic z wymaganym kształceniem krajowym, jak określono w art. 14. W przypadku, gdy wnioskodawca nie jest w stanie przedstawić takich informacji, właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego zwracają się do ośrodka informacji, właściwych organów lub innej odpowiedniej instytucji w rodzimym Państwie Członkowskim.

- c) W przypadkach określonych w art. 16, świadectwo dotyczące charakteru i czasu trwania działalności wydane przez właściwy organ lub instytucję w rodzimym Państwie Członkowskim lub Państwie Członkowskim, z którego dana osoba przybywa.
- d) W przypadku gdy właściwe organy przyjmującego Państwa Członkowskiego uzależniają podjęcie zawodu regulowanego od przedłożenia dowodów nieskazitelnego charakteru lub reputacji wnioskodawców, lub że nie ogłoszono wobec nich upadłości lub nie zawieszono im prawa do wykonywania działalności bądź zakazano im wykonywania zawodu z powodu poważnego wykroczenia zawodowego lub przestępstwa, państwo to przyjmuje jako wystarczający dowód w stosunku do obywateli Państw Członkowskich, którzy zamierzają wykonywać ten zawód na terytorium tego Państwa Członkowskiego, przedłożenie dokumentów, z których wynika, że wszystkie te wymogi są spełnione, wydanych przez właściwe organy w rodzimym Państwie Członkowskim lub w Państwie Członkowskim, z którego osoba ta przybywa. Organy te muszą przedstawić takie wymagane dokumenty w ciągu dwóch miesięcy.

W przypadku gdy właściwe organy rodzimego Państwa Członkowskiego lub Państwa Członkowskiego, z którego dana osoba przybywa, nie wydają dokumentów, o których mowa w akapicie pierwszym, mogą one być zastąpione przysięgą - lub, w państwach gdzie nie istnieje forma przysięgi, ślubowaniem - złożonym przez wnioskodawcę przed właściwym organem sądowym lub administracyjnym, lub, gdzie stosowne, przed notariuszem lub upoważnionym organem zawodowym w rodzimym Państwie Członkowskim lub w Państwie Członkowskim, z którego dana osoba przybywa; wyżej wymienione organy lub notariusz powinny wydać zaświadczenie stwierdzające autentyczność przysięgi lub ślubowania.

- e) Jeżeli przyjmujące Państwo Członkowskie wymaga od swoich obywateli, zamierzających podjąć zawód regulowany, dokumentu dotyczącego stanu zdrowia fizycznego lub psychicznego, to Państwo Członkowskie uznaje jako wystarczający dowód dokument wymagany w rodzimym Państwie Członkowskim. W przypadku gdy rodzime Państwo Członkowskie nie wydaje takich dokumentów, przyjmujące Państwo Członkowskie uznaje świadectwo wydane przez właściwe organy takiego Państwa. W takim przypadku, właściwe organy rodzimego Państwa Członkowskiego muszą przedstawić wymagany dokument w ciągu dwóch miesięcy.
- f) Jeżeli przyjmujące Państwo Członkowskie wymaga od swoich obywateli, zamierzających podjąć zawód regulowany, dostarczenia:
- dokumentu stwierdzającego sytuację finansową wnioskodawcy,
 - dokumentu stwierdzającego, że wnioskodawca jest ubezpieczony od ryzyka finansowego wynikającego z jego obowiązków zawodowych zgodnie z przepisami ustawowymi i wykonawczymi obowiązującymi w przyjmującym Państwie Członkowskim dotyczącymi warunków i zakresu ubezpieczenia,

takie Państwo Członkowskie przyjmuje za wystarczający dowód poświadczenie tego wydane przez banki i towarzystwa ubezpieczeniowe innego Państwa Członkowskiego.

2. Zaświadczenia

W celu ułatwienia stosowania przepisów tytułu III, rozdział III niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie mogą nakazać, aby oprócz dokumentu potwierdzającego posiadanie kwalifikacji, osoby, które spełniają wymagane warunki co do wykształcenia musiały przedstawić świadectwo wydane przez właściwe organy rodzimego Państwa Członkowskiego, stwierdzające, że dany dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji jest dokumentem objętym niniejszą dyrektywą.

UZASADNIENIE RADY

I. WPROWADZENIE

1. Dnia 7 marca 2002 r. Komisja przedłożyła wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych ⁽¹⁾, oparty na art. 40, art. 47 ust. 1 i 2 zdanie pierwsze i trzecie i art. 55 Traktatu WE.
2. Komitet Ekonomiczno - Społeczny przedstawił swoją opinię dnia 18 września 2002 r. ⁽²⁾
3. Parlament Europejski przedstawił swoją opinię przy pierwszym czytaniu dnia 11 lutego 2004 r. ⁽³⁾
4. Komisja przedłożyła zmieniony wniosek dnia 20 kwietnia 2004 r. ⁽⁴⁾
5. Rada przyjęła swoje wspólne stanowisko zgodnie z art. 251 Traktatu WE dnia 21 grudnia 2004 r.

II. CELE

6. Nadrzędnym celem wniosku jest konsolidacja i uproszczenie. Jest to próba skonsolidowania w pojedynczą dyrektywę dwunastu dyrektyw „sektorowych” obejmujących lekarzy, pielęgniarki odpowiedzialne za opiekę ogólną, lekarzy dentyistów, lekarzy weterynarii, położne, farmaceutów i architektów, jak również trzech dyrektyw w sprawie „ogólnego systemu” w celu stworzenia prostszych i jaśniejszych zasad w odniesieniu do tych zawodów. Upraszcza ona strukturę i usprawnia pracę systemu utrzymując jednocześnie główne warunki i gwarancje. W celu dalszego przyczynienia się do elastyczności rynku pracy i usług przewiduje ona również prostsze warunki transgranicznego świadczenia usług niż te, które stosują się do swobody przedsiębiorczości. Uproszczeń administracyjnych poszukuje się poprzez zastąpienie pewnej liczby istniejących komitetów jednym komitetem regulującym. Wniosek zawiera również pewną liczbę przepisów dotyczących wzmocnionej współpracy między administracjami krajowymi oraz współpracy z Komisją mającej na celu dostarczanie informacji i udzielanie porad obywatelom oraz rozwiązywanie problemów.

III. WSPÓLNE STANOWISKO

Tytuł I - Przepisy ogólne

7. Rada zastąpiła „zawody regulowane” w art. 2 ust. 2 przez „zawód regulowany w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. a)”, ponieważ pierwszy termin nie jest określony w art. 3, a drugi jest.
8. W celu wyjaśnienia związku między niniejszą dyrektywą i istniejącymi dyrektywami innymi niż te, które są uchylone na podstawie art. 57 wniosku (art. 61 wspólnego stanowiska) ⁽⁵⁾, Rada dodała nowy ust. 3 w art. 2 i nowy motyw (motyw 37 wspólnego stanowiska).
9. Parlament Europejski zaproponował nowy ust. 2a w art. 2, który wyłączyłby notariuszy z zakresu niniejszej dyrektywy. Rada nie przyjęła tej zmiany z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku.

⁽¹⁾ Dz.U. C 181E z 30.7.2002, str.183.

⁽²⁾ Dz.U. C 61 z 14.3.2003, str.67.

⁽³⁾ Dz.U. C 97 E z 22.4.2004, str. 231.

⁽⁴⁾ COM(2004) 317 - 8722/04

⁽⁵⁾ Wspólne stanowisko używa numeracji ciągłej. Ponieważ powoduje to, że motywy, artykuły i/lub ustępy w stanowisku wspólnym mają numery różniące się od numerów wniosku Komisji, niniejszy dokument wspomina oba numery: we wniosku Komisji i we wspólnym stanowisku.

W związku z tym Rada przyjęła istotę zmiany 31 Parlamentu Europejskiego w *motywie 31* (motyw 36 wspólnego stanowiska), dopasowując ściślej jego sformułowanie do art. 45 Traktatu WE. Co więcej, Rada uważa za zbędne stwierdzenie, że dyrektywa nie narusza zastosowania postanowień Traktatu (art. 45 i art. 39 ust. 4) i w związku z tym skreśliła to stwierdzenie z tego motywu. Rada uważa również, że odniesienie do zdrowia i ochrony konsumentów zasługuje na *odrębny motyw* (motyw 38 wspólnego stanowiska).

10. Parlament Europejski zaproponował *nowy art. 2a*, który rozszerzyłby zakres dyrektywy na obywateli państw trzecich (zmiana 36). Rada nie przyjęła tej zmiany z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku. Z podobnych powodów Rada ograniczyła zastosowanie *art. 2 ust. 2* do „obywateli Państw Członkowskich”.
11. W *art. 3 ust. 1* Rada dodała dalsze definicje *d) - h)*, zastępujące definicje uprzednio użyte w istniejących dyrektywach. W podobny sposób Rada dodała dalsze wyjaśnienie do *art. 3 ust. 1 lit. a) i ust. 2*, używając sformułowań pochodzących z art. 1 dyrektywy 92/51/EWG.
12. Parlament Europejski zaproponował dodanie definicji „zawodu wolnego” w *art. 3 ust. 1* (zmiana 37). Rada nie przyjęła tej zmiany z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku.
13. Parlament Europejski zaproponował dodatek do *art. 3 ust. 3* (zmiana 38). Rada zgadza się z Komisją, że ten dodatek jest zbędny i dlatego nie przyjęła go.
14. Parlament Europejski zaproponował zmianę (zmiana 39) odnoszącą się nie tylko do praw, ale i obowiązków w *art. 4 ust. 1*. Komisja przyjmuje zasadniczo tę zmianę w swoim zmienionym wniosku, ale preferuje użycie terminologii z dyrektywy 89/48/EWG i 92/51/EWG („te same warunki”). W tym względzie Rada podążyła za Komisją.
15. *Art. 4 ust. 3* wniosku Komisji dotyczy sytuacji, gdy zawód, do wykonywania którego wnioskodawca posiada kwalifikacje nadane mu w Państwie Członkowskim pochodzenia, stanowi autonomiczną działalność w zawodzie obejmującym szerszy zakres działań w przyjmującym Państwie Członkowskim; we wniosku zawarto wymóg, by uznanie kwalifikacji wnioskodawcy dało mu dostęp jedynie do tej działalności w Państwie Członkowskim przyjmującym jeżeli różnica jest za duża na to, by została wyrównana środkiem kompensacyjnym określonym w art. 14. Rada sprzeciwia się obowiązkowi Państwa Członkowskiego polegającemu na udzieleniu częściowego dostępu do zawodu w taki sposób i dlatego *skreśliła* ten przepis. W następstwie tego nie są już konieczne zmiany zaproponowane przez Parlament Europejski do *art. 4 ust. 3* (zmiany 41 i 139). Rada skreśliła też *akapit drugi art. 48 ust. 1* jako zbędny w świetle braku *art. 4 ust. 3* (odpowiada to zmianie 112 Parlamentu Europejskiego).

Tytuł II - Swoboda świadczenia usług

16. Istniejące dyrektywy w sprawie „ogólnego systemu” nie zawierają szczególnych przepisów w sprawie warunków stosowanych do transgranicznego świadczenia usług. Celem tytułu II wniosku Komisji jest określenie przepisów jasno stanowiących, że powinno się zastosować mniej uciążliwe warunki do tymczasowego i okazynego transgranicznego świadczenia usług niż te, które stosują się do prawa do przedsiębiorczości, zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości. Rada, zgadzając się z tym celem, wprowadziła jednak pewną ilość zmian mających głównie na celu lepszą równowagę między upraszczaniem tymczasowego i okazynego transgranicznego świadczenia usług z jednej strony, a ścisłym przestrzeganiem zasad dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa publicznego oraz ochrony konsumenta z drugiej strony. Zmiany te są szczegółowo wyjaśnione poniżej.

17. W *art. 5 ust. 2* Komisja zaproponowała domniemanie, że tymczasowe lub okazyjne transgraniczne świadczenie usług nie przekraczałoby szesnastu tygodni w skali roku. Parlament Europejski (zmiany 45 i 4) zaproponował usunięcie tego domniemania. Rada zgadza się z Parlamentem Europejskim, że żadne jednolite kryterium czasowe nie byłoby odpowiednie dla wszystkich zawodów i we wszystkich okolicznościach i dlatego opowiedziała się za przepisem, na mocy którego każdy przypadek świadczenia usług o charakterze tymczasowym i okazjonalnym podlega ocenie przy uwzględnieniu przede wszystkim długości, częstotliwości, regularności i ciągłości tego działania. *Motyw 5* został odpowiednio dostosowany.
18. *Art. 5 ust. 1 lit. b)* wniosku zawiera warunek, że usługodawca wykonuje dany zawód w okresie co najmniej ostatnich dwóch lat w Państwie Członkowskim, w którym ma siedzibę w przypadkach, gdy ten zawód nie jest regulowany w Państwie Członkowskim, w którym prowadzi działalność. Rada uważa, że w interesie ochrony konsumenta te dwa lata powinny mieścić się w okresie ostatnich dziesięciu lat poprzedzających świadczenie usług. Uważa ona również, że wymóg dwóch lat nie powinien stosować się tam, gdzie chociaż dany zawód nie jest regulowany w Państwie Członkowskim, w którym usługodawca ma siedzibę, to regulowane są edukacja i kształcenie prowadzące do zdobycia tego zawodu.
19. Rada uważa, że tam, gdzie tymczasowe lub okazjonalne świadczenie usług wymaga fizycznej obecności usługodawcy w przyjmującym Państwie Członkowskim, usługodawca powinien, w interesie ochrony i bezpieczeństwa konsumenta, podlegać pewnym przepisom dyscyplinarnym przyjmującego Państwa Członkowskiego. Z powodów proporcjonalności *art. 5 ust. 3* wspólnego stanowiska i towarzyszący mu *motyw (motyw 8* wspólnego stanowiska) ograniczają stosowane przepisy dyscyplinarne do tych, które się ściśle odnoszą do sytuacji.
20. *Art. 6 lit. a)* wniosku wyłącza usługodawców tymczasowych i okazjonalnych, mających siedzibę w innym Państwie Członkowskim, z obowiązków związanych z uzyskaniem zezwolenia, rejestracją lub członkostwem w organizacji lub instytucji zawodowej w przyjmującym Państwie Członkowskim. W celu ułatwienia zastosowania, w razie potrzeby, przepisów dyscyplinarnych przyjmującego Państwa Członkowskiego (patrz pkt 19 powyżej), Rada dodała Państwom Członkowskim możliwość odstępstwa od tego zwolnienia poprzez przewidzenie automatycznej rejestracji tymczasowej lub członkostwa pro forma w tego rodzaju organizacji lub instytucji. To odstępstwo oparte jest także częściowo na zmianach 141 i 5 Parlamentu Europejskiego, w tym na zastrzeżeniu, że taka rejestracja lub członkostwo nie powinny w żaden sposób opóźnić lub komplikować świadczenia usług oraz nie powinny pociągać za sobą żadnych dodatkowych kosztów dla usługodawcy. W świetle tego ogólnego odstępstwa Rada nie uważa za konieczne wprowadzenia specjalnego odstępstwa od *art. 6* w przypadku usługodawców, którzy podlegają specjalnemu systemowi odpowiedzialności zawodowej, jak zaproponował to Parlament Europejski w swoich zmianach 189 i 143.
21. Na mocy *art. 7* wniosku usługodawca, który przenosi się do przyjmującego Państwa Członkowskiego w celu świadczenia usług tymczasowo lub okazjonalnie, byłby zobowiązany do uprzedniego poinformowania punktu kontaktowego Państwa Członkowskiego, w którym ma on swoją siedzibę. Parlament Europejski zaproponował (zmiana 50), że usługodawca powinien poinformować właściwe organy zarówno w Państwie Członkowskim, w którym ma on swoją siedzibę jak i przyjmującym Państwie Członkowskim oraz że powinno się nałożyć obowiązki na właściwe władze w Państwie Członkowskim, w którym ma on swoją siedzibę. W swoim wspólnym stanowisku Rada jest zdania, że odpowiednim organem, który należy poinformować są właściwe władze w przyjmującym Państwie Członkowskim, które powinny wiedzieć, że usługodawca świadczy usługi na jego terytorium; wymóg, by usługodawca poinformował oba Państwa Członkowskie oraz nałożenie dalszych zadań administracyjnych na właściwe organy Państwa Członkowskiego, w którym ma on swoją siedzibę (jak zostało to zaproponowane przez Parlament Europejski) byłby sprzeczny z celem ułatwiania transgranicznego świadczenia usług. Ponadto Rada uważa, że usługodawca powinien złożyć odpowiednie oświadczenie tylko wtedy, gdy wymaga tego przyjmujące Państwo Członkowskie oraz że tego oświadczenia można wymagać tylko przy pierwszym przyjeździe usługodawcy do przyjmującego Państwa Członkowskiego w celu świadczenia tam usług, a potem jedynie raz w roku, jeżeli usługodawca zamierza świadczyć tego rodzaju usługi w przyjmującym Państwie Członkowskim w danym roku (*art. 7 ust. 1* wspólnego stanowiska). Rada wprowadziła też możliwość wymagania przez Państwa Członkowskie, by oświadczeniu towarzyszyła ograniczona ilość dokumentów (*art. 7 ust. 2* i *motyw 7* wspólnego stanowiska).

22. Rada uważa, że przepis dotyczący tytułu zawodowego, na podstawie którego ma się odbywać transgraniczne świadczenie usług, powinien być zawarty w *art. 7*, a nie w *art. 5 ust. 3*, jak zaproponowała to Komisja. Dlatego też we wspólnym stanowisku pojawia się to jako *art. 7 ust. 3*. Ponadto Rada odstąpiła w dwóch szczególnych przypadkach od ogólnej zasady, że tego rodzaju usługi powinny być świadczone na podstawie tytułu zawodowego Państwa Członkowskiego, w którym usługodawca ma swoją siedzibę; usługi te mają być świadczone na podstawie tytułu zawodowego przyjmującego Państwa Członkowskiego w przypadkach wymienionych w ostatnim zdaniu *art. 7 ust. 3* i w ostatnim akapicie *art. 7 ust. 4* wspólnego stanowiska.
23. Rada wprowadziła możliwość sprawdzenia, w jasno określonych przypadkach, kwalifikacji zawodowych usługodawcy świadczącego transgranicznie usługi tymczasowe lub okazjonalne przed rozpoczęciem świadczenia usług; w przypadku zawodów regulowanych mających wpływ na zdrowie lub bezpieczeństwo publiczne, ale nie korzystających z automatycznego uznania na mocy tytułu III rozdział III; tylko wtedy, gdy celem sprawdzenia jest uniknięcie poważnej szkody dla zdrowia lub bezpieczeństwa usługobiorcy, spowodowanej brakiem kwalifikacji zawodowych usługodawcy oraz wtedy, gdy nie wykracza to poza to, co jest konieczne do tych celów (*art. 7 ust. 4* i motyw 6 wspólnego stanowiska).
24. Z wykazu dokumentów, których na mocy *art. 8* przyjmujące Państwo Członkowskie może wymagać od Państwa Członkowskiego, w którym usługodawca ma swoją siedzibę, Rada usunęła dokument potwierdzający obywatelstwo usługodawcy oraz dowód, że spełnia on wymogi *art. 5 ust. 1 lit. b)*, gdyż są to elementy, których dostarczenia można wymagać od usługodawcy na mocy *art. 7 ust. 2 lit. a) i d)* wspólnego stanowiska. Z drugiej strony, w interesie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa usługobiorcy, Rada dodała właściwym organom przyjmującego Państwa Członkowskiego możliwość zażądania od ich odpowiedników w Państwie Członkowskim, w którym usługodawca ma swoją siedzibę, by te dostarczyły wszelkich informacji dotyczących braku jakichkolwiek sankcji dyscyplinarnych lub karnych związanych z prowadzeniem działalności zawodowej (*art. 8 ust. 1* wspólnego stanowiska). Z tych samych powodów Rada dodała następnie przepis dotyczący wymiany informacji w kontekście skargi przeciwko usługodawcy (*art. 8 ust. 2* wspólnego stanowiska).
25. Rada uważa, że wymaganie od Państw Członkowskich, by zobowiązały usługodawcę do dostarczenia usługobiorcy wszelkich informacji wymienionych w *art. 9* we wszystkich przypadkach stanowiłoby nałożenie niepotrzebnego obciążenia administracyjnego zarówno na Państwa Członkowskie jak i na usługodawcę. W związku z tym Rada dała Państwom Członkowskim możliwość wymagania od usługodawcy dostarczenia niektórych lub wszystkich wymienionych dokumentów informacyjnych oraz dała możliwość pominięcia przypadków, gdy usługa jest świadczona na podstawie tytułu zawodowego przyjmującego Państwa Członkowskiego. Rada skreśliła z wykazu jako niepotrzebny dokument odnoszący się do zasad etyki zawodowej stosowanych w Państwie Członkowskim, w którym usługodawca ma swoją siedzibę (*art. 9 lit. e)* wniosku Komisji). Dodała dokument dotyczący polisy ubezpieczeniowej lub innych środków osobistego lub zbiorowego ubezpieczenia od odpowiedzialności zawodowej (*art. 9 lit. f)* wspólnego stanowiska), zgodnie z częścią zmiany 53 Parlamentu Europejskiego.
26. Parlament Europejski zaproponował nowy *art. 9a* wyłączający ustawowa rewizję ksiąg z zakresu tytułu II (zmiana 55). Zasadniczo przyjmując tę zmianę Komisja uważa w swoim zmienionym wniosku, że powinno się użyć ogólniejszego sformułowania dla zapewnienia, że obejmuje ono wszystkie zawody podlegające specjalnemu ustawodawstwu oraz przyszłe zmiany ustawodawcze. Rada zgadza się z Komisją, że ta zmiana powinna być uwzględniona poprzez użycie sformułowania „Bez uszczerbku dla specjalnych przepisów prawa wspólnotowego...” na początku *art. 5 ust. 1*.

Tytuł III, rozdział I - Swoboda przedsiębiorczości - Ogólny system uznawania dokumentów potwierdzających odbycie kształcenia

27. *Art. 10* wniosku Komisji w sposób pomocniczy rozszerza ogólny system na wszystkie przypadki, które nie podlegają automatycznemu uznaniu na podstawie doświadczenia zawodowego lub koordynacji minimalnych wymogów w zakresie kształcenia. Rada uważa, że to rozszerzenie jest zbyt daleko idące; jej zdaniem ogólny system powinien odnosić się tylko do zawodów nie objętych rozdziałem II i III tytułu III, ale również do szczególnych przypadków wymienionych w *art. 10 lit.*

- a) - g) wspólnego stanowiska, w których wnioskodawca, chociaż wykonuje zawód objęty tymi rozdziałami, nie spełnia, z przyczyn szczególnych lub wyjątkowych, warunków określonych w tych rozdziałach. Wymienione przypadki dotyczą sytuacji obecnie objętych przez Traktat, zgodnie z wykładnią Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, oraz sytuacji podlegających specjalnym rozwiązaniom na mocy istniejących dyrektyw. Rada dostosowała odpowiednio *motyw 10* wniosku Komisji (*motyw 14* wspólnego stanowiska).
28. *Art. 11* wniosku Komisji przewiduje pięć poziomów kwalifikacji zawodowych. Zamiast wprowadzania piątego poziomu Rada uważa za stosowniejsze utrzymanie czterech poziomów przewidzianych w istniejących dyrektywach, wraz z środkiem wyrównującym przewidzianym w *art. 13 ust. 3* wspólnego stanowiska. Wobec tego Rada skreśliła *art. 11 ust. 6* wniosku Komisji i odpowiednio dostosowała inne przepisy.
29. Parlament Europejski zaproponował (zmiany 192, 193, 216 i 217) wyjaśnienia do *art. 11 ust. 2, 3, 5 i 6*, które są zgodne z dorobkiem. W swoim zmienionym wniosku Komisja przyjęła te wyjaśnienia pod warunkiem możliwości dokonania zmian. Przyjęła je również Rada, pod warunkiem możliwości dokonania zmian i z zastrzeżeniem stanowiska Rady, wyjaśnionym w pkt. 28 powyżej.
30. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmian 57 i 218 Parlamentu Europejskiego odnoszących się do *art. 11*.
31. W *art. 11 ust. 4* i *art. 13 ust. 2* wspólnego stanowiska Rada dodała możliwość uaktualnienia wykazów w załącznikach II i III na mocy procedury komitologii.
32. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła wniosku Parlamentu Europejskiego dotyczącego nowego *art. 12a* (zmiana 59).
33. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmiany proponowanej przez Parlament Europejski do *art. 13 ust. 1* oraz jego wniosku dotyczącego nowego *ust. 1a* (zmiana 60).
34. Rada zgadza się z Komisją w jej zmienionym wniosku, że *nowy ust. 2a art. 13* zaproponowany przez Parlament Europejski (zmiana 62) jest niepotrzebny w świetle załącznika VII.
35. Parlament Europejski zaproponował kilka zmian odnoszących się do kwalifikacji nabytych na podstawie wykształcenia koncesjonowanego (zmiany 63, 214, 8 i 10 odnoszące się do *art. 13 ust. 2b i 2c* oraz *motywów 7a i 7c*). Rada nie przyjęła zmian 214 i 10 z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku. Rada uważa też za niepotrzebne wprowadzenie dodatków proponowanych w zmianach 63 i 8. Jednakże odnośnie do kwalifikacji nabytych na podstawie wykształcenia koncesjonowanego Rada uważa za konieczne przewidzenie możliwości, że w przypadkach uzasadnionych wątpliwością, przyjmujące Państwo Członkowskie ma prawo sprawdzenia we właściwych instytucjach Państwa Członkowskiego, w którym kwalifikacje zostały przyznane, czy część szkolenia odbytego w placówce w innym Państwie Członkowskim została formalnie zatwierdzona przez placówkę edukacyjną mającą siedzibę w Państwie Członkowskim, w którym przyznano kwalifikacje, czy wydane dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji są takie same jak te, które byłyby przyznane, jeżeli kurs zostałby odbyty w całości w tym drugim Państwie Członkowskim i czy dowody na formalne kwalifikacje dają te same prawa zawodowe na terytorium tego drugiego Państwa Członkowskiego. Rada uważa, że odpowiednim miejscem dla tego przepisu jest *art. 46* wniosku Komisji dotyczący dokumentacji i informacji, które mogą być wymagane przez właściwe organy (*art. 50 ust. 2* we wspólnym stanowisku Rady).
36. Rada dodała *nowy ustęp* do *art. 14* (*art. 14 ust. 3* wspólnego stanowiska Rady), który umożliwia przyjmującemu Państwu Członkowskiemu raczej niż wnioskodawcy wybór środka kompensującego, który powinien być zastosowany w przypadkach gdy chodzi o dokładną znajomość prawa krajowego oraz w pewnych szczególnych przypadkach objętych *art. 10 lit. a), b), c), d), f) i g)* (patrz pkt 27 powyżej).

37. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku w art. 14 ust. 1 i 2 Rada nie przyjęła proponowanej przez Parlament Europejski zmiany 64 oraz części zmiany 151 odnoszącej się do milczącej zgody. Rada uważa też, że część zmiany 151 odnosząca się do „uzasadnionych i koniecznych powodów” jest zbędna w świetle wymogu „podania wystarczających przyczyn” zawartego w tym samym akapicie. Rada uważa, że pozostała część zmiany 151 spowodowałaby niejasność i dlatego nie przyjęła jej.
38. Rada uznała za konieczne wprowadzenie kilku wyjaśnień do art. 15 i do towarzyszącego motywu 9 (motyw 13 we wspólnym stanowisku Rady), które dotyczą wspólnych platform. Przede wszystkim Rada uważa za stosowne rozpoczęcie tego artykułu od bardziej szczegółowej definicji „wspólnych platform” niż definicja zaproponowana przez Komisję (art. 15 ust. 1 wspólnego stanowiska). Rada uważa, że byłoby niestosownym ustanawianie wspólnych platform, które obejmują tylko kilka Państw Członkowskich i że wobec tego aby można było rozważyć utworzenie wspólnej platformy w kontekście tego artykułu, musi ona obejmować przynajmniej dwie trzecie Państw Członkowskich Unii Europejskiej, w tym wszystkie Państwa Członkowskie, które regulują dany zawód. Do motywu została dodana orientacyjna i niewyczerpująca lista możliwych kryteriów, które mają być zawarte we wspólnej platformie.

Rada uważa za konieczne jaśniejsze określenie odpowiednich ról zrzeszeń zawodowych, Państw Członkowskich i Komisji w odniesieniu do wspólnych platform. W tym celu Rada jasno stwierdziła, że:

- nie tylko zrzeszenia zawodowe, ale też Państwa Członkowskie mogą przedkładać Komisji propozycje wspólnych platform (art. 15 ust. 2 wspólnego stanowiska),
- Komisja powinna konsultować się z Państwami Członkowskimi przed podjęciem decyzji, czy projekt wspólnej platformy ułatwiłby wzajemne uznawanie kwalifikacji zawodowych (art. 15 ust. 2 wspólnego stanowiska),
- artykuł ten nie wpływa na kompetencje Państw Członkowskich w zakresie wyznaczania kwalifikacji zawodowych niezbędnych dla wykonywania zawodów na ich terytorium ani na program i organizację ich systemów edukacji i kształcenia zawodowego (art. 15 ust. 4 wspólnego stanowiska).

Rada dodała też wymóg, że zrzeszenia zawodowe przedstawiające projekty wspólnych platform, muszą być reprezentatywne na szczeblu krajowym i europejskim (art. 15 ust. 2 i motyw 13 wspólnego stanowiska). Rada następnie dodała klauzulę dotyczącą przeglądu tego artykułu trzy lata po dacie transpozycji (art. 15 ust. 6 wspólnego stanowiska).

Wiele z wyjaśnień poczynionych przez Radę w art. 15 jest zgodnych z istotą wniosków Parlamentu Europejskiego w jego zmianach 68, 70, 12 i 185. Z drugiej strony Rada nie przyjęła zmiany 188 Parlamentu Europejskiego z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku.

Tytuł III, rozdział II - Uznawanie doświadczenia zawodowego

39. Komisja zaproponowała uproszczenie art. 4 i załącznika A do dyrektywy 1999/42/WE poprzez zmniejszenie liczby przewidzianych kategorii działalności z sześciu do dwóch (art. 16-19 i załącznik IV do wniosku Komisji). Rada zgadza się z tym, że pożądane jest zmniejszenie liczby kategorii działalności, ale uważa, że liczbę tę powinno się zmniejszyć raczej do trzech niż do dwóch. Zgodnie z tym Rada rozdzieliła art. 17 wniosku Komisji na dwa osobne artykuły (art. 17 i 18 wspólnego stanowiska) oraz przekształciła dwa wykazy z załącznika IV w trzy wykazy.

Rada przyjęła wniosek Parlamentu Europejskiego (zmiana 207), aby zastąpić okres „pięciu lat” okresem „sześciu lat” w art. 17 ust. 1 lit. a), ale jedynie w odniesieniu do działalności, które obejmuje art. 17 wspólnego stanowiska; nie przyjęła ona tej zmiany w odniesieniu do działalności objętych art. 18 wspólnego stanowiska z powodów podanych przez Komisję w jej wspólnym stanowisku. Rada nie przyjęła też części zmiany 207 Parlamentu Europejskiego dotyczącej nowego pkt. (da) w art. 17 ust. 1 z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku.

40. W celu stosowania się do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, które wymaga, by uprawnienia wykonawcze przyznane Komisji przez ustawodawcę były wystarczająco szczegółowe, by jasno określały granice takich uprawnień, Rada określiła w art. 19 (art. 20 wspólnego stanowiska), że celem zmiany w drodze procedury „komitologii” wykazów działalności w załączniku IV musi być „aktualizacja lub wyjaśnienie nazewnictwa, o ile nie spowoduje to zmian w działalnościach związanych z poszczególnymi kategoriami”.⁽¹⁾

Tytuł III, rozdział III - Uznawanie na podstawie koordynacji minimalnych wymogów w zakresie kształcenia

41. Rada przyjęła wnioski Parlamentu Europejskiego w jego zmianach 80, 88, 90, 93, 95, 97 i 161 dotyczących przeniesienia do tekstu dyrektywy wykazów dziedzin wiedzy i umiejętności dla zawodów objętych tytułem III rozdział III z załącznika V pkt. 5.1.1, 5.2.1, 5.3.1, 5.4.1, 5.5.1 i 5.6.1. Zamiast tworzenia nowych artykułów Rada włączyła te wykazy do art. 22, 29, 32, 35, 36 i 40 wniosku (art. 24 ust. 3, art. 31 ust. 6, art. 34 ust. 3, art. 38 ust. 3, art. 40 ust. 3 i art. 44 ust. 3 wspólnego stanowiska). Jednakże z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła wniosku Parlamentu Europejskiego w zmianie 154, aby skreślić z art. 20 ust. 5 (art. 21 ust. 6 wspólnego stanowiska) możliwość uaktualniania tych wykazów na mocy procedury „komitologii”. Dla zachowania spójności Rada przeniosła też wykaz dziedzin wiedzy i umiejętności odnoszący się do architektów z załącznika V pkt 5.7.1 do art. 42 wniosku (art. 46 ust. 1 wspólnego stanowiska).
42. Rada przyjęła również zmiany 96 i 162 Parlamentu Europejskiego, które polegają na przeniesieniu wykazu działalności zawodowych odnoszącego się do położnych i farmaceutów z załącznika V pkt. 5.5.3 i 5.6.3 do art. 38 i 41 wniosku (art. 42 ust. 2 i 45 ust. 2 wspólnego stanowiska).
43. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmian 153 i 128 Parlamentu Europejskiego, które polegały na propozycji dodania przepisów dotyczących psychoterapeutów do art. 20 wniosku i do nowego pkt. 5a załącznika V.
44. Parlament Europejski zaproponował w swojej zmianie 75, że treść art. 20 ust. 6 wniosku powinna być zmieniona w ten sposób, że gdy Państwo Członkowskie przyjmuje przepisy odnośnie do wydawania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji w dziedzinie objętej rozdziałem III tytułu III, powinno ono notyfikować ten fakt nie tylko Komisji, ale też pozostałym Państwom Członkowskim. Rada przyjmuje tę zmianę w zakresie, w jakim dotyczy ona kwalifikacji odnoszących się do architektów (art. 21 ust. 7 wspólnego stanowiska), ale nie w odniesieniu do innych zawodów objętych tym rozdziałem z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku. Rada uważa, że to rozszerzenie obowiązku notyfikacji także innym Państwom Członkowskim w odniesieniu do architektów jest uzasadnione różnymi systemami stosującymi się do architektów i do innych zawodów na mocy istniejących dyrektyw.
- Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmiany 77 Parlamentu Europejskiego, polegającej na zaproponowaniu nowego ust. 6a w art. 20. Jednakże w świetle różnych systemów stosujących się do architektów (patrz poprzedni akapit), Rada przyjmuje do wiadomości, że Komisja wskazała w oświadczeniu, o którym mowa w pkt. 68 poniżej, że jeżeli Państwo Członkowskie ma poważne wątpliwości co do tego, czy dokumenty potwierdzające posiadanie kwalifikacji architekta spełniają kryteria określone w dyrektywie, Komisja przedstawi sprawę grupie ekspertów, o której mowa w oświadczeniu Komisji.
45. Parlament Europejski zaproponował kilka zmian odnoszących się do kształcenia w niepełnym wymiarze godzin w zawodach objętych tytułem III rozdział III wniosku (zmiany 81, 86, 159, 160 i 94). Zgodnie z celem uproszczenia, który leży u podstaw niniejszej dyrektywy Rada wolała scalić w jeden przepis (art. 22 lit. a) wspólnego stanowiska) wszystkie przepisy odnoszące się do szkolenia w niepełnym wymiarze godzin oraz konsekwentnie skreślić art. 23 ust. 4, art. 26 ust. 4, art. 29 ust. 3 akapit trzeci i art. 36 ust. 3 wniosku Komisji.

⁽¹⁾ Z tego samego powodu Rada określiła granice uprawnień wykonawczych przewidzianych w art. 23 ust. 6 i 24 wniosku (art. 25 ust. 5 i 26 wspólnego stanowiska).

46. Parlament Europejski zaproponował w swojej zmianie 101, żeby przepis podobny do *art. 22 ust. 3* wniosku Komisji, dotyczący kształcenia i szkolenia ustawicznego, został zawarty w *art. 40* w odniesieniu do farmaceutów. Rada zgadza się z poglądem Komisji w jej zmienionym wniosku, że tego rodzaju przepis powinien stosować się w odniesieniu do wszystkich zawodów objętych tytułem III rozdział III. Dlatego też Rada wprowadziła pojedynczy przepis (*art. 22 lit. b*) wspólnego stanowiska) o tej treści, co spowodowało skreślenie *art. 22 ust. 3* wniosku Komisji.
47. Rada dodała kilka przepisów w *rozdziale III tytułu III*, jak też w *załącznikach*, które uwzględniają przystąpienie dziesięciu nowych Państw Członkowskich do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r. i które oparte są na odpowiednich dostosowaniach do istniejących dyrektyw, zawartych w odpowiednich aktach przystąpienia.
- Rada dodała również przepisy w odniesieniu do kwalifikacji pielęgniarek i położnych przyznanych w Polsce, które uwzględniają ustawodawstwo wprowadzone w Polsce od momentu zawarcia Aktu Przystąpienia, o którym mowa powyżej (*art. 33 ust. 3* i *art. 43 ust. 4* wspólnego stanowiska).
48. Rada poprawiła też datę w *art. 21 ust. 2 lit. a*) i *art. 39 ust. 2* wniosku Komisji z 3 października 1989 r. na 3 października 1990 r. (*art. 23 ust. 2 lit. a*) i *art. 43 ust. 2* wspólnego stanowiska).
49. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmiany 155 Parlamentu Europejskiego, polegającej na zaproponowaniu skreślenia *art. 23 ust. 6* wniosku Komisji.
50. Parlament Europejski zaproponował w zmianie 156 do akapitu drugiego *art. 24*, że, na mocy procedury „komitologii”, powinno być możliwe włączenie do załącznika V pkt 5.1.4, nie tylko nowych specjalności medycznych wspólnych dla wszystkich Państw Członkowskich, ale też nowych specjalności medycznych wspólnych dla ograniczonej liczby Państw Członkowskich. Komisja nie przyjęła tej zmiany w jej zmienionym wniosku. Rada opowiedziała się za rozwiązaniem kompromisowym, w którym nowe specjalności medyczne mogłyby być włączone, jeżeli są one wspólne dla przynajmniej dwóch piątych Państw Członkowskich (*art. 26 drugi akapit* i *motyw 17* wspólnego stanowiska). Pociąga to za sobą ponowne rozdzielenie specjalności medycznych między załącznik V pkt 5.1.4 (pkt 5.1.3 wspólnego stanowiska) i załącznik VI pkt 6.1.
- Rada uważa za niepotrzebne przeniesienie wykazów praw nabytych lekarzy specjalistów z załącznika VI pkt 6.1 do załącznika V nowy pkt 5.1.4a, jak zostało to zaproponowane przez Parlament Europejski w jego zmianach 158, 127, 132, 178/rev.2, 133 i 215.
51. Do tytułu II wspólnego stanowiska (patrz pkt 19-24 powyżej) Rada włączyła istotę zmiany 87 Parlamentu Europejskiego, proponującej nowy *art. 28a*.
52. Podobnie jak w przypadku specjalności medycznych (pkt 50 powyżej), Rada ponownie wprowadziła możliwość automatycznego uznawania specjalności dentystycznych wspólnych dla przynajmniej dwóch piątych Państw Członkowskich. Zgodnie z tym Rada uważała za konieczne dokonanie rozróżnienia między podstawowym szkoleniem dentystycznym (*art. 34 załącznik V pkt 5.3.2* wspólnego stanowiska) i specjalistycznym szkoleniem dentystycznym (*art. 35* i *załącznik V pkt 5.3.3* wspólnego stanowiska). Spowodowało to skreślenie pkt 6.2 w załączniku VI do wniosku Komisji i *art. 34 ust. 3* i 4, które odnoszą się do tego punktu załącznika VI.
53. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmiany 92 Parlamentu Europejskiego, polegającej na zaproponowaniu nowego *ust. 2a* w *art. 35*.
54. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmian 98 i 19 Parlamentu Europejskiego, polegających na zaproponowaniu nowego *ust. 1b* w *art. 40* oraz odpowiadającego temu nowego *motywu 19a*.

55. W swoich zmianach 162, 163, 104 i 18 Parlament Europejski zaproponował, by odstępstwo dotyczące aptek zawarte w art. 2 ust. 2 dyrektywy 85/433/EWG zostało utrzymane w art. 41 ust. 2a, 2b lub 4a i aby była o nim mowa w motywie 19 wniosku. Rada przyjęła utrzymanie tego odstępstwa, ale uważa, że lepszym miejscem dla niego byłby art. 20 wniosku (art. 21 ust. 4 wspólnego stanowiska), ponieważ dotyczy ono automatycznego uznawania dokumentów potwierdzających posiadanie kwalifikacji.
56. Rada utrzymała też odstępstwo dotyczące aptek zawarte w art. 5 akapit drugi dyrektywy 85/433/EWG i w art. 41 wniosku (art. 45 ust. 4 wspólnego stanowiska).
57. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmiany 212 Parlamentu Europejskiego, polegającej na zaproponowaniu nowego art. 45a.

Tytuł III, rozdział IV - Wspólne przepisy w sprawie prowadzenia działalności gospodarczej

58. Rada przeniosła pkt 2 lit. b) załącznika VII wniosku Komisji do art. 46 (art. 50 ust. 2 wspólnego stanowiska), uważając, że powinien on być zawarty w tym artykule, a nie w załączniku.
59. Rada przeniosła art. 46 ust. 2 wniosku Komisji z tytułu III do art. 52 tytułu V (art. 56 ust. 2 wspólnego stanowiska), uważając, że przepis ten powinien stosować się nie tylko w odniesieniu do prowadzenia działalności gospodarczej, ale też w odniesieniu do transgranicznego świadczenia usług. Rada następnie rozszerzyła ten przepis na wymianę informacji w obu kierunkach między właściwymi organami Państwa Członkowskiego przyjmującego i pochodzenia, tak jak zostało to zaproponowane przez Parlament Europejski w jego zmianie 110, oraz dodała szczególne odniesienie do „podjętych postępowań dyscyplinarnych lub nałożonych sankcji karnych”, stwierdzając jasno, że wymiana informacji musi odbywać się w poszanowaniu dla prawodawstwa rządzącego danymi osobowymi.
60. Rada zmieniła art. 47 ust. 2 wniosku (art. 51 ust. 2 wspólnego stanowiska) w celu przewidzenia dodatkowego miesiąca w przypadkach objętych rozdziałem I i II tytułu III, zgodnie z terminem przewidzianym w istniejących dyrektywach.
61. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmiany 113 Parlamentu Europejskiego, polegającej na zaproponowaniu nowego ust. 2a w art. 48.

Tytuł IV - Szczegółowe zasady wykonywania zawodu

62. Rada przeniosła art. 49 (art. 53 wspólnego stanowiska) w sprawie znajomości języków do tytułu IV, który dotyczy nie tylko prowadzenia działalności gospodarczej, ale także świadczenia usług. Rada następnie skreśliła art. 49 ust. 2 wniosku, gdyż uważa, że zawiera on zobowiązanie osiągnięcia wyniku, czego nie można zagwarantować. Rada nie przyjęła zmiany 144 zaproponowanej przez Parlament Europejski, gdyż uważa, że dyrektywy powinny być kierowane do Państw Członkowskich, a nie do migrantów.
63. Zgodnie z istniejącymi dyrektywami Rada ograniczyła zwolnienie przewidziane w art. 51 (art. 55 wspólnego stanowiska) do lekarzy i lekarzy dentyistów.

Tytuł V - Współpraca administracyjna i kompetencje wykonawcze

64. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmian 116, 117 i 118 Parlamentu Europejskiego, które miały zastąpić określenie „właściwe organy” określeniem „zrzeszeniami zawodowymi lub podobnymi właściwymi instytucjami” w art. 52 wniosku i które przyznałyby tym instytucjom rolę punktów kontaktowych na mocy art. 53. Z tych samych powodów nie przyjęła ona związanej z tym zmiany 136 Parlamentu w art. 8 ust. 1. Co więcej, Rada nie widzi przekonującego powodu, by zamieniać określenie „właściwe organy” określeniem „właściwe instytucje”.

65. Rada zmieniła ostatni akapit *art. 53* wniosku (*art. 57* wspólnego stanowiska), aby jasno stwierdzić w interesie proporcjonalności, że punkty kontaktowe nie są zobowiązane do systematycznego informowania Komisji o wszystkich zapytaniach, które otrzymują.
66. Rada stwierdziła jasno w *nowym motywie (motyw 28* wspólnego stanowiska), że do każdego Państwa Członkowskiego należy określenie, w jaki sposób jego punkt kontaktowy, który ma ono wyznaczyć, współpracuje z innymi urzędami działającymi w tym Państwie. Ten motyw przejmuje też na siebie kilka elementów *nowego motywu 23a* zaproponowanego przez Parlament Europejski w zmianie 26.
67. Rada skreśliła *art. 54 ust. 3* wniosku Komisji, ponieważ uważa, że treść tego ustępu jest raczej sprawą regulaminu wewnętrznego komitetu ustanowionego przez ten artykuł, niż tej dyrektywy.
68. W swoich zmianach 119 i 120 Parlament Europejski proponuje, żeby na mocy *art. 54* wniosku ustanowić raczej dwa komitety zamiast jednego. Rada nie przyjęła tych zmian z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku.

Parlament Europejski wysunął też wiele propozycji w zmianach 119 i 120, jak i w zmianach 27, 180, 181, 182, 183, 83 i 157, dotyczących organizacji pracy komitetu i ustanowienia grupy ekspertów wspierających Komisję (*motywy 24, 24a, 24b, 25a i art. 23a, 24 ust. 2a, 2b i 2c*). Rada zgadza się z Komisją, że te sprawy powinno się pozostawić Komisji i wewnętrznemu regulaminowi komitetu oraz że nie powinny one być regulowane w tekście dyrektywy. W tym kontekście Rada przyjęła do wiadomości oświadczenie Komisji w sprawie utworzenia i działania grupy ekspertów, w szczególności w kontekście *art. 54, 15 i 20 ust. 6*.

Tytuł VI - Inne przepisy

69. Do *art. 55* wniosku Rada dodała *nowy ustęp (art. 59 ust. 2* wspólnego stanowiska), który przewiduje, że co pięć lat Komisja ma składać sprawozdanie w sprawie wykonania dyrektywy.

Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła dodatków do *art. 55* i związanych z nim *nowych motywów 21a i 22a*, zaproponowanych przez Parlament Europejski w jego zmianach 187, 122, 23 i 186.

70. Z powodów podanych przez Komisję w jej zmienionym wniosku Rada nie przyjęła zmian 168, 123 i 124 Parlamentu Europejskiego, w których proponuje się zmiany do *art. 56 ust. 2 i nowy art. 56 ust. 2a* odnoszący się do klauzuli derogacyjnej.
71. Rada dodała wyjaśnienie w interesie jasności prawnej w *art. 57* wniosku (*art. 61* wspólnego stanowiska), gdzie stwierdza się jasno, że uchylenie dyrektyw niniejszą dyrektywą nie będzie miało wpływu na wszelkie akty przyjęte na ich podstawie.

Załączniki

72. Jak wyjaśniono powyżej (patrz pkt. 41, 42, 47, 50, 52 i 58), Rada przeniosła część treści załączników do odpowiednich artykułów dyrektywy, przereferowała niektóre załączniki oraz dodała do nich materiał odnoszący się do Państw Członkowskich, które przystąpiły do Unii Europejskiej dnia 1 maja 2004 r. na podstawie postanowień w odpowiednich aktach przystąpienia, dodając odpowiedni materiał do istniejących dyrektyw.
73. Rada uznała za niepotrzebną i nie przyjęła zmiany 126 Parlamentu Europejskiego, dodając zawód „przewodnika turystycznego” do *załącznika II* dla Grecji.

Inne zmiany Parlamentu Europejskiego

74. Rada nie przyjęła kilku innych zmian zaproponowanych przez Parlament Europejski, gdyż uważa je za niepotrzebne.

IV. WNIOSKI

75. W swoim wspólnym stanowisku Rada przejęła znaczną liczbę zmian zaproponowanych przez Parlament Europejski. Przypadki nie przyjęcia przez Radę zmian proponowanych przez Parlament Europejski uzasadnione były głównie powodami podanymi przez Komisję w jej zmienionym wniosku.

Chociaż Komisja wolałaby, aby wspólne stanowisko Rady pozostało bliższe jej wnioskowi, zwłaszcza odnośnie do tytułu II w sprawie tymczasowego i okazynego transgranicznego świadczenia usług, przyjęła ona wspólne stanowisko jako zadowalający pakiet kompromisowy.
